

Израда оквира за спровођење, праћење спровођења,
извештавање и вредновање активности

Плана развоја Градске општине Стари град

за период од 2025. до 2031. године

САДРЖАЈ

ОПИС ПРИОРИТЕТНИХ ЦИЉЕВА	4
Дефинисање приоритетних циљева и мера за њихово остварење	4
Приоритетни циљ 1: Подизање животног стандарда кроз развој људи	10
Приоритетни циљ 2: Успостављање конкурентне урбане економије засноване на знању и иновацијама	12
Приоритетни циљ 3: Имплементација функционалног екосистема предузетништва, корпоративног и јавног сектора	14
Приоритетни циљ 4: Друштвени развој заснован на образовању, партиципацији и инклузији	16
Приоритетни циљ 5: Претварање потенцијала традиције и модерног духа становника у културу, знање, игру, лични и друштвени просперитет	19
Приоритетни циљ 6: Здравље, социјална сигурност и једнакост	21
Приоритетни циљ 7: Комфорна урбана инфраструктура и мобилност	23
Приоритетни циљ 8: Одрживо и пријатно животно окружење	25
Приоритетни циљ 9: Одговорна управа.....	28
ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ЗА СПРОВОЂЕЊЕ И ПРАЋЕЊЕ ПЛАНА РАЗВОЈА.....	32
АКЦИОНИ ПЛАН ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА РАЗВОЈА	35
Матрица циљева и мера и активности за остварење Плана развоја	38
Листа активности и пројеката са показатељима за мерење достизања приоритетних циљева развоја	47
Опис активности и пројеката за достизање циљева развоја.....	64
МЕТОДОЛОШКА ПОДРШКА ПРАЋЕЊУ И ОЦЕЊИВАЊУ ОСТВАРЕЊА ПРИОРИТЕТНИХ ЦИЉЕВА РАЗВОЈА.....	199

СПИСАК ТАБЕЛА

Табела 1: Матрица мера, активности и пројеката за остварење приоритетног циља Подизања животног стандарда кроз развој људи.....	40
Табела 2: Матрица мера, активности и пројеката за остварење приоритетног циља Успостављања конкурентне урбане економије засноване на знању и иновацијама	41
Табела 3: Матрица мера, активности и пројеката за остварење приоритетног циља Успостављања функционалног екосистема предузетништва, корпоративног и јавног сектора	41
Табела 4: Матрица мера, активности и пројеката за остварење приоритетног циља Друштвеног развоја заснованог на образовању, партиципацији и инклузији	42
Табела 5: Матрица мера, активности и пројеката за остварење приоритетног циља Претварање потенцијала традиције и модерног духа становника у културу, знање, игру, лични и друштвени просперитет	43
Табела 6: Матрица мера, активности и пројеката за остварење приоритетног циља Здравље, социјална сигурност и једнакост	445
Табела 7: Матрица мера, активности и пројеката за остварење приоритетног циља Одрживо и пријатно животно окружење	44
Табела 8: Матрица мера, активности и пројеката за остварење приоритетног циља Комфорна урбана инфраструктура и мобилност	45
Табела 9: Матрица мера, активности и пројеката за остварење приоритетног циља „Одговорна управа“	46
Табела 10: Показатељи напретка по приоритетним циљевима и списак мера, активности и пројеката за њихово остварење за развојни приоритет Економски просперитет и благостање	48
Табела 11: Показатељи напретка по приоритетним циљевима и списак мера, активности и пројеката за њихово остварење за развојни приоритет Друштвени развој, једнакост и отвореност	51
Табела 12: Показатељи напретка по приоритетним циљевима и списак мера, активности и пројеката за њихово остварење за развојни приоритет Урбани комфор и одрживост	58
Табела 13: Преглед приоритетних циљева, мера и проектних активности са описом њихове садржине и начина спровођења	64
Табела 14: Форма годишњег извештаја о остварењу приоритетних циљева Плана развоја.....	197

СПИСАК СЛИКА

Слика 1: Организациона шема Координационог тима за спровођење и праћење
остварења Плана развоја 34

ОПИС ПРИОРИТЕТНИХ ЦИЉЕВА

Дефинисање приоритетних циљева и мера за њихово остварење¹

На основу анализираних потенцијала, ризика и постојећих проблема, сагледане су потребе, циљеви и пројекције будућности каква се жели понудити становницима Градске општине Стари град у кључним областима заједничког урбаног живота, а које су систематизоване у три кључна развојна приоритета, чије остварење се ослања на препознате три главне развојне полузе.

На основу моделовања, повезивања утицаја поједињих полуза развоја са приоритетима развоја, креирана је матрица приоритетних циљева која указује на кључне области унапређења на чијем остварењу ће се усклађивати напори свих актера развоја Градске општине Стари град. На описан начин, стабло циљева је претворено у матрицу јасно усмереног деловања полуза ка остваривању развојних приоритета.

Развојни приоритети и полузе остваривања визије развоја општине Стари град на основу реализације приоритетних циљева

Развојни приоритети/ Полузе развоја	Економски просперитет и благостање	Друштвени развој, једнакост и отвореност	Урбани комфор и одрживост
Људи	Подизање животног стандарда кроз развој људи	Друштвени развој заснован на образовању, партиципацији и инклузији	Одрживо и пријатно животно окружење
Креативна трансформација потенцијала у заједничке вредности	Конкурентна урбана економија заснована на знању и иновацијама	Претварање потенцијала традиције и модерног духа становника у културу, знање,	Комфорна урбана инфраструктура и мобилност

¹ Текст под овим насловом је део *Нацрта Плана развоја Градске општине Стари град за период од 2023. до 2030. године*, који је достављен од стране наручиоца, као подлога за израду овог документа, посебно за рад на дефинисању мера и пројеката за његово остварење.

		игру, лични и друштвени просперитет	
Одговорна управа	Функционални екосистем предузетништва, корпоративног и јавног сектора	Здравље, социјална сигурност и једнакост	„Одговорна управа“

За сваки развојни приоритет дефинисани су приоритетни циљеви који представљају жељена стања у одређеним сферама постављене визије. *Економски просперитет и благостање* оствариће се постизањем следећих развојних циљева:

1. подизањем животног стандарда кроз развој људи;
2. успостављањем конкурентне урбане економије засноване на знању и иновацијама;
3. успостављањем функционалног екосистема предузетништва, корпоративног и јавног сектора.

Остварењу развојног приоритета дефинисаног као *Друштвени развој, једнакост и отвореност* ће допринети:

4. друштвени развој заснован на образовању, партиципацији и инклузији;
5. претварање потенцијала традиције и модерног духа становника у културу, знање, игру, лични и друштвени просперитет;
6. здравље, социјална сигурност и једнакост.

Остварењу *Урбаног комфорта и одрживости* ће допринети:

7. одрживо и пријатно животно окружење;
8. комфорна урбана инфраструктура и мобилност;
9. „одговорна управа“.

Развојни приоритети се, у склопу методологије каскадног усклађивања, гранају на приоритетне циљеве који су детаљно приказани у наставку, а након чега је дат приказ стабла циљева.

Приоритетни циљ **Подизање животног стандарда кроз развој људи** оствариће се спровођењем следећих мера:

- повећањем броја активних становника на подручју Градске општине;
- унапређењем квалификационе структуре становника свих узраса прилагођеним потребама савременог пословања;
- подршком запошљавању теже запошљивих категорија становништва;
- доприносом остваривању основних животних потреба младих, незапослених, социјално угрожених.

Приоритетни циљ **Успостављање конкурентне урбане економије засноване на знању и иновацијама** оствариће се спровођењем следећих мера:

- развојем економије засноване на знању и иновацијама са високом додатном вредношћу;
- развојем креативне индустрије;
- унапређењем и развојем капацитета терцијарног сектора привреде,
- повећањем обима, динамике и ефеката јавних и приватних инвестиција.

Приоритетни циљ **Имплементација функционалног екосистема предузетништва, корпоративног и јавног сектора** оствариће се спровођењем следећих мера:

- јачањем капацитета предузетништва;
- развојем предузетничких компетенција;
- развојем социјалног предузетништва;
- располагањем јавном имовином у функцији поспешивања предузетништва и приватних инвестиција привреде.

Приоритетни циљ **Друштвени развој заснован на образовању, партиципацији и инклузији сваког грађанина и друштвене заједнице** оствариће се спровођењем следећих мера:

- унапређењем услова рада и приступа остваривању васпитних циљева у предшколским установама;
- унапређењем рада, уређености и опремљености основних и средњих школа;
- укључивањем потенцијала универзитетске заједнице у развојне планове ГО Стари град;
- повећаном партиципацијом грађана у процесима доношења и спровођења одлука органа локалне самоуправе;
- повећаном бригом о мањинама и њиховом укључивању у друштвени живот заједнице;
- олакшањем кретања за све са ограниченој покретљивошћу (град без баријера).

Приоритетни циљ **Претварање потенцијала традиције и модерног духа становника у културу, знање, игру, лични и друштвени просперитет** оствариће се спровођењем следећих мера:

- подршком одржавању објеката установа културе на подручју ГО Стари град;
- подршком институцијама и манифестацијама културе, уметности, креативне и активне урбане заједнице;
- заштитом културног наслеђа и традиције општине;

- Стари град за младе и децу;
- развојем урбане заједнице засноване на здравим стиловима живота и бављењу спортом

Приоритетни циљ **Здравље, социјална сигурност и једнакост** оствариће се спровођењем следећих мера:

- развојем и унапређењем социјалних услуга за помоћ становништву;
- бригом о јавном здрављу и установама здравствене заштите;
- подршком развоју волонтеризма у сфери социјалне помоћи и подршке најугроженијима;
- безбедношћу за све грађане.

Приоритетни циљ **Комфорна урбана инфраструктура и мобилност** оствариће се спровођењем следећих мера:

- развојем система снабдевања водом и канализације;
- развојем саобраћајне инфраструктуре и јавног превоза;
- унапређењем услова становања и урбаног комфора;
- унапређењем изграђености и коришћења енергетске инфраструктуре за одрживо урбano окружењe;
- унапређењем услова паркирања и повећањем капацитета јавних гаража;
- комуналним редом као претпоставком урбаног комфора.

Приоритетни циљ **Одрживо и пријатно животно окружење** оствариће се спровођењем следећих мера:

- унапређењем одржавања зграда и квалитета становања;
- развојем урбаног окружења кроз заштиту и унапређење квалитета ваздуха;
- развојем урбаног окружења кроз заштиту и унапређење квалитета вода и водених токова;
- повећањем урбаног комфора кроз унапређење система заштите од буке;
- развојем циркуларне економије и повећањем ефикасности система управљања отпадом;
- одрживим развојем урбане заједнице заснованим на проширењу и заштити зелених површина.

Приоритетни циљ **Одговорна управа** оствариће се спровођењем следећих мера:

- унапређењем капацитета и одговорности за пружање услуга Управе;
- дигитализацијом услуга Управе као извором ефикасности, отворености приступа и једнакости;
- отвореношћу за рад и комуникацију као основном услугом грађанима.

Приоритетни циљеви се остварују предузимањем мера које омогућавају њихову реализацију. Мере се могу односити на одређене регулаторне измене, али само у оквирима надлежности ГО Стари град, а које су ограничена пренесеним надлежностима од стране Града Београда, који као највећа локална самоуправа у земљи има инструменте, институционални капацитет и средства за спровођење широког круга ингеренција, тако да су само оне које представљају основне потребе заједнице пренете на градске општине. Поред тога, мере се могу односити и на одређена улагања на основу буџета Градске општине, или из извора које обезбеђују јавна и јавно-комунална предузећа, или друге јавне институције, а у одређеним случајевима и из донација невладиног сектора или међународних организација. Улагањима се често остварују одређени развојни пројекти, од оних који се односе на инфраструктуру, што је у мањој мери присутно, или оних који се односе на пружање подршке за активирање одређених друштвених потенцијала у сфери културе, омладине, али и ангажовања најстаријих суграђана, као и удружења грађана. Неке од мера траже само залагање и иницијативу, а немају захтеве у погледу трошкова, што не значи да њихов допринос циљевима развоја нема вредност. Напротив, понекад су они најцењенији, јер доприносе друштвеној атмосфери у заједници, на начин који се не може остварити на основу материјалних улагања. У оквиру акционог плана за спровођење мера усмерених на остварење приоритетних циљева биће дат преглед предложених активности и конкретних пројекта усмерених на остварење приоритетних циљева.

Приоритетни циљ 1: Подизање животног стандарда кроз развој људи

Подизање животног стандарда је свеобухватан циљ који води унапређењу квалитета живота свих грађана, њихових породица, а тиме и целокупне заједнице. Његово остварење је достижно на више начина, али у урбаним срединама, са развијеним терцијарним сектором, главни ослонац расту животног стандарда је способност људи да обављају сложене, одговорне послове, да раде у водећим привредним компанијама, да обављују најсложеније и најодговорније послове у јавној управи, државним и јавним институцијама. На подручју ГО Стари град је највише таквих становника који имају високо образовање и способни су да остваре највише захтеве професионалности у разним гранама, те је за очекивати да ће њихове плате и животни стандард одговарати таквом учинку. За велика достигнућа награђени су високим платама, касније и одговарајућим пензијама, или високим профитима компанија које воде.

Животни стандард је одраз способности и уложених напора да се оне развијају и искористе за добробит фирм и јавне управе. Способности се развијају образовањем и приликом да се оно употреби на свеобухватан начин. Отуда је развој животног стандарда заправо производ могућности да се људи образују, усавршавају, да стичу радне и животне вештине, али и прилике да се ради у високотехнолошким компанијама и најзначајнијим институцијама јавне управе.

Даље унапређење услова за образовање у складу са најсавременијим програмима није могуће без добро опремљених школа, али ни без обучених и мотивисаних наставника и професора. На оба подручја ће се дати допринос који одговара могућностима буџетских средстава ГО, а и до сада је допринос (улагање) превазилазио уобичајни оквир обавеза које Закон налаже. ГО Стари град је овај приоритет давно поставила и следи тај правец развоја, повећавајући издвајања из буџета сваке године. Кумулативно, то је довело до значајних унапређења, али још има потребе за више информатичке опреме, за бољим салама за практичну наставу, за фискултуру, као и за унапређењем стања школских дворишта и безбедности деце.

На нивоу средњег и високог образовања и даље постоји потреба за повезивањем онога што деца уче са захтевима привреде. Неопходно је и да привреду неко пита шта треба да зна њихов запослени, а онда да се од тога креирају садржаји програма средњих школа, али и факултета. Деца треба чешће да посећују фирме, државне институције, да стичу вештине рада. Програми дуалног образовања, као и спровођење програма пракси које организује Град Београд, у сарадњи са градским општинама и јавним предузећима, јесу кораци у том правцу. ГО треба да подржава и даље развија те програме. Конкретан допринос је подршка сајмовима образовања, затим сајмови послодаваца, промоције послодаваца по школама, организовање сусрета представника привреде Старог града и универзитета и др. Све су то видови подршке коју Градска општина и њена управа треба да пруже и привреди, али и будућим запосленима, јер ће их то

водити брзом запошљавању, бољим радним местима, а тиме и бољој заради, као експлицитном ефекту раста стандарда.

Веза између културе, уметности, информационих и комуникационих технологија је у самој суштини креативних индустрија. ГО Стари град је центар културе у престоници, има највише уметничких простора и манифестација у окружењу, подстицање да се актери ових активности срећу, да имају где и на чему заједно да се ангажују води развоју креативних делатности, које су пут до високих зарада и профитабилних уметничких пројеката. ГО Стари град не гледа на културу као на трошак, већ као на улагање у креативне и високопрофитабилне делатности, а самим тим и допринос економској снази културних радника, уметника, дизајнера, и свих других иновативних појединача и фирми.

Иако статистике казују да је на нивоу општине запосленост врло висока, даљи кораци свакако треба да се усмере ка одржавању таквог сценарија. Према званичним статистикама, мање од 1.500 Старограђана нема посао, али свакако нису сви који га имају задовољни тиме шта раде и под којим условима, за колику плату. Неопходно је посветити се напорима становника који тренутно немају посао, а желе да раде. Посебна пажња треба да буде усмерена на подршку теже запошљивим групама, као што су млади, дугорочно незапослени, жене и особе са инвалидитетом. Кроз њихово веће укључивање у пословне сегменте мултиплекују се бенефити, и поред подизања животног стандарда, повећава се број радно активног становништва, економија наставља пут напредка, постиже се социјална инклузија, боља општа атмосфера и задовољство међу људима.

Приоритетни циљ 2: Успостављање конкурентне урбане економије засноване на знању и иновацијама

Успостављање конкурентне, урбане економије засноване на знању је један од главних приоритета многих градова и локалних заједница широм света. И поред изванредног људског потенцијала који општина поседује, радног, способног, образованог и креативног становништва, неопходни су системска подршка и креирање таквог окружења које ће их мотивисати за даљи напредак. Општина Стари град препознаје ову потребу и увек се труди да је испуни.

Иако се рађају нови трендови, а информационе технологије постају окосница савременог пословања, па се у складу са тиме економија њима окреће и прилагођава, не сме се заборавити традиција и оно што вековима представља срж економије Старог града. Традиционално, најразвијенији сектор привреде на општини је терцијарни, са акцентом на туризму, трговини, угоститељству, финансијским услугама и др.

Најпопуларнија туристичка ruta на целој територији Београда почиње и завршава се на општини Стари град. Почевши од Теразија, туристи стижу до Трга Републике, и након неколико осмеха, речи и фотографија направљених за успомену, настављају даље, пролазећи кроз најпознатију улицу Београда, Кнез Михаилову. Успут наилазе на тржне центре, бројне продавнице, па се неретко може запазити како им целокупан изглед употпуњавају кесе са натписима како светских брендова тако и локалних трговинских радњи. Након што се на Кalemегдану упознају са српском историјом и освеже на Косанчићевом венцу у живописном амбијенту, дан завршавају у Скадарлији, уживајући у народној музici, домаћој храни и осталим чарима староградских угоститеља.

Општина остаје доследна ономе што јесте, чува свој имиџ, уз интеграцију са трендовима. Због тога је један од основних приоритетних циљева оријентисан ка даљем напретку терцијарног сектора привреде.

Економија Градске општине Стари град је традиционално једна од најразвијенијих у земљи, са више запослених у фирмама и институцијама него што има становника, са највећим просеком зарада и најобразованијом популацијом. У таквим условима ствара окружење у коме раде лидерске компаније земље, али и региона, које морају да се боре за своје место на тржишту знањем и иновацијама. Таква атмосфера је управо оно што ствара нове могућности за раст и просперитет и доводи до даљег напретка како општине тако и свих оних који у њој живе и раде. Динамична привредна атмосфера привлачи најбоље људе и најбоље фирме. У одређеној мери, да би се подстакла на иновативност и креативност, иницијативе и залагање привреде треба да нађу на подршку локалне самоурпаве и њених институција. Свесна тога, у наредном периоду општинска управа ће одлуке, знања, средства и пажњу да усмери на постојећу иновативну заједницу привреде, и да својим активностима утиче на развој креативне индустрије. Такође, значајно је развијати и одржавати иновативну пословну

инфраструктуру, као што су технолошки паркови и инкубатори, коворкинг простори, где могу да се повезују стартапови, истраживачи и инвеститори.

ГО Стари град мора да искористи изузетне прилике за развој иновативне и креативне индустрије, које пружа чињеница да на њеној територији имају седиште, истраживачке и наставне активности преко 40 факултета, највећи државни универзитет и универзитет уметности, као и неколико института, а преко 4.000 научника раде на подручју ГО Стари град, од којих многи ту и станују. Стари град треба да постане својеврсни кампус за развој домаће иновативне привреде и веза са водећим иновативним центрима Европе и света.

Сви потенцијали општине могу да се искористе на најбољи начин уколико се улагања обезбеде и усмере на прави пут. Због тога ће се у наредном периоду напори усмерити ка креирању окружења у коме се једноставније и ефикасније успостављају контакти и сарадња између кључних заинтересованих страна и у коме ће инвестиције бити једна од окосница даљег економског напретка.

Заједнички напори да се постигну дефинисани циљеви обезбедиће да општина постане привлачна адреса за висококвалифициране раднике, предузетнике и инвеститоре, што резултира дугорочним растом и развојем.

Приоритетни циљ 3: Имплементација функционалног екосистема предузетништва, корпоративног и јавног сектора

Брзи технолошки напредак и дигитална трансформација омогућили су лакши приступ информацијама, глобално тржиште и смањење препрека за покретање пословања. Интернет и друштвене мреже су омогућили предузетницима да досегну до ширег тржишта и публике, да остваре пословни успех без традиционалних ограничења, спорог раста и великих почетних улагања. Данас је идеја вреднија од новца, а упорност од некретнина.

Поред тога, и у класичним делатностима, пре свега у туризму и трговини, све су уочљивије промене на тржишту рада. Велика је неизвесност у вези са запослењем у великим фирмама, а плате су мање. Предузетнички успеси који су за неколико година фирмe из гараже довели на глобално тржиште, подстакли су људе да истраже алтернативе и створе своје пословне прилике.

ГО Стари град треба да подстакне људе да сањају велике снове, да своје идеје претворе у фирме, у производе, апликације, да буду храбри и да их понуде тржишту, јер је оно једини објективни судија шта вреди, и колико.

Програми подршке, менторски програми, инкубатори и стартап акцелератори пружају предузетницима потребну подршку у води искуства, почетни простор и основне ресурсе, као и финансијску подршку за успешно покретање и вођење пословних подухвата. ГО Стари град у том сегменту има ограничене могућности, али ће их свакако учинити приступачним и паметно повезати са подршком других институција државе, са много већим потенцијалом подршке.

Подршка предузетништву специфичних група у оквиру локалне заједнице, као што су социјално угрожени чланови услед неке врсте инвалидитета, већег броја деце, нерешених питања смештаја, имаће и са ограниченим средствима велику корист, јер су они институционално често „невидљиви”, премало их има, немају комплетну документацију, немају никакав почетни капитал, немају довољно знања да попуне документацију и сл. Социјално предузетништво је мера коју примењују и најразвијеније земље. Оно је замена за давање новца без активности корисника, оно је замена за социјалну помоћ и трајну зависност од ње.

Предузетништво је покретач, али и резултат иновација и економског развоја, али оно је више од способности да се креира производ, или да се пружи квалитетна услуга. Потребно је управљати новцем, другим људима, знати како се представити тржишту и како склопити уговор, посебно на страним тржиштима. Повећање компетенција предузетника је образовни процес који нема ученицу, то је учење кроз рад, примере, деловање у реалној ситуацији. Зато је формирање услуге предузетничких центара,

предузетничког саветовања, отворене комуникације служби са предузетницима предуслов да они добију храбости да почну да раде, а и да не пропадну због непознавања регулативе. Подизање компетенција предузетника је део шире акције, у којој ГО може да има улогу иницијатора, координатора напора свих који у томе могу да помогну, а у интересу предузетника.

Стари град је познат по великом броју предузетничких подухвата, међутим, простор за побољшање постоји. Општина је одлучила да искористи постојећи развојни потенцијал и да се у наредном периоду фокусира на развој предузетничке инфраструктуре, кроз обезбеђивање ресурса, услуга и подршке предузетницима у свим фазама њиховог пословног пута.

Располагање јавном имовином у функцији поспешивања предузетништва и приватних инвестиција представља још један кључни елемент. Јавна имовина, као што су простори, земљишта или објекти, може да се искористи за подршку предузетничким иницијативама и за привлачење приватних инвестиција. Отворен приступ и јасни услови коришћења јавне имовине, заједно са транспарентним процесима, подстичу предузетнике и инвеститоре да искористе ресурсе и створе нове пословне прилике. Обиље пословног простора по неприхватљивим ценама довело је до одустајања многих младих људи, до замирања идеје пре него што је видела светло дана. С друге стране, многи простори су годинама празни и њихово коришћење некоме може да буде довољан разлог да се охрабри да искористи своју идеју.

Очигледно је да поседовање правих информација на обе стране, понуде и тражње идеја и ресурса, може да буде пресудно за предузетнички ефекат. ГО Стари град треба да формира комуникационе платформе као што су сајмови предузетништва, заната, иновација и празних простора, како би размрдала окоштале односе предузетника, јавних институција и корпоративног сектора. Синергија између предузетничког, корпоративног и јавног сектора ствара повољан амбијент за иновације, нова радна места, привлачење инвестиција и одрживи привредни раст.

Приоритетни циљ 4: Друштвени развој заснован на образовању, партиципацији и инклузији

Градска општина Стари град, као једна од централних градских општина Града Београда, налази се на раскрсници путева – некада војски, а сада река туриста, и зато је одувек место сусрета и спајања различитих народа, култура и традиција. Споменици културе, називи улица, јавних простора и институција, само су неки од доказа космополитског духа општине и њених грађана, који се поносе својим суграђанима, независно од њиховог порекла и етничке припадности, вере или других темељних личних, породичних или групних обележја. Старограђане краси ведар дух и традиционално гостопримство, висок ниво толеранције и љубави према свакоме ко те вредности негује и даље развија.

Како би се описани карактер идентитета староградске заједнице сачувао, потребно је даље предузимати активности ширења духа културе, толеранције, традиције, гостопримства и отворености, супротставити се трендовима стварања друштвених тензија, неједнакости, дељења и непоштовања разлика, са циљем развоја заједнице засноване на партиципацији, инклузији и образовању.

Образовање отвара сва врата у савременом свету. Знање је највеће богатство сваког појединца, и најважнији ресурс свих развијених земаља. Зато је залагање за доступност образовања, његов квалитет и за добре услове под којима се оно стиче, кључни развојни правац у који ГО Стари град улаже. И то није само сада, тако је било и мора тако да буде и у будућности. То се види по броју школа, ђака, студената, интелектуалаца који чине заједницу грађана Старог града.

Пошто се на подручју ГО налазе најугледније и неке од најстаријих образовних институција свих нивоа образовања, потребно је много издавања да се оне одржавају, а посебно да би се развијале. ГО Стари град, сходно опсегу надлежности, има утицај и одговорност за спровођење активности предшколских установа. Број, капацитети и стање у предшколским установама се унапређују систематски и деца због тога са осмехом полазе у потоње образовне установе. Ипак, потребно је додатно унапредити услове рада, дати више прилика деци да проводе време напољу, да уче кроз игру и да се сусрећу са достигнућима технологија у процесу учења, али и кроз васпитне процесе. Набавка нових реквизита и опремање дворишта вртића и основних школа наставиће се све до достизања највиших стандарда боравка и образовања какве имају деца најразвијенијих земаља. Предшколско васпитање ће бити свима доступно, без обавеза плаћања и биће омогућено сваком детету да у истим условима проводи време у предшколским установама, да се среће са новим технологијама, језицима, музичким изазовима, и да трага за својим талентима. Новац не сме да буде препрека деци да се баве спортом, да науче да пливају или да возе бицикл. За то ће се увек наћи средстава у буџету јавне управе, а највећи део ће се обезбедити из буџета саме Градске општине.

Одговорност за основно образовање сваког човека је одговорност за његову оспособљеност да даље учи, да бира свој пут, да буде укључен у заједницу у којој живи и којој ће се увек враћати, ако не физички, онда у својим најлепшим успоменама. За те способности и успомене одговорност преузима се бирањем начина на које се одржавају основне школе, којом информатичком опремом ће бити опремљене, колико простора и игралишта има у школским двориштима, колико се деца осећају безбедно. ГО ће наставити да повећава обим средстава која улаже у унапређење стања у основним школама, координирајући правце улагања са саветима родитеља и руководствима школа, али и уводећи изузетну иновацију, уважавајући мишљење деце у одлучивању о приоритетима улагања, настављајући праксу анкетирања ђака по том питању. И даље ће се награђивати најбољи ђаци, али и најбољи учитељи и професори, како би се јасно ставило до знања да се сваки труд исплати, да школа није терет који се носи, већ талас на коме се плови.

У школама ће бити места и бриге за свакога, било да је он друге нације, изузетно надарен или социјално угрожен. Школе морају имати отворена врата, једнаке аршине и разумевање и подршку за свакога, као што ће и управа општине и сви грађани увек бирати школу као приоритет.

Средње школе Старог града имају све више ђака, а њихов број се увећава отварањем приватних школа за најтраженије профиле. Средње школе образују ђаке за профиле који морају да имају изражену тражњу на тржишту рада, а ђаци својим знањем и вештинама морају да одговарају очекивањима послодавца. На тај начин сви имају корист од образовања. Готово исте констатације се могу изнети за развој институција високог образовања. Све је више студената, све их је више и на Старом граду, што отвара још веће могућности привреди и јавним институцијама да их укључе у свој рад.

Координација процеса развоја нових профиле, повезивање школа и факултета са послодавцима у процесу увођења дуалног образовања, подршка у спровођењу средњошколских и студентских пракси, подршка студентским организацијама да се повезују са привредом или студентима из других земаља, отворена врата за стране студенте који се нађу у Београду – у посети или на студијама, све су то напори који воде стварању богатијег, срећнијег друштва, ослобођеног баријера, искључености или неједнакости. Летње школе, урбани образовни капмпови, отворене радионице и фестивали образовања су добродошли у заједницу Старог града. ГО у томе треба да преузме улогу иницијатора, промотера и координатора напора самих школа и универзитета да овакве могућности искористе и привуку друге да са њима сарађују.

На подручју општине живе припадници бројних етничких група, верских заједница, особе са посебним потребама, неки су се тек доселили из других земаља. Сви они имају специфичне потребе, али заједничка потреба свих њих је осећај припадности, разумевања, поштовања, подршке и могућности напретка. Из тог разлога, да би општина постигла успех у процесу достизања свог просперитета, неопходно је да пажњу и значајне напоре усмери према основним правима сваког грађанина. Могућност да се негује

сопствена култура, да се организују верске заједнице, да се изражава слободно мишљење, све су то благодети које може да пружи само заједница која је стварана у духу толеранције и међусобне љубави. Развоју такве заједнице желе да допринесу сви њени чланови, па и они који се случајно са њом сретну. Зато ће се рад културних, верских и националних заједница подржавати као допринос различитостима које обогаћују све који се са њима срећу.

Партиципација се негује у институционалним оквирима и постоје формалне основе да се она практикује, у виду одлука које је ГО донела. Међутим, слушање свих, разумевање за другачије предлоге и мишљења, приоритете, треба да постане институционална навика, не обавеза. То ће се постићи сталном промоцијом доказа да су предлози саслушани, уважени, остварени, и да укљученост у процес друштвеног живота није привид толеранције, већ да има чврсте појавне доказе.

У будућности ће се предузети много активности и издвојити значајна средства да се достигнућа урбане заједнице учине доступним свима. Увођење сениор картица, организовање бесплатних концерата за бебе, бесплатних музичких радионица за предшколску децу, стварање могућности за учешће у раду хорова, у креативним играма, бесплатним школама балета, глуме, шаха, фотографије, спорта, математике, страних језика – све су то напори за увођење једнакости и стварање инклузивне и хомогеније заједнице.

Оваквим приступом ће се повећати задовољство и квалитет живота сваког грађанина, унапредити квалитет доношења одлука, али и поставити снажни темељи и услови за стварање моралног и просперитетног друштва, заснованог на једнакости. Крајњи циљ свих предузетих напора усмерених ка друштвеном развоју јесте постизање високе друштвене кохезивности, која се односи на успостављање снаге односа, осећаја солидарности и припадности међу свим члановима заједнице. То ће обезбедити неопходне услове за постизање успеха и просперитета свих грађана, независно од њихових ограничења и разлика.

Приоритетни циљ 5: Претварање потенцијала традиције и модерног духа становника у културу, знање, игру, лични и друштвени просперитет

Општина Стари град је, као једна од најстаријих градских општина Града Београда, носилац његове традиције, духа и значајног културно-историјског наслеђа. Бројне културне и уметничке институције као што су Српска академија наука и уметности, Библиотека Града Београда, Народни музеј, Народно позориште, Универзитет у Београду, као и друге институције од националног значаја, размештене су широм подручја Старог града. Између и поред њих, равноправно и поносно, вековима стоје нека од најзначајнијих дела архитектуре, културе и историјског наслеђа, попут Калемегдана, Београдске тврђаве, бројних археолошких налазишта, Ботаничке баште, итд.

Историја, култура, споменици и појавни знаци традиције доводе мноштво људи у поменута здања, што повећава одговорност за њихово стање, одржавање, начин коришћења и промоцију у јавности. Друштво без културе и традиције је друштво без вредности и потенцијала, па ће због тога општина Стари град наставити да улаже значајне напоре у развој капацитета и инфраструктуре установа културе на територији општине, пружање подршке институцијама и манифестацијама културе, уметности, креативне и активне урбане заједнице, као и у заштиту културног наслеђа и традиције општине и развој и подршку креативним акцијама и институцијама.

Неговање традиције и културе утиче на стварање друштва узвишенih вредности и потенцијала. Међутим, да би се ти потенцијали искористили, неопходно је да постоји довољан број младих који ће ту традицију поштовати и даље преносити на своја поколења. Градска општина Стари град ће и даље радити на привлачењу и побољшању услова намењених младима кроз спровођење активности пружања подршке талентима у свим сферама ангажовања (образовање, спорт, култура, итд.), програмима намењеним за децу и младе, као и развоју урбане заједнице засноване на здравим стиловима живота и бављењу спортом. Досадашња улагања кроз Канцеларију за младе и манифестације намењене младима, улагања у школски и рекреативни спорт, бесплатне школице и кампове образовног и рекреативног карактера, доказала су кроз масовност учешћа и утиске деце и младих да је свако повећање улагања оправдано. План и стратегија за младе Старог града ће допринети дугорочној координацији напора омладинских организација, невладиних удружења и институција културе и спорта у пријатно и привлачно окружење за одрастање деце и стасавање младих.

Кроз организацију бесплатних филмских пројекција, књижевних програма, изложбених, музичких догађаја и позоришних представа, као и трибина намењених свим узрасним категоријама и интересовањима, у оквиру Установе културе „Пароброд“ оствариће се допринос спровођењу политике међугенерациске комуникације, сарадње и инклузије.

Манифестације које се одржавају на подручју ГО Стари град су бројне, многе од њих са вишедеценијском традицијом, међународним значајем и, без сумње, са великим подршком многих државних институција, али не без потребе да се у њих укључе и да их подрже институције културе Старог града. Стари град има и своје манифестације: „Староградску зиму”, „Јевремову – улицу сусрета” и „Староградско лето”. Активисти и удружења са подручја на којима се манифестације одржавају су увек подржани у њиховим напорима да унапреде понуду, квалитет организације и простора где се манифестације одржавају.

Спортски комплекс „Милан Гале Мушкатировић”, инфраструктурно осавремен фудбалски терен, дечја игралишта и школска дворишта доступни су (у виду бесплатног или повлашћеног приступа) за многе категорије становника Старог града, омогућавајући деци и младима, али и њиховим родитељима да стекну здраве навике, да се баве спортом, да се друже и да се зближе. Несумњиво највећи допринос квалитету урбаног окружења у новијој историји Старог града, али и целог Београда, пружиће изградња линијског парка, која ће озелењени простор близу реке, одвојен од саобраћаја и уобичајне буке, претворити у најпривлачнији терен за сусрете свих генерација становника, који су жељни активности на отвореном, било да су оне спортског, културног или образовног профила. Тематске секције парка, од спортских до уметничких, привући ће многе, а самим тим ће постати место сусрета и кључна платформа повезивања и хомогенизације староградске заједнице.

Само координисаним и свеобухватним деловањем у области културе, омладине и спорта могу да се поставе темељи просперитетном и здравом друштву. Остварење циљева овог развојног приоритета допринеће формирању одрживе конкурентске предности општине, засноване на људима који су посвећени култури, традицији и здравом стилу живота, а то ће даље допринети остварењу пуног друштвеног потенцијала сваког појединца.

Приоритетни циљ 6: Здравље, социјална сигурност и једнакост

Визија Градске општина Стари град је да омогући постизање највишег квалитета живота и задовољење потреба свих својих грађана, уз очување здраве животне средине и дугорочну одрживост. Да би осигуравала развој друштва у коме су сви здрави, сигурни и једнаки, Градска општина Стари град ће у наредном периоду предузимати и координисати активности подршке институцијама здравствене заштите, јавног здравља, социјалног старања, добровољног хуманитарног рада и невладиним организацијама и удружењима за подршку и помоћ посебно рањивим социјалним групама.

Све досадашње трансформације друштва су биле усмерене на убрзавање и олакшавање радних процеса и послова којима се човек бави, са циљем повећања његовог слободног времена. Међутим, досадашњи ефекти трансформације су у одређеној мери и контрапродуктивни. Све је мање времена, све је више обавеза на које се мора одговорити, све је мање слободе и аутономије у мишљењу и деловању, све је више болести и тешкоћа које се везују за карактеристике савременог доба. Све мање физичких активности, а све више менталних притисака. То је све допринело нарушеном здрављу друштва, проузрокованом брзим и нездравим стиловима живота, стресом и другим факторима ризика, проистеклим из оптерећености послом, јурњавом за постигнућима и из нездравих навика. Не сме се заборавити да су људи главни фокус и носилац развоја, а здравље један од најважнији предуслови за остварење успеха на путу развоја.

Данас готово да нико не може да остане здрав ако се активно не бави својим здрављем, ако га активно не чува и не одржава. Врло често, очување здравља није ствар само појединача. Постоје многи инхибитори ризика који нису под нашом контролом, као што су разне епидемије вируса, нездрава исхрана као резултат утицаја промотера потрошачког друштва, физичка неактивност и седелачки начин живота и рада, коришћење превише лекова или суплемената без стварне потребе и надзора лекара. Много је тога што захтева подршку савременом човеку да схвати принципе и могућности очувања личног здравља и заштите околине од лоших утицаја човека.

Подршка институцијама јавног здравља, домовима здравља, утицајним појединцима који желе да се ангажују на промоцији здравих навика, одржавања физичке кондиције, менталне стабилности, отпорности на болести зависности јесте нешто што треба да подстакне људе да се мењају, да мењају своје навике и да тиме буду креатори свог здравља, које тешко може да се створи, лакше се чува. И досадашња сарадња на том плану је била добра – локални домови здравља, приватне ординације, школски лекари, спортисти – многи су допринели да виђамо сви више људи који трче, возе бицикл, шетају кућне љубимце, који практикују јогу или користе природне препарate и органске производе. Подршка развоју школског спорта, аматерског бављења спортским активностима и активним односом према слободном времену младих јесу предуслови за развој друштва које

има здраву основу за социјалну кохезију и активан однос према достизању постављених циљева.

Реновирање спортских терена, изградња школских игралишта, проширење пешачких зона и стаза за бициклисте су само неке од инфраструктурних претпоставки за активан однос према свом здрављу и окружењу у коме живимо. ГО Стари град ће увек настојати да омогући и подстиче поменути однос према животу.

Системи и мере социјалне заштите и безбедности представљају јавна добра која доприносе расту општег благостања и представљају основну претпоставку степена друштвеног развоја. Градска општина Стари град ће се, као и до сада, залагати за спровођење активности развоја и унапређења социјалних услуга за помоћ старијим члановима заједнице, мајкама са децом, деци без родитељског старања, особама са инвалидитетом, породицама без решеног стамбеног питања, мањинским групама са израженим ризицима социјалне зависности. Наставиће се са активностима пружања подршке невладиним организацијама у сектору социјалних услуга угроженим групама и појединцима, подршке развоју волонтеризма, подстицања иницијатива и пројеката у сфери социјалног становаштва, као и са успостављањем отвореног приступа свих становника институцијама управе, здравства, образовања, културе и социјалне заштите.

Посебну пажњу такође треба посветити и постизању највеће могуће безбедност за све грађане, посебно рачунајући децу, жене и старе. Безбедност за децу у школама и у саобраћају је увек имала приоритет, и у сарадњи са надлежним институцијама су остварени задивљавајући ефекти. Обезбеђивање адекватне видео-опреме и подршке од стране Министарства унутрашњих послова и уређивање школских дворишта и фискултурних сала, остварени су уз пуну материјалну и организациону подршку ГО Стари град. Даља унапређења у сфери безбедности се очекују од примене нових технологија за даљински надзор, комуникацију и апликација за учење добрим понашању у саобраћају, у заштити слабих и у разумевању различитости.

Оваквим начином деловања даће се суштински допринос у сфери социјалне и здравствене заштите и сигурности свих грађана општине, која ће се тако посветити њиховим потребама, а њен рад ће постати истинска надградња свих напора и средстава уложених у унапређење квалитета живота и постизање просперитета друштва у општини.

Приоритетни циљ 7: Комфорна урбана инфраструктура и мобилност

Општина Стари град је најмања, али једна од најгушће насељених општина Града Београда, те се због тога сусреће са истим изазовима капацитета и оптерећености урбане инфраструктуре са којима се сусрећу и све друге велике централне градске општине европских и светских метропола. Поред тога, општина Стари град је и једна од најстаријих општина Града, те стање урбане инфраструктуре, уз раскорак њених капацитета и растућих потреба становништва, карактерише и старост, као и потреба за модернизацијом и реконструкцијом. Даљи развој општине није могућ без инфраструктурних пројеката и унапређења, те је због тога, а ради постизања највећих ефеката и координисаног планског рада у овој области, пред општинску управу постављен овај приоритет развоја који има за циљ унапређење комфорне урбане инфраструктуре и већу мобилност општине.

Старост целокупне урбане инфраструктуре, водовода, канализације, топлотног система и саобраћајница је тежиште радова на инфраструктурни ставила на послове одржавања и реконструкције, како би се одржала или унапредила функционалност постојећих система.

Започети програми „Стари град мисли на зграде“ и обнова десетина фасада ради унапређења енергетске ефикасности, али и естетике градских улица, већ су дали одређене резултате; десетине зграда сада имају боље грејање, чистије улазе, лепше спољашње лице, лифтове, али и унутрашње електроинсталације. Овај програм има буџетске изворе и када се они уједине са улагањима самих станара зграда и других институција државе које улажу у овој области, напредак постаје све видљивији. Изгледу градских улица посебно доприносе тргови у које се уливају реке пешака и возила. Тиме је реконструкција Трга Николе Пашића још више добила на значају. Ускоро ће не само његов плато већ и фонтана добити нове естетске карактеристике и додатну функционалност.

У сфери енергетике, а пре свега грејања, нагласак је на смањењу губитака на мрежи и броја непланираних прекида испоруке. То се постиже сталним радовима на замени постејећих цевовода, а најчешће у склопу реконструкција улица или појединих њихових делова. У том смислу ће реконструкција улица Страхињића Бана, Палмотићеве, Тадеуша Кошћушка, Дунавске и других, допринети не само бољем стању саобраћајница и паркинг места већ и обнови инсталација грејања, водовода и канализације, као и пратећег комфора пешачких и бициклистичких стаза, тамо где оне постоје. Главно достигнуће у сфери енергетике у наредном периоду ће бити повезивање топлана Дунав и Нови Београд, како би се обезбедила поузданост снабдевања, али и ефективност повезивања топлотног система града са највећим произвођачем топле воде у региону – са ТЕ Никола Тесла, одакле ће се допремати вишак топле воде у систем централног грејања читавог града. Уградња соларних панела, коришћење соларне енергије за потребе јавног осветљења, грејања јавних објеката и друго, смао су неки од програма енергетске ефикасности који имају утицај на одрживу енергетску инфраструктуру будућности. Побољшање енергетске ефикасности, употреба

еколошки прихватљивих материјала и имплементација одрживих пракси у изградњи и одржавању зграда доприносе смањењу негативног утицаја на животну средину и побољшању квалитета становања.

У сфери водовода и канализације очекује се историјски напредак на основу изградње сабирног колектора централног канализационог система, када ће бити створени услови да се сва отпадна вода спроводи до постројења за прераду у Великом Селу. Повећању бриге о потрошњи воде и одговорнијем управљању потрошњом допринеће акција уградње мерача и даљинског мониторинга над стањем система, што ће утицати на понашање потрошача, али и одговорног јавног предузећа, како би се губици у води смањили.

Јавни превоз, стање саобраћајница, доступност паркинга и гаража, пространост пешачких и бициклистичких стаза су кључна питања урбане мобилности, наглашена недостатком широких булевара и благовремено урађеног урбанистичког плана. Реконструкцијама улица, паркинг зона и бициклистичких стаза сада стварамо прихватљиву свакодневицу за безброј возача и пешака на свим улицама ГО Стари град. Поменуте реконструкције улица ће томе допринети у одређеној мери, док се додатни доприноси очекују од градње подземне гараже у Влајковићевој и од проширења Дунавске и Француске улице. На основу тога ће моћи и да се изврше измене на терминуса са Студентског трга, као предуслов за проширење пешачке зоне на Узун Миркову и тај трг, што ће значајно променити динамику саобраћаја у овом делу града.

Динамику саобраћаја ће у потпуности променити изградња метроа, конкретно – станице која ће бити лоцирана испод пијаце Скадарлија. Сем смањења притиска возила због стварања новог вида саобраћаја у ужем центру, очекује се и смањење проблема у паркирању, услед изградње подземне гараже на три нивоа, која ће се реализовати као трећа целина реконструкције у овој централној тачки ГО Стари град. Посебан урбанистички напредак ће се остварити изнад земље, изградњом модерне затворене пијаце, са свим потребним садржајима за промет свежим намирницама, као и другим трговинским садржајима, док ће се на објекте пијаце насланјати плато који ће објекат БИТЕФ театра повезивати са набројаним садржајима.

Да би напори у правцу стварања комуналног комфора били комплетни, неопходно је посветити се и успостављању највећег јавног реда, мира и безбедности, предузимањем мера у циљу смањења нелегалне, непријављене градње, благовременом завршетку радова на основу издатих дозвола, одговорног коришћења јавних површина, унапређења културе и контроле паркирања на јавним површинама, унапређењу безбедности деце у саобраћају, као и другим активностима чији је циљ постављање комуналног реда и мира као претпоставке урбаног комфора. Активности комуналне и грађевинске инспекције се неће зауставити само на превентивном деловању, већ неодговорни морају другим мерама да се приморају да поштују усвојену регулативу и заједничка правила.

Реализација активности овог приоритета допринеће остварењу визије општине која је својим највећим делом оријентисана ка људима. Општина

Стари град ће тежити да својим становницима омогући урбани комфор и ефикасно кретање, што ће повећати приступачност и атрактивност општине, а смањити њену еколошку и амбијенталну угроженост.

Приоритетни циљ 8: Одрживо и пријатно животно окружење

Стварање одрживог и пријатног животног окружења представља кључни циљ у модерном урбаном планирању. Савремено доба подстиче миграције из руралних средина у урбане, што последично води до пренасељености, сече шума и уништавања паркова ради изградње нових стамбених и пословних објеката, ширења саобраћајница и паркинг зона. Са овим изазовима се данас суочавају све урбане средине.

Довољно простора и пријатних услова за шетњу и рекреацију, хлада за боравак лети на отвореном простору, издвојених трака за бицикле и скутере, клупа за седење у парковским или шетачким зонама, прави су изазови централних градских подручја и у најпажљивије развијаним метрополама Европе и света. Дугорочно залагање за напредак у тој сferи је већ дало прве резултате на територији ГО Стари град. Нема много нових паркова, али су сви уређенији, зеленији, чистији, са више клупа, справа за дечје игре, па и рекреацију.

Капитални урбанистички и еколошки пројекат на подручју ГО Стари град (а делом и ГО Палилула) јесте изградња Линијског парка, на простору између СЦ „Гале Мушкатировић“, регулације реке Саве до Бетон хале, регулације Булевара војводе Бојовића и Дунавске улице, регулације постојеће железничке пруге до Панчевачког моста, укључујући комплексе Топлане „Дунав“ и Марине „Дорћол“. Подељен је у десет целина, од којих је седам на Доњем Дорћолу, које се међусобно надовезују и обједињују културне, едукативне, спортско-рекреативне и комерцијалне садржаје заједнички, по концепту и називу подсећајући на њујоршки *The High Line* парк. Парк је планиран као јединствена целина укупне површине око 22,8 хектара, који ће чинити зелени коридор, уз обалу реке, што подразумева континуитет и повезаност садржаја и функција унутар ове јавне зелене површине. Поред рекреативних садржаја, парк ће обезбеђивати и едукативне и спортске садржаје, намењене свим генерацијама. Корист његове изградње није само у томе шта он доноси, већ и шта ће његовом изградњом бити уклоњено. Готово из центра града ће бити измештени теретни железнички саобраћај, бројне неусловне, руиниране грађевине и неуређене саобраћајнице и пролази, који су остали да заастају у коров, након повлачења индустрије и логистичких погона из овог дела града.

Чист ваздух у условима претеране моторизације је у урбаним срединама неостварена жеља свих њихових становника. Међутим, многи градови су деценијским, планским и систематичним напорима постигли велике резултате. И у Београду, чак и у његовом урбаном центру, чији део покрива подручје ГО Стари град, забележена су унапређења, а добра вест је и то да већина мерених параметара квалитета ваздуха, воде и замљишта није лошија него што је било пре десет и више година, упркос повећању броја

становника, туриста, моторних возила, интензитета градског саобраћаја. Да би дошло до напретка, а не само заустављања урушавања квалитета животне средине, потребно је још доста напора и средстава. Највећа средства ће се уложити у сфери урбане мобилности, затим у заштиту од штетних утицаја градње нових објеката, енергетску ефикасност и заштиту зелених површина. Обнављањем возног парка загађење из мобилних извора је смањено, а додатна корист се очекује због све већег броја електровозила, као и на основу измештања јавног саобраћаја из најужег центра, након измештања терминуса са Студентског трга у Дунавску улицу, као и измештања једног дела погона Дорћол на нову локацију на Душановцу, поред аутопута.

Преуређене парковске површине ће, поред задовољства деци и старијим генерацијама, створити и више издвојених простора за кућне љубимце и њихове власнике. Иновативним решењем у виду рецикломата уједињени су напори за развој рециклаже амбалажног отпада и за здраву исхрану љубимаца.

У сфери мерења стања елемената квалитета животне средине постигнути су планирани резултати. Мерења су стална, као и прикупљање и обрада података, и сада се мере и правци, као и ефекти улагања, могу прецизније сагледати. Сарадања са институцијама за тумачење резултата ће бити настављена и користиће се све експертске сугестије за усмеравање напора и праваца улагања ГО Стари град, али и свих других заинтересованих страна.

Велики изазов са којим се ГО Стари град суочава јесте процес управљања отпадом, чијем ће се унапређењу општина посветити у наредном периоду са циљем да допринесе стварању еколошки одрживог окружења.

Питању рециклаже ће се и даље пружати дужна пажња, у сарадњи са надлежним јавним предузећима, шириће се зоне и број контејнера са могућношћу за селекцију отпада по линијама рециклирања, повећаће се број зелених острва, и број контејнера који на њима стоје, како би се увећаним капацитетима прихватили свака намера да се неко понаша одговорно према свом окружењу. Наставиће се са акцијом прикупљања батерија, сијалица и других врста канцерогеног отпада, који се лако могу склаđиштити и за које постоји могућност прераде и враћања у токове производње (стакло, алуминијум, папир...).

Зелене површине, паркови и дрвореди су уступнули још давно пред навалом зграда, бетона и асфалта, али зато они који су преостали имају важну улогу у побољшању квалитета ваздуха и стварању пријатног амбијента за боравак на отвореном, за рекреацију и одмор, и за повећање урбаног комфора. Програм „Стари град мисли на животну средину”, а у оквиру њега акције попут „Зелена мрежа Старог града”, „Посади свој хлад”, „Озелени Стари град”, „Зелени кров моје школе” јесу јасни докази да се на плану озелењавања нешто мења, да ће организовани напор победити стихију, да бетон има границе и да нада (да ће бити боље) ипак побеђује страх (да неће). Уређење урбаних џепова, што је лепо име за дивље депоније усред града, даће резултате који се не мере само естетским ефектима већ и

здравственим. У сарадњи са надлежним предзуећима, овакви простори ће се очистити и озеленити, а на инспекцијским службама је задатак да то остане трајна вредност за будуће генерације.

Озелењавање се наставља садњом старијих садница, тако да ефекти буду што пре видљиви, али и иновативним решењима попут озелењавања кровова школа и других јавних установа. Тамо где је бетон већ победио, уградњом фото-биореактора одговориће се на потребу за кисеоником, а у томе ће и даље подршку пружати и приватне компаније и страни донатори.

Контрола буке је предуслов њеног смањења. Унапређење опремљености инспекција потребном опремом даје могућност да делују у складу са регулативом у погледу буке коју стварају угоститељски објекти или неразумне комшије. Међутим, кључни допринос се очекује од сталног мерења и анализе резултата мерења буке на одређеним локацијама са прекорачењима услед густине саобраћаја и јавних догађаја. Контрола поштовања радног времена, планираног времена за испоруку производа у централној зони, паркирања на пешачким површинама, треба да допринесе већем спокојству становника и туриста у току боравка на отвореном, у свим периодима дана.

Приоритетни циљ 9: Одговорна управа

Без обзира на то што чистоћа улица, уређеност зелених површина, гужва у јавном саобраћају, стање саобраћајница, недостатак пакринг простора и јавних гаража, висина рачуна за услуге Инфостана, листе чекања у домовима здравља или болицама, безбедност деце у школама и вртићима, запошљавање младих и друга есенцијална питања за живот грађана нису у надлежности Градских општина, свако одговоран ко ради у лакалној самоуправи или је носилац одређене функције осећа одговорност за стање у тим областима.

Свако одговоран се труди да нађе решење, да унапреди или олакша живот грађанима, да им помогне да се осећају социјално сигурним и културно испуњеним, да деца расту и школују се у условима урбаног и образовног комфора, да су им доступне најсавременије школске и ваннаставне могућности, од вртића па до универзитета. Сви актери локалне самоуправе, од запослених, преко функционера, до волонтера, труде се да живот учине пријатнијим, прилике за успех приступачнијим, а препреке за напредак савладавијим. Тако свако постаје актер одговорне управе, управе по мери человека, какву заслужују грађани Градске општине Стари град, имајући у виду њену централну позицију у граду Београду, вековну историју, досадашњи уrbани развој, видљивост и отвореност за све грађане, не само Београда, већ и целог света.

Претпоставка да свако може да допринесе да свима буде боље ипак је само полазиште, али реалност је да одговорност за напредак превасходно имају они у чијим рукама је власт и надлежност да је спроводе. Зато је циљ будућег развоја локалне управе Градске општине Стари град поштовање начела одговорности, појединача и институција, што подразумева полагање рачуна за донете одлуке, за одлагање њиховог доношења, за њихово спровођење или избегавање примене, одговорности за поднете иницијативе или занемаривање поштовања права људи и њихових организација, и то тим веће што је могућност да се оствари утицај већа.

Одговорност се у овом случају не тумачи само као правна претпоставка да је свако одговоран пред законом, што се подразумева. Одговорност, поред тога, има и много шире значење. Тежиће се одговорном поступању Управе према будућности, јер многе одлуке и дела данас изгледају као достигнуће и резултат, а дугорочно нарушавају могућност других да живе бољи живот и да се развијају. Данас смо одговорни за оно што ће бити животне прилике будућих генерација, за њихово природно окружење, за радна места, солидарност међу људима и положај културе у заједници. Такође, одговорност треба преузети у односу на пропуштене прилике да се оствари напредак, тј. у односу на пропуштено време да грађани уживају у искоришћеној прилици да буде боље, што наглашава одговорност за уздржавање од напора и улагања, услед сумње у то да напор води очекиваном резултату. Овакав опортунизам је понекад основно начело бирократизоване власти, која предност даје томе да се ништа не предуземе и не промени, у односу на напоре који понекад не воде постављеном циљу. Одговорна власт увек предност даје активном односу према будућности,

наспрам пасивног ишчекивања да неко други уреди будућност. Одговорност за улагање заједничких средстава, коришћење јавних добара и заједничких надлежности је већа од одговорности за трошење личних средстава и коришћење личне имовине. Зато ће се развијати инструменти паметног доношења одлука о трошењу, као и инструменти контроле да ли се донете одлуке поштују. Одговорност управе за заштиту права грађана је омеђена заштитом интереса свих других грађана, односно, управа ће увек давати предност заједничком интересу над индивидуалним интересима, како би се остварила већа корист за заједницу. Такође, одговорна управа је једнака према свима, односно на њено поступање не утиче ни материјални статус, ни верска, ни национална припадност, ни ангажовање у политичком или било ком аспекту друштвеног живота. Равноправност је циљ за који се залаже свака одговорна управа.

Овако схваћен принцип одговорне управе прожимаће целокупно деловање Управе ГО при спровођењу дефинисаних надлежности, али и у погледу остваривања свих других интереса становника ГО Стари град, били они непосредна одговорност локалног или неког другог нивоа власти.

Управа и органи ГО Стари град ће се одговорно односити према урбаном развоју, тежећи да се грађевинске дозволе издају у задатим роковима, да су издате уз пуно поштовање постојећих урбанистичких и законских одредби, без уступака у односу на интересе становника микролокација на које се дозволе односе, без нарушувања издатих услова од стране јавних предузећа и јавних институција које у овом поступку учествују, а посебно ће се посветити пажња заустављању градње без дозвола и сагласности. Тиме ће се тежити да се на ГО Стари град гради, обнавља њен урбани амбијент, али и да се штите зеленило, културна добра и споменици, јавне површине и саобраћајнице, да се штити јавна инфраструктура и могућност да се људи несметано крећу, шетају и рекреирају, да се сачувају све карактеристике квалитетног живота у урбаној заједници.

Ограничена могућност да се утиче на квалитет животног окружења у условима великих урбаних заједница је свима разумљива, али одговорни актери се не устручавају да предузму све, макар и најмање кораке, да дају свој допринос његовој заштити и унапређењу. Једно посађено дрво је хлад за многе, једно игралиште иза школе је део срећног детињства за читаве генерације, пешачка зона је извор здравља и простор за рекреацију како за најстарије тако и за најмлађе, за мајке са децом, за запослене и оне који одговорно уче, за бројне туристе и случајне пролазнике. Осмишљавање иницијатива да се уједине напори локалне привреде, надлежних јавних предузећа и самих грађана је до сада дало резултате који могу да се виде и измере. Циљ је да се сабирањем на пољу ових доприноса направи немерљива разлика у односу на неправедно запуштену прошлост. Стварање културе да се на животно окружење мисли, да се креира и активно брани, довешће до тога да грађани и фирме – читава заједница – постану осетљиви на ломљење клупа, дрвећа, гажење траве и паркирање на плочницима. Довешће до схватања и понашања које доликује одговорним људима, али мора да почне одговорном управом према питањима животне средине и одрживог развоја. До сада су спроведени успешни пилот-пројекти

који су за пример и најнапреднијим градовима, али сада треба радити на томе да примери постану правило, да дрвореди постану шумарци, да стазе постану шеталишта, а депоније зелене оазе.

Правичном, потпуном и редовном наплатом накнада, такси и пореза везаних за имовину, коришћење јавних добара (јавних површина) и доприноса за грађевинско земљиште омогућиће се прикупљање довољних средстава за финансирање јавних расхода у сфери образовања, социјалне заштите, интереса младих, најстаријих генерација Старограђана и привредних организација, с обзиром на то да је реч о најиздашнијим изворима прилива буџета градске општине на чији ниво она има непосредан утицај. Больом наплатом прихода ће се остварити принцип равноправности, који је до сада нарушавало систематско избегавање појединих обvezника и фирмама да се принадлежности плаћају. С друге стране, то ствара притисак да се оне увећавају за оне који их редовно измирују, тако да ће се овим залагањем достићи два циља – ниже обавезе за грађане, а већи приходи за буџет.

Много пута потврђена претпоставка је да ће плаћање обевеза према локалној заједници, и свим другим нивоима државе, постати редовније, када трошење средстава буде транспарентније, а самим тим одговорније. Када се прикупљена средства усмере на усаглашене приоритете, када су плаћени износи сразмерни оствареној вредности. Да би се то остварило, потребно је да процедуре доношења планова улагања буду јавне, што ће се постићи кроз јавне расправе у процесу доношења буџета, као и благовременим и потпуним извештавњем о извршењу усвојених буџета. Такође, транспарентност у трошењу средстава биће већа када у процесима јавних набавки буде више понуђача, када дефинисани услови конкурса буду подстицали конкуренцију а не одређене понуђаче, и када расподела јавних средстава кроз субвенције буде равноправна, тако да сви учесници имају могућности да их остваре. Финансијска одговорност је већ доказана, јавне расправе, јавне набавке, конкурси за субвенције са стотинама учесника и добитника подршке о томе сведоче. Међутим, отвореност поступака и информисаност о току и исходима поступака никада није довољна, и увек је корисна. У време када је информисање јавности све једноставније, доступније и јефтиније, потребно је веровати у ефекат који ће оно произвести по питању поверења у институције и прилива у јавне фондове, а већ то су значајна достигнућа одговорне управе.

У предстојећем периоду, а у циљу веће транспарентности рада органа ГО Стари град, план је креирати систем уживо преноса седница Већа и Скупштине градске општине Стари град на веб-сајту Општине.

Дигитализација и четврта индустријска револуција су трендови који захватају све аспекте данашњег света у коме живимо и не заобилазе ни ГО Стари град. Увођење електронске управе један је од кључних процеса у оквиру реформе јавне управе, а посебно имајући у виду актуелне пројекте увођења електронске писарнице, јединственог регистра административних поступака, оптимизације токова и дигитализација услуга и сл., који омогућавају пријем и размену докумената у електронском облику, потписивање/печатирање, доставу у јединствен електронски сандучић сваког грађанина, који је регистрован на порталу. Тиме ће општинска

управа у потпуности постати прва тачка сарадње грађана са било којом институцијом или органом државе, без директног контакта, без потребе да се посећују шалтери, да се попуњавају уплатнице и да се воде цикличне расправе са бројним службеницима управе, што једнако умањује продуктивност обе стране. Развој „паметне управе“ отвара и нове могућности за економски раст и иновације, кроз стварање стимултивног окружења за информационе и комуникационе технологије, што ће привући нове инвестиције и предузетнике, створити нова радна места и промовисати технолошки прогрес. Оваквим приступом се осигурава искоришћавање потенцијала за подизање квалитета живота становника и утиче се на то да ГО Стари град постане модерна и напредна локална заједница.

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ЗА СПРОВОЂЕЊЕ И ПРАЋЕЊЕ ПЛАНА РАЗВОЈА

Градска општина Стари град ће у складу са Законом о планском систему, члан 2 и 42, у делу који се односи на анализу ефеката и у делу који се односи на показатеље учинка, као и Уредбом о методологији за израду средњорочних планова, „Службени гласник РС”, број 8 од 8. фебруара 2019. донети одлуке о формирању тела задужених за процес спровођења и праћења остварења циљева постављених Планом развоја. Поред посебно именованих тела и лица за спровођење овог процеса, одговорност за спровођење и праћење извршења Плана развоја имају и одељења Управе ГО Стари град, у складу са делокругом њихове надлежности и одговарајућом доделом учешћа у иницирању, спровођењу и праћењу извршења појединих мера, активности и пројекта.

Посебно се наглашава одговорност Управе и Одељења за финансије да у процесу припреме и усвајања буџета обрате пажњу на повезивање линија програмског буџета са финансирањем активности предвиђених Акционим планом за предметну годину.

Кључне активности спровођења и праћења извршења Плана развоја су:

- иницирање извршења, доношења мера/активности/пројекта;
- координација процесом спровођења мера/активности/пројекта;
- праћење спровођења мера/активности/пројекта;
- извештавање о спроведеним мерама/активностима/пројекатима.

Одговорна тела за спровођење горе наведених активности су:

- Председник Градске општине Стари град;
- Веће Градске општине Стари град;
- Управа Градске општине Стари град;
- Координациони тим за спровођење и праћење спровођења Плана развоја за период 2023–2030. године.

Координациони тим за спровођење и праћење спровођења Плана развоја за период 2023–2030. године ће именовати Председник, својом одлуком, а на предлог Већа ГО. У саставу Координационог тима ће бити, поред представника Управе ГО, носиоци функција у ГО Стари град, представници јавних и јавно-комуналних предузећа задужених за поједине области деловања и услуге од интереса и утицаја на остварење Плана развоја, као и представници цивилног и привредног сектора.

Својим саставом, Координациони тим ће допринети успостављању сарадње између кључних актера спровођења Плана развоја, а посебно ће томе допринети радни састанци посвећени праћењу спровођења и анализи остварења, на основу чега ће моћи да се доносе додатне или корективне мере за остварење Плана у посматраном периоду и задатим роковима у оквиру Акционог плана. Периодика рада ће се усаглашавати са динамиком процеса спровођења активности, а само оцењивање остварења ће се спроводити на сваких шест месеци. У првом кварталу наредне године ће се

усвајати Годишњи извештај о остварењу Плана развоја, а на сваке три године ће се усвајати трогодишњи извештај о спровођењу са оценом остварења и планом мера за унапређење ефеката и остварења. Са истеком сваке треће календарске године од доношења Плана развоја, Веће утврђује предлог извештаја о учинцима спровођења Плана развоја, који подноси на усвајање Скупштини, најкасније у року од шест месеци од истека тог рока. Годишњи извештај о спровођењу Плана развоја и Извештај о учинцима спровођења, објављују се на интернет страницама, најкасније 15 дана од дана усвајања. Након усвајања Извештаја о учинцима, Веће и Скупштина могу утврдити потребу спровођења ревизије Плана развоја, на основу чега се приступа изради предлога измена и допуна Плана развоја. План развоја града мења се и допуњује по процедурима прописаној за његово усвајање.

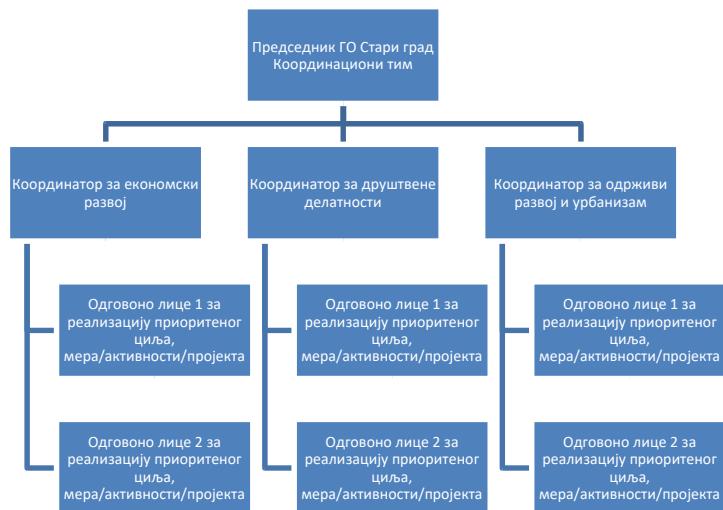
Подаци за праћење остварења плана ће се прикупљати из извештаја именованих одговорних лица за спровођење, као и из извештаја о раду Управе ГО Стари град, појединих одељења, или из извештаја јавних институција које делују на подручју ГО Стари град. Врста, садржај и динамика прикупљања података су одређене дефинисаним мерама учинка, односно показатељима учинка.

Осим изворних података које ће прикупљати одговорна лица за спровођење и праћење извршења, прикупљаће се и подаци надлежних институција које се односе на одређене показатеље учинка, а пре свега подаци Републичког завода за статистику, Националне службе за запошљавање – филијала Стари град, подаци Центра за социјалну заштиту Стари град и други.

У процесу праћења и оцењивања остварења истичу се улоге неколико кључних актера:

- Одговорно лице за реализацију приоритетног циља, мера/активности/пројекта подноси писани извештај о остварењу Координатору развојног приоритета, нивоу остварења и образложењем постигнућа, посебно ако није остварен планирани учинак, и ако се остварење циља преноси у наредни период реализације.
- Координатор развојног приоритета је одговоран за развојни приоритет (економски развој, друштвене делатности и одрживи развој и урбанизам), а самим тим и за координацију, праћење остварења више приоритетних циљева и подношење обједињеног извештаја формираном Координационом тиму за спровођење и праћење остварења Плана развоја.
- Координациони тим за спровођење и праћење остварења Плана развоја је задужен да иницира, контролише спровођење и непосредно пружа подршку за реализацију активности, доношење мера и спровођење пројеката усвојених у оквиру Плана развоја.
- Председник ГО председава радом Координационог тима за спровођење и праћење остварења Плана развоја и у домену својих надлежности ангажује ресурсе ГО, Управе ГО Стари град, комуницира и координира активности са надлежним секретаријатима Града

Београда, јавним и јавно-комуналним предузећима и другим институцијама управе и представницима приватног сектора, у циљу стварања услова за остварење постављених циљева развоја и планираних нивоа показатеља учинка.

Слика 1: Организациона шема Координационог тима за спровођење и праћење остварења Плана развоја

Главна активност Координационог тима је анализа добијених извештаја о остварењу реализације приоритетних циљева и развојног приоритета за које су радне групе односно Координатори задужени (економски развој, друштвене делатности; одрживи развој и урбанизам). На основу спроведених анализа и ревизије извештаја усвајају се мере и активности које ће бити предложене Већу ГО и Скупштини ГО Стари град, а са циљем унапређења реализације приоритетних циљева у будућности или давања препорука за измене у приоритетним циљевима, укључујући и предлагање нових мера, активности и пројеката у оквиру усвојених приоритетних циљева.

Једна од најчешћих одлука везаних за процес праћења остварења је промена или предлагање буџета за планиране развојне пројекте, имајући у виду да за највећи број њих у моменту израде Акционог плана за остварење Плана развоја за период од 2023. до 2030. године нису била позната потребна средства, услед недостатка пројектно-техничке документације, потребе за усаглашавањем више извора финансирања неке активности или пројекта и сл.

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА РАЗВОЈА

Усвојени развојни приоритети и циљеви врло често се објашњавају и као жељена стања, као потребе које су незадовољене или стања каква прижељкује заједница која их је усвојила. Да би се жеље оствариле, постале будућа реалност, потребно је предузети активности да до њиховог остварења дође. Проток времена и препуштање стихији нису у складу са принципима стратешког планирања и управљања. Зато стратешком избору, односно дефинсању стратешких циљева следи имплементација стратегије, у овом случају имплементација Плана развоја. Потребно је иницијативама, уложеним напорима и средствима допринети да жеље постану реалност. Притом, треба имати у виду да остваривање јавних, општих користи и добра зависи готово по правилу од већег броја актера, од уједнињавања широког варијетета учешћа, од институционалног до појединачног, од материјалног до репутационог, што захтева велику количину непосредног рада, али и допринос одговорног вођења. Све су ово аспекти који треба да се саберу у оквиру акционог плана, који представља основни координациони инструмент у рукама одговорних за спровођење Плана развоја и остваривање његових циљева.

Управо зато, израда и усвајање, а самим тим и коришћење акционог плана захтевају постављену планску методологију у самом Закону о планском систему („Сл. гласник РС”, бр. 30/2018), а посебно у оквиру Уредбе² која усмерава и стандардизује активности доносилаца јавних политика, у овом случају Плана развоја, на његовом спровођењу, праћењу спровођења, вредновању и извештавању о спроведенима активностима и пројектима и оствареним резултатима и то по годинама спровођења, за посматрани плански период, у овом случају до 2030. године. тог плана, као и садржину извештаја о спровођењу средњорочног плана за претходну фискалну годину.

Акциони план треба да допринесе оперативној ефикасности у процесу спровођења планираних мера и пројекта, а пре свега у координацији напора и средстава за његово спровођење. Један од најзначајнијих аспекта координације у процесу спровођења јесте одговорно планирање и извршавање буџетских расхода, а који ће произести из спровођења активности предвиђених Планом развоја, односно његовог акционог плана. Ово је посебно наглашено у условима планирања и спровођења програмског буџета, што подразумева да средства имају унапред дефинисану намену, да се намена не може мењати и преносити на друге пројекте и да тиме усвојени буџет представља ограничење за спровођење акционог плана, ако се потребна средства за одређене пројекте који се налазе у оквиру акционог плана не налазе и у буџету Градске општине или

---

² Уредба о методологији за израду средњорочних планова, „Службени гласник РС”, број 8, од 8. фебруара 2019.

јавних институција, које су предвиђене као партнери у реализацији активности.

Полазећи од ових напомена о значају акционог плана за процес спровођења и праћења остваривања плана развоја, одлучено је да акциони план за његово спровођење буде његов саставни део и да се усваја по истој процедуре као и основни део Плана развоја. То даје и додатни квалитет припремљеном Плану развоја Градске општине Стари град за период од 2023. до 2030. године, јер упућује на јасну представу о мерама и дефинисаним пројектима за њихово остварење.

Акциони план омогућује и одређену флексибилност у процесу спровођења Плана развоја, јер допушта да се мењају предвиђене мере, а посебно активности и пројекти, да се померају рокови (скраћују и продужавају), наравно из оправданих разлога, да се предвиђа промена обима потребних средстава или мењају извори њиховог прибављања, а да то не утиче на промену постављених развојних приоритета и приоритетних циљева. Овакве промене се усвајају по истом поступку као и сам Плана развоја, али како се њихово усаглашавање јавља као резултат нових могућности, промене околности, обима извора финансирања или рокова за спровођење, то се ипак сматра једноставнијим за усаглашавање, усвајање на одговарајућим телима, а самим тим и за оперативни рад на спровођењу.

Такође, акциони план омогућује да се услед промене околности у његов садржај уносе мере, активности, пројекти, као и средства која нису била позната у тренутку усвајања акционог плана (на пример, након усвајања урбанистичког плана, проектних решења за реконструкцију улица, промене цена на тржишту услуга или производа и сл.), те промене се, узатим, усвајају као мање измене, без спровођења јавне расправе, јер су мере већ усвојене, а сада се само прецизирају детаљи њиховог спровођења.

У оквиру акционог плана ће бити дефинисани:

- 1) развојни приоритети и приоритетни циљеви, што одговара општим и посебним циљевима стратешког документа;
- 2) мере и активности за постицање општих и посебних циљева стратегије, односно одговарајућег стратешког документа, у овом случају Плана развоја;
- 3) институције партнери одговорни за спровођење мера и активности, као и институција носиоца која је одговорна за праћење спровођења и извештавање о спровођењу стратегије, односно Плана развоја који акциони план разрађује;
- 4) рок за завршетак предвиђених мера и активности;
- 5) потребна средства за спровођење мера, уз навођење извора финансирања за обезбеђена средства;
- 6) показатељи учинака на нивоу мера јавних политика, а по потреби и на нивоу активности;

7) информације о прописима које би требало донети односно изменити како би се реализовале мере јавне политике³.

Радом на изради Акционог плана, Координациони тим је усвојио форму и садржај акционог плана, која је у складу са дефинисаним препорукама о садржају акционог плана, и сврхом његовог доношења.

Усвојене су табеларне форме за припрему прегледа мера, односно активности и пројекта који ће бити реализовани у циљу достизања постављених приоритетних циљева.

Поред тога, дефинисана је и листа показатеља учинака чије вредности ће се пратити у циљу мерења остварења постављених планова и у дефинисаним временским периодима мерења.

У наставку су у поменутим формама унете листе пројекта, у којима су пројекти и активности распоређени по мерама за достизање циљева развоја, као и показатељи за мерење остварења.

---

³ Закон о планском систему Републике Србије, „Сл. гласник РС”, бр. 30/2018.

Матрица циљева и мера и активности за остварење Плана развоја

У складу са методологијом каскадног спуштања развојних приоритета на приоритетне циљеве, као жељена стања чије достизање доприноси остварењу развојних приоритета, који имају трајну вредност за друштвену заједницу која их је усвојила, у оквиру Плана развоја дефинисани су приоритетни циљеви за сваки развојни приоритет.

Приоритетни циљеви се остварују предузимањем мера које омогућавају њихово остварење. Мере се могу односити на одређене регулаторне измене, али само у оквирима надлежности ГО Стари град, а које су ограничено пренесеним надлежностима од стране Града Београда, који као највећа локална самоуправа у земљи има инструменте, институционални капацитет и средства за спровођење широког круга ингеренција, тако да су само оне које представљају основне потребе заједнице пренете на градске општине. Поред тога, мере се могу односити и на одређена улагања на основу буџета Градске општине, или из извора које обезбеђују јавно и јавно-кумунална предузећа, или друге јавне институције, а у одређеним случајевима и из донација невладиног сектора или међународних организација. Улагањима се често остварују одређени развојни пројекти, од оних који се односе на инфраструктуру, што је у мањој мери присутно, или оних који се односе на пружање подршке за активирање одређених друштвених потенцијала у сferи културе, омладине, али и ангажовања најстаријих суграђана, као и удружења грађана. Неке од мера траже само залагање и иницијативу, а немају захтеве у погледу трошкова, што не значи да њихов допринос циљевима развоја нема вредност. Напротив, понекад су они најцењенији, јер доприносе друштвеној атмосфери у заједници, на начин који се не може остварити на основу материјалних улагања. У оквиру акционог плана за спровођење мера усмерених на остварење приоритетних циљева биће дат преглед предложених активности и конкретних пројеката усмерених на остварење приоритетних циљева.

Активности и пројекти за спровођење дефинисаних мера се односе на конкретна деловања на промену стварности, а која се предузимају као појединачни утицаји, када се ради о активностима или догађајима, или као комплексне интервенције, сложени задаци, који се реализују на основу већег броја активности, које се предузимају од стране већег броја учесника, у дужем временском периоду, са значајним буџетом за реализацију, када се ради о пројектима.

Већи број појединачних активности и пројеката може да се подведе под једну меру за реализацију постављеног приоритетног циља.

Свака активност и пројекат имају своје трајање и буџет, и стога њихово заједничко трајање и буџет чине потребно време за спровођење мере и буџет који она подразумева.

У оквиру акционог плана нису изражавани буџети по мерама, а врло често нису одређени ни за активност или пројекат, иако недвосмислено подразумевају финансијска улагања. Ради се о томе да су предлагачи

одређених мера у условима недовољно познатих информација о томе заузели став да је мања грешка не предвидети неку вредност него је предвидети са непознатом мером прецизности, која може довести у питање оправданост саме активности или пројекта. То упућује на већ изнето мишљење о томе да ће Акциони план доживаљавати периодичне измене, вероватно годишње, и то након сваког подношења годишњег остварења Акционог плана за претходну годину. Тиме ће анализа остварења плана постати улазна активност за предлагање измена постојећег Акционог плана, на основу новоприбављених чињеница и информација.

У оквиру Плана развоја, за сваки развојни приоритет дефинисани су приоритетни циљеви.

Развојни приоритет *Економски просперитет и благостање* оствариће се постизањем следећих развојних циљева:

1. подизањем животног стандарда кроз развој људи;
2. успостављањем конкурентне урбане економије засноване на знању и иновацијама;
3. успостављањем функционалног екосистема предузетништва, корпоративног и јавног сектора.

Остварењу развојног приоритета дефинисаног као *Друштвени развој, једнакост и отвореност* ће допринети:

4. друштвени развој заснован на образовању, партиципацији и инклузији;
5. претварање потенцијала традиције и модерног духа становника у културу, знање, игру, лични и друштвени просперитет;
6. здравље, социјална сигурност и једнакост.

Остварењу *Урбаног комфора и одрживости* ће допринети:

7. одрживо и пријатно животно окружење;
8. комфорна урбана инфраструктура и мобилност;
9. „паметна управа”.

Током рада на разматрању потребних напора за достизање приоритетних циљева дефинисане су и мере, односно кључни утицаји који ће довести до њиховог остварења. Мере су израз сложених напора да се оствари напредак у сferи приоритетног циља. Спровођење мера подразумева предузимање више активности и пројеката.

У наставку су дате табеле, матрице за сваки приоритетни циљ одвојено, а на њима су за сваку меру наведени планиране акције и пројекти који ће допринети њиховој реализацији.

На остварење приоритетног циља *Подизање животног стандарда кроз развој људи* усмерене су четири мере и 19 активности и пројеката, дати у наставку.

Табела 1: Матрица мера, активности и пројекта за остварење приоритетног циља Подизање животног стандарда кроз развој људи

Приоритетни циљ		Подизање животног стандарда кроз развој људи			
Мера	Повећање броја активних становника на подручју Градске општине	Унапређење квалификационе структуре становника свих узраса прилагођено потребама савременог пословања	Унапређење квалификационе структуре становника свих узраса прилагођено потребама савременог пословања	Подршка запошљавању теже запошљивих категорија становништва	Допринос остваривању основних животних потреба младих, незапослених, социјално угрожених
Пројекат/активност 1	Организовање општинских сајмова запошљавања	ИТ школа за младе	Подстицање образовања у склопу активности Канцеларије за младе	Оснађивање рада Центра за подршку предузетништву младих	Иницијатива за отварање међународног студентског ресторана
Пројекат/активност 2	Организовање тематских сајмова запошљавања			Учешиће у програму „БГ практика“	Отварање јавних читаоница за студенте и младе
Пројекат/активност 3	Подршка пензионерима у очувању пословних подухвата	Справођење програма целожivotног образовања запослених		Конкурисање за средства НСЗ за спровођење јавних радова на подручју ГО Стари град	Унапређење и проширење опсега услуга народне кухиње на подручју ГО Стари град
Пројекат/активност 4	Промоција запошљавања са непуним радним временом и сезонских послова	Подршка оснивању школа страних језика за младе		Наставак активности на програму "Моја прва плата"	
Пројекат/активност 5		Спровођење програма професионалне оријентације средњошколаца		Побољшање позиције теже запошљивих лица на тржишту рада	
Пројекат/активност 6		Организовање бесплатних online обука основног нивоа страних језика			
Пројекат/активност 7		Спровођење образовних програма усмерених ка побољшању пословних вештина уметника			

На остварење приоритетног циља Успостављање конкурентне урбане економије засноване на знању и иновацијама усмерене су четири мере и 17 активности и пројеката, дати у наставку.

Приоритетни циљ		Успостављање конкурентне урбане економије засноване на знању и иновацијама		
Мера	Развој економије засноване на знању и иновацијама са високом додатном вредношћу	Развој креативне индустрије	Унапређење и развој капацитета терцијарног сектора привреде	Повећање обима, динамике и ефекта јавних и приватних инвестиција
Пројекат/активност 1	Подстицање развоја иновационих инкубатора	Подстицање интеграције креативних и традиционалних индустрија	Представљање туристичке понуде на Међународном сајму туризма у Београду	Повећање видљивости инвестиционих прилика на општини
Пројекат/активност 2	Формирање савета привредника ГО Стари град	Пренамена отворених простора у креативне сврхе	Имплементација концепта поп-ап („РОР-ЦР“) пијаца	Иницијативе и спровођење пројекта приватнојавног партнериства
Пројекат/активност 3			Унапређење туристичке сигнализације- Вишевеџичност и покривеност подручја	Покретање дијалога са инвеститорима на подручју ГО Стари град
Пројекат/активност 4			Организација промотивних викенда градова и општине Републике Србије	
Пројекат/активност 5			Израда електронског каталога туристичких манифестација на подручју општине Стари град	
Пројекат/активност 6			Организовање посете туристичких оператора кинеских градова Београду, посебно ГО Стари град	

Табела 2: Матрица мера, активности и пројеката за остварење приоритетног циља Успостављање конкурентне урбане економије засноване на знању и иновацијама

На остварење приоритетног циља Успостављање функционалног екосистема предузетништва, корпоративног и јавног сектора усмерене су четири мере и 17 активности и пројекта, дати у наставку.

Табела 3: Матрица мера, активности и пројекта за остварење приоритетног циља Успостављање функционалног екосистема предузетништва, корпоративног и јавног сектора

Приоритетни циљ		Имплементација функционалног екосистема предузетништва, корпоративног и јавног сектора		
Мера	Јачање капацитета предузетништва	Развој предузетничких компетенција	Развој социјалног предузетништва	Располагање јавном имовином у функцији постепеничања предузетништва и приватних инвестиција привреде
Пројекат/активност 1	Подршка спровођењу едукација "Пут до успешног предузетника"	Спровођење радионица „Знањем до циља“	Подршка предузетништву и запошљавању Рома	Иницијатива за давање повољнијих услова закупа пословног простора за уметнике занатске радионице
Пројекат/активност 2	Подршка повезивању јавног сектора са локалним малим добављачима	Наславак реализације активностија пројекта "Центар за подршку предузетништву младих"	Подршка запошљавању особа са инвалидитетом	Активирање неискоришћених капацитета пословног простора у јавној својини на ГО Стари град
Пројекат/активност 3	Успостављање сарадње предузетника, локалних добављача са продајним ланцима	Развој "отвореног" шаптера за предузетнике		Спровођење обуке за праћење и учествовање на конкурсima за јавне набавке
Пројекат/активност 4	Подршка укупчивању универзитетских истраживачких капацитета у предузетничке пројекте	Организација трибина посвећених предузетништву		
Пројекат/активност 5	Израда електронског каталога пословног простора и доступних места за постављање покретних проједијних објеката	Организација размена и привредних посета са развијеним европским метрополама		
Пројекат/активност 6	Реконструкција пословног простора у власништву општине у простору намењен подршици предузетницима	Реализација тренинга за представнике на тему развоја електронског пословања		

На остварење приоритетног циља *Друштвени развој заснован на образовању, партиципацији и инклузији* усмерено је седам мера и 36 активности и пројеката, датих у наставку.

Табела 4: Матрица мера, активности и пројеката за остварење приоритетног циља Друштвени развој заснован на образовању, партиципацији и инклузији

Приоритетни циљ		Друштвени развој заснован на образовању, партиципацији и инклузији свакогодишњина и друštvene заједнице					
Мера	Унапређене усlove рада и приступа остваривању васпитних циљева у предшколским установама	Унапређене рада, уређености и опремленост основних и средњих школа	Унапређене рада, уређености и опремленост основних и средњих школа - НАСТАВАК	Укључивање потенцијала и опремлености студената	Повећана бројка о манифестацији и подршка доношења и развојне политике у граду Стараја Грађа	Повећана бројка о манифестацији и организацијом покрета који организују учељивачи у стварању и подршци	
Пројекат/активност 1	Реконструкција и модернизација постојећих објекта предшколског васпитања- „Сладарница“	Капитално одржавање постојећих објекта основних и средњих школа модерном опоравоњем-ОШ „Дринка Јевтовић“	Опремање ученицима основних и средњих школа модерном текнолојијом- ОШ „Дринка Јевтовић“	Подесна мешовита разредни студената изузимају добродошице за стране стручњаке на размени од стране описаних улазе	Подстизај младих да учествују и баве сопственим	„Промоција хуманих вредности“ - Наставак спроведен распоредница едукативним програмом Црвеног крста Стараја Грађа	Оглашавање краткога за све са ограниченим покретом који (град без барбера)
Пројекат/активност 2	Реконструкција и модернизација постојећих објекта предшколског васпитања- „Мавчић“	Капитално одржавање постојећих објекта основних и средњих школа модерном опоравоњем-ОШ „Михаило Петровић Алас“	Опремање ученицима основних и средњих школа модерном текнолојијом- ОШ „Михаило Петровић Алас“	Овде је утицаја ГО Стараја Грађа као представничима академске заслужене и привреде ради усавршавања узетијеног доприноса развоју	Укључивање локалне заједнице јавне расправе и процесе доношења одлука о улагањима и коришћењу буџетских средстава	Развијајте мозаика и механизама за сећај учељиваче Рома у предшколској, основној, средњој и тајнијим ратама за поноћ при високо образоване	Подршка ширењу практике уградње издатака, дозвола за паркинг места за особе са инвалидитетом, код јавних објеката, гробова и провинцијских и пословних центара крагану слабовидих
Пројекат/активност 3	Изградња нових објекта предшколског васпитања- „Зеоничић“	Капитално одржавање постојећих објекта основних и средњих школа модерном опоравоњем-ОШ „Браћа Барук“	Опремање ученицима основних и средњих школа модерном опоравоњем-ОШ „Вук Караџић“	Подесна развоју и исполнитељију система дугогодишњег рада и за фокусете	Одабирање грађана да учествују у премијеру градских политика и доношењу одлука, усостављање платформе „Сал“	Развијајте прилагођених програма у黉ицу здравља промске популације	Надзор српскога достића употребе издатака, дозвола за паркинг места за особе са инвалидитетом, код јавних објеката, гробова и провинцијских и пословних центара
Пројекат/активност 4	Рефинирање трошкова предшколског образовања за децу која користе услуге приватних пратила	Капитално одржавање постојећих објекта основних и средњих школа модерном опоравоњем-ОШ „Краљ Петар I“	Опремање ученицима основних и средњих школа модерном текнолојијом-ОШ „Сладарница“	Одабирање грађана да учествују у премијеру градских политика и доношењу одлука, усостављање платформе „Сал“	Доношење дла за родну равноправност	Доношење дла за родну равноправност	
Пројекат/активност 5				Успостављање платформе „Сал“	Успостављање платформе „Сал“	Развој стемијализованих и интерактивних интернет презентација намењен за промоцију предлога и суштину грађана на општини Стараја Грађа	
Пројекат/активност 6				Центра СМС система и интерактивне интернет презентације намењен за промоцију предлога и суштину грађана на општини Стараја Грађа	Центра СМС система и интерактивне интернет презентације намењен за промоцију предлога и суштину грађана на општини Стараја Грађа	Развој стемијализованих и интерактивних интернет презентација намењен за промоцију предлога и суштину грађана на општини Стараја Грађа	
Пројекат/активност 7				Опремање ученицима основних и средњих школа модерном текнолојијом- Права Београдска гимназија	Издрука запозићавању дефинитивних кадрова у систему основног и средњег образовања	Развој стемијализованих и интерактивних интернет презентација намењен за промоцију предлога и суштину грађана на општини Стараја Грађа	
Пројекат/активност 8				Капитално одржавање постојећих објекта основних и средњих школа модерном опоравоњем-ОШ „Драган Ковачевић“	Капитално одржавање постојећих објекта основних и средњих школа модерном опоравоњем-ОШ „Драган Ковачевић“	Реализација пројекта „Зелени кројмејш школе“	

На остварење приоритетног циља Претварање потенцијала традиције и модерног духа становника у културу, знање, игру, лични и друштвени просперитет усмерено је седам мера и 36 активности и пројеката, који су дати у наставку.

Табела 5: Матрица мера, активности и пројеката за остварење приоритетног циља Претварање потенцијала традиције и модерног духа становника у културу, знање, игру, лични и друштвени просперитет

Приоритетни циљ		Претварање потенцијала традиције и модерног духа становника у културу, знање, игру, лични и друштвени просперитет		Развој урбне заједнице	
Мера	Погодна организација објекта	Подгорачко институцијално и индустријско подручје	Подгорачко институцијално и индустријско подручје	Стари град за младе и маку	Задовољавање заједничким ставом
Пројекат/активност 1	Изградња Грађевине Старог града Соколићевог венцу	„Деветојуна улица Старог града“	Подгорачко институцијално и индустријско подручје	Банјалучко друштвено	Задовољавање заједничким ставом
Пројекат/активност 2	Општина Видиковачки центар У простиријама некадашње Гајске Бистце	„Староградско лето“	Подгорачко институцијално и индустријско подручје	Базар	Банјалучко друштвено
Пројекат/активност 3	Реконструкција објекта Музеја града Београда	„Староградска зима“	Подгорачко институцијално и индустријско подручје	Мини Салон књига	Банјалучко друштвено
Пројекат/активност 4	Реконструкција и санинажа Кобијевинице	Подгорачко институцијално и индустријско подручје	Подгорачко институцијално и индустријско подручје	Меландуради суботички организацији Ево Амитро	Банјалучко друштвено
Пројекат/активност 5	Реконструкција биоска „Драган Ђокићић“	Летњи фестивал	Подгорачко институцијално и индустријско подручје	Реализоване програме подршке	Фестивал Света за ултуру ТО Старог града
Пројекат/активност 6	Реконструкција садница и стварање фестивала „КЕФЕ“	Летњи фестивал	Подгорачко институцијално и индустријско подручје	Гајачији садови о црвеним	Банјалучко друштвено
Пројекат/активност 7	Реконструкција и санинажа „Библиотека на Кодинчићу“	Летњи фестивал	Подгорачко институцијално и индустријско подручје	Сливовачки младожи о црвеним	Банјалучко друштвено
Пројекат/активност 8	Реконструкција, санинажа и адаптација са другим архитектонским објектом „Београдско Било“	„Партизанске премије“	Реконструкција и сређивање	Београдске Тврђаве	Београдске Тврђаве
Пројекат/активност 9	Уређивање Меморијалног парка на посавској нивојади у Јагодини	„Медведи - учас пропале“	Реконструкција и сређивање	Издавачији пут: бессплатна регистрација компонента Зида	Београдске Тврђаве
Пројекат/активност 10	Библиотеке на Кодинчићу	Библиотека Попудрића	Реконструкција и адаптација	Издавачији пут: бессплатна регистрација компонента Зида	Београдске Тврђаве
Пројекат/активност 11	Општанске културно-уметничке дешавање и промоције посавских најуспешнијих објеката и јавних места	Награда „Александар Дарко“	Реконструкција и адаптација	Београдске Тврђаве	Београдске Тврђаве
Пројекат/активност 12	Реконструкција објекта библиотеке града Београда у улици „Змај Јовић“	Алјај заступљених Старограђана	Реконструкција и адаптација	Стари град милион на бебе	Београдске Тврђаве
Пројекат/активност 13	Реконструкција стадиона	„Учесност и људске права“	Реконструкција и адаптација	Стари град милион на бебе	Београдске Тврђаве
Пројекат/активност 14	Реконструкције Грађевине Старог града и изградње новог партера на територији парка	„Играло Ђује“	Реконструкција и адаптација	Стари град милион на бебе	Београдске Тврђаве
Пројекат/активност 15	Универзитетски Библиотекарске зграде и затворачких астрдија	„Belgrade Sauvage“	Реконструкција и адаптација	Стари град милион на бебе	Београдске Тврђаве
Пројекат/активност 16	Института и Филозофичког центра	Организација хрбарија идеја	Реконструкција и адаптација	Стари град милион на бебе	Београдске Тврђаве

На остварење приоритетног циља *Здравље, социјална сигурност и једнакост* усмерене су четири мере и 19 активности и пројекта, који су дати у наставку.

Табела 6: Матрица мера, активности и пројекта за остварење приоритетног циља Здравље, социјална сигурност и једнакост

Приоритетни циљ		Здравље, социјална сигурност и једнакост			
Мера	Развој и унапређење социјалних услуга за помоћ становништву	Брига о јавном здрављу и установама здравствене заштите	Подршка развоју волонтеризма у сфери социјалне помоћи и подршке најугроженијима	Безбедност за све грађане	
Пројекат/активност 1	Подршка раду Мама центра градске општине Стари град	Промоција редовног спровођења скрининга на рак дојке у оквиру ДЗ "Стари Град"	Финансијска подршка омладинским организацијама	Спровођење програма заштите младих од породичног насиља	
Пројекат/активност 2	Подршка раду и спровођењу активности Центра за социјални рад Стари град	Спровођење програма и креативни рад са младима на здравственој превенцији, репродуктивном здрављу као и на спречавању злоупотребе психоактивних супстанци	Пружење подршке реализацији програма "Волонтерски сервис"	Програми Црвеног крста У области спасилаштва на води	
Пројекат/активност 3	Пружење подршке спровођењу програма "Сениор центара" ГО Стари град	Подршка повећавању обухвата вакцинације деце против дејчих заразних болести, старијих суграђани против сезонских инфекција и подстицање на рану дијагностику	Израда Локалног акционог плана родне равноправности	Улагање у програме за превенцију свих облика злостављања, насиља и експлоатације међу младима	
Пројекат/активност 4	Организовање школа родитељства у сарадњи са УНЕСКОМ и Црвеним крстом	Спровођење светогодишњих програма, едукација и каланча за промоцију здравих начина исхране		Спровођење програма заштите младих у саобраћају	
Пројекат/активност 5	Плаћање погребних услуга у случају смрти угрожених лица	Формирање Календара здравља и континуирано информисање грађана о здрављу путем медија		Спровођење програма заштите младих на Интернету	
Пројекат/активност 6	Стварање просторно-планских предуслова за унапређење становаша у одрживим ромским насељима	"Кућица здравља" на Старом граду			

На остварење приоритетног циља *Одрживо и пријатно животно окружење* усмерено је шест мера и 32 активности и пројекта, који су дати у наставку.

Табела 7: Матрица мера, активности и пројектата за остварење приоритетног циља Одрживо и пријатно животно окружење

Приоритетни циљ	Унапређење одрживог зграда и камионе са стаповима	Развој урбског окупљања кроз заштиту и унапређење калитета ваздуха	Развој урбског окупљања кроз заштиту и унапређење калитета вода и ваздуха	Развој индустрије енергетике и повећање ефикасности системе	Одрживи развој урбске заједнице заснован на проширењу и заштити земљишта површине
Мера					
Пројекат/активност 1	Стројеве сечења програма "Стари град, мисли на зграде."	Повећање доступности информација о стапу на зграду	Помагајући система цевосвода	Повећање ефикасности система заштите од дувке	Рад је уврштен у преглед
Пројекат/активност 2	Повећање енергетске ефикасности кроз замену старије гравитационе електреничке греде и куна које доприносе енергетској ефикасности	Постављање фотодиодног аектора на стапу мониторинга нивоа буџета	Помагајући система цевосвода	Повећање мониторинга нивоа буџета у употребљивим објектима	Рад је уврштен у преглед
Пројекат/активност 3	Промоција и реализација националног програма за подстакивање сопствених панаца на кртолиника	Постављање фотодиодног аектора на стапу мониторинга нивоа буџета	Мониторинг панамичких рупа на коловозима и издаваштвима парковних предузећа и објекта грађевина	Наставак активности на пројекту "Стари град, мисли на животнину" иницијативом за повећање обухвата каскадничког отпада приликом одлагања	Наставак активности на пројекту "Стари град, мисли на животнину" иницијативом за повећање обухвата каскадничког отпада приликом одлагања
Пројекат/активност 4	Унапређење енергетске ефикасности у раду комуналне полиције и инспекционих органа на контроли спроведене заједничких акција о спроведену и одржавањем стапних погрешака и заштитом објекта	Повећање чистоте и обујава	Издавајући премештени и просторни оватор У ком достава имају дозволу за складиштење грађевинског материјала	"Стар град, мисли на животнину" иницијативом за повећање обухвата каскадничког отпада приликом одлагања	"Посадај свој град", „Зелени Стар град...”
Пројекат/активност 5	Унапређење енергетске ефикасности у раду комуналне полиције и инспекционих органа на контроли спроведене заједничких акција о спроведену и одржавањем стапних погрешака и заштитом објекта	Правила утица	"Општина без двадесет депонија", еколошки не-две десетак депонија на отвореном простору и у неустановним објектима	Систематизација на спровођењу „Зелене зоне“ на подручју центра грађана	
Пројекат/активност 6	Уређење академског платоа		Реализација пројекта "Димитрије Петровић"	Претварање урбаних цепова у зелене оазе	

На остварење приоритетног циља *Комфорна урбана инфраструктура и мобилност* усмерено је шест мера и 30 активности и пројекта, који су дати у наставку.

Табела 8: Матрица мера, активности и пројекта за остварење приоритетног циља Комфорна урбана инфраструктура и мобилност

Приоритетни циљ	Комфорна урбана инфраструктура и мобилност				
	Мера	Развој система снабдевања водом и канализације	Развој саобраћајне инфраструктуре и јавног превоза	Унапређење услова стакановања и урбаниог комфорта	Унапређење услова паркирања и посебнег капацитета јавних гарожа
Пројекат/активност 1	Изградња и опремање сабирног колектора централног канализационог система-интегратора, којим се отпадне воде одводе до изградњаног постројења за пречишћавање „Велико Село“.	Годишња иницијативи замештавајућима иницијативама и подршком нову локацији Јадрану на нову локацију	Стројевођење програма "Стари град мисли на граде"	Повезивање пруга у рејних подручју града Београда, Дунава (ДУ) и Конаврена (КО), укнујући у објект планове ширења мреже, као и интеграцију скоро 80 MWth отпремљених нових производња.	Иницијатива за проектирање већ број и начин коришћења реверсивних паркинг места највећима најважнијима и јавним установама и повећање дистанције коришћења постојећих места
Пројекат/активност 2	Реконструкција водоводне и канализационе мреже	Извештава о потребнице и терминима Студентски грађевни локацији у Дунавској улици	Реконструкција фасада у центру града	Подизање свести и прављања о значају ширења обухвата и популаризања броја примијене на подручју мреже у сарадњи са Сејфертаријатом за заштиту животне средине, Српском агенцијом за енергетику са ГНП Грађанске топониме и другим револуционним институцијама.	Контрола постављавања и коришћења башти у објектима објеката, као и тегаја киоска и других мобилних прометних објеката на јавним површинама
Пројекат/активност 3	Унапређења мрежа пруга и рада идентификованих квадра и мобилности даљинског искуства људи који воде	Изградња сабирног тунела испод Старог града	Замена и реконструкција лифтова и лифтовских постројења	Изградња гараже на локацији блокови 25. мај	Подизања свести и капацитета за сакупљавање измета и отпада кућних буџамаца и изградња паркова и хакејских простора за шетну кућних буџамаца
Пројекат/активност 4		Завршетак изградње подземне улице Владиковачкој улици	Решавање питања веома прелимишног и повећане поштовања рокова грађана	Имплементација инсталације јавног сопствене са сопственим нападајем, интегрисани системом школе, домаћи здравља... и у правданом пулзу	Шиљаће система поддржке саобраћају кроз улаживање на спроводна места у гаржалама и на паркиншима на подручју целе ОГ Старог града
Пројекат/активност 5		Реконструкција Транавске скретајнице Пристанишне	Изградња и реконструкција Трга Николе Пашића	Изградња мреже на термотријади општине Стари град.	
Пројекат/активност 6		Изградња метро станице испод гимназије "Сладарница"	Реконструкција платоа испред БПГФ грађе у склопу реконструкције путаце Сладарница, изградње подземне гараже - метро станице		
Пројекат/активност 7		Рушење "Стаклонице" и изградња метро станице на Тргу републике	Реконструкција улице Стаклонична Бане у делу између Парламента и Риге од Фурсе		
Пројекат/активност 8		Јавнеје канализација јавног превоза на електропривреду у зони центра града	Реконструкција Палмотићеве улице		
Пројекат/активност 9		Наглавак/акције постављања паркинг сензора нападарују Старог Кочићушица	Реконструкција улице Гаја Ђорђевића		
Пројекат/активност 10		Прилагођавање урбаних цртова у зеленој оази	Прилагођавање подлога грађанима Утицај решавања објекта са професионалним управницима		
Пројекат/активност 11		Месечни дан отворених врата и сајама	Месечни дан отворених врата и сајама		
		Благојачање спровођење дневне	Благојачање спровођење дневне		
		Грађане	Грађане		

На остварење приоритетног циља „Одговорна управа“ усмерене су три мере и 13 активности и пројекта, који су дати у наставку.

Табела 9: Матрица мера, активности и пројекта за остварење приоритетног циља „Одговорна управа“

Приоритетни циљ	Одговорна управа		
	Унапређење капацитета и одговорности за пружање услуга управе	Дигитализација услуга управе као извор ефикасности, отворености приступа и једнакости	Отвореност за рад и комуникација као основна услуга грађанима
Мера			
Пројекат/активност 1	Повећање ефикасности рада на поступцима озакоњења објекта	Увођење електронске управе у рад ГО Стари град	Један дан месечно као дан отворених врата сваког одељења за слободну комуникацију са грађанима
Пројекат/активност 2	Повећање капацитета за рад у области грађевинских дозвола и контроле поштовања издатих решења и дозвола	Подршка грађанима и фирмама да постану е-грађани, односно корисници услуга електронске управе	Укључивање локалне заједнице јавне расправе и процесе доношења одлука о улагањима и коришћењу буџетских средстава
Пројекат/активност 3	Предузимање мера и активности на смањењу све економије	Употребљавање платформе, „Call“ центра, СМС система и интерактивне интернет презентације намењен за пријем предлога и сугестија грађана на општини Стари град	„Председников дан отворених врата“
Пројекат/активност 4	Смањење локалних административних такси и других трошкова који су у	Обука старијих становника за коришћење могућности електронске управе	
Пројекат/активност 5	Спровођење обуке за праћење и учествовање на конкурсима за јавне набавке	Израда електронског каталога јавних површина за постављање покретних продајних објекта	

Листа активности и пројеката са показатељима за мерење достизања приоритетних циљева развоја

За остваривање приоритетних циљева дефинисане су мере, активности и пројекти, а за праћење доприноса њиховог спровођења напретку у погледу одређеног приоритетног циља дефинисани су одређени показатељи учинка.

Показатељ учинка је мера напретка, али не и мера задовољства постигнутим, тако да његова вредност која одступа од жеља значи да је потребан додатни, понекад и значајан напредак. С друге стране, чињеница да се вредност показатеља побољшава из године у годину указује на то да су мере и активности на његовом достизању добро одабране, ефикасне. Уколико је степен напретка недовољан, то указује на потребу дефинисања додатних мера или активности и пројеката.

Мерење или утврђивање вредности показатеља напретка на остваривању циљева се заснива на прикупљању података из примарних извора, као што су евиденције општинске управе, јавних служби или предузећа. Такође, подаци о оствареним вредностима показатеља могу се прибављати из секундарних извора, као што су извештаји Републичког завода за статистику, Националне службе за запошљавање, Завода за јавно здравље, и друге националне и градске званичне институције. Трећи извор вредности показатеља напретка су ставови грађана у вези са одређном појавом или стањем. Они се утврђују анкетним мерењима и у току других видова прикупљања ставова грађана, као што су јавне расправе.

Табела 10: Показатељи напретка по приоритетним циљевима и списак мера, активности и пројекта за њихово остварење за развојни приоритет Економски просперитет и благостање

Развојни приоритет: Економски просперитет и благостање		
1. Приоритетни циљ: Подизање животног стандарда кroz развој људи		
Показатељ нивоа остварења циља	Базна вредност 2022.	Циљна вредност у 2031. год.
Број незапослених жена на евиденцији НСЗ	873	700
Број незапослених са завршеним високим образовањем	506	300
Просечна зарада запослених	126.162 РСД	240.000 РСД
Број полазника који су завршили обуке у оквиру Центра за подршку предузетништву младих	27	200
Број општинских сајмова запошљавања	0	6
1.1. Мера: Повећање броја активних становника на подручју Градске општине		
Списак пројектата/активности		
1.1.1.	Организовање општинских сајмова запошљавања	
1.1.2.	Организовање тематских сајмова запошљавања	
1.1.3.	Подршка пензионерима у очувању пословних подухвата	
1.1.4.	Промоција запошљавања са непуним радним временом и сезонских послова	
1.2. Мера: Унапређење квалификационе структуре становника свих узраса прилагођено потребама савременог пословања		
Списак пројектата/активности		
1.2.1.	ИТ школа за младе	
1.2.2.	Подстицање образовања у склопу активности Канцеларије за младе	
1.2.3.	Спровођење програма целожivotног образовања запослених	
1.2.4.	Подршка оснивању школа страних језика за младе	
1.2.5.	Спровођење програма професионалне оријентације средњошколаца	
1.2.6.	Организовање бесплатних онлајн обука основног нивоа страних језика	
1.2.7.	Спровођење образовних програма усмерених ка побољшању пословних вештина уметника	
1.3. Мера: Подршка запошљавању теже запошљивих категорија становништва		
Списак пројектата/активности		
1.3.1.	Оснаживање рада Центра за подршку предузетништву младих	
1.3.2.	Учешће у програму „БГ пракса“	
1.3.3.	Конкурсање за средства НСЗ за спровођење јавних радова на подручју ГО Стари град	
1.3.4.	Наставак активности на програму „Моја прва плата“	
1.3.5.	Побољшање позиције теже запошљивих лица на тржишту рада	
1.4. Мера: Допринос остваривању основних животних потреба младих, незапослених, социјално угрожених и маргинализованих група		
Списак пројектата/активности		

1.4.2.	Отварање јавних читаоница за студенте и младе
1.4.3.	Унапређење и проширење опсега услуга народне кухиње на подручју ГО Стари град

2. Приоритетни циљ: Успостављање конкурентне урбане економије засноване на знању и иновацијама

Показатељ нивоа остварења циља	Базна вредност	Циљна вредност у 2031. год.
Број отворених простора прилагођених за тимски рад и учење	0	3
Број вишејезичких туристичких сигналних табли	0	50
Процент страних туриста у укупном броју посетилаца Старог града (%)	85	90
Број реализованих уговора о приватно-јавном партнерству	0	3

2.1. Мера: Развој економије засноване на знању и иновацијама са високом додатном вредношћу

Списак пројектата/активности

- 2.1.1. Подстицање развоја иновационих инкубатора
- 2.1.2. Формирање савета привредника ГО Стари град

2.2. Мера: Развој креативне индустрије

Списак пројектата/активности

- 2.2.1. Подстицање интеграције креативних и традиционалних индустрија
- 2.2.2. Пренамена отворених простора у креативне сврхе

2.3. Мера: Унапређење и развој капацитета терцијарног сектора привреде

Списак пројектата/активности

- 2.3.1. Представљање туристичке понуде на Међународном сајму туризма у Београду
- 2.3.2. Имплементација концепта поп-ап (*POP-UP*) пијаца
- 2.3.3. Унапређење туристичке сигнализације – вишејезичност и покрivenост подручја
- 2.3.4. Организација промотивних викенда градова и општине Републике Србије
- 2.3.5. Израда електронског каталога туристичких манифестација на подручју општине Стари град
- 2.3.6. Организовање посете туристичких оператора кинеских градова Београду, посебно ГО Стари град

2.4. Мера: Повећање обима, динамике и ефеката јавних и приватних инвестиција

Списак пројектата/активности

- 2.4.1. EXPO 2027 – кључне развојне користи за Стари град
- 2.4.2. Повећање видљивости инвестиционих прилика на општини

3. Приоритетни циљ: Имплементација функционалног екосистема предузетништва, корпоративног и јавног сектора

Показатељ нивоа остварења циља	Базна вредност (2021)	Циљна вредност у 2031. год.
--------------------------------	-----------------------	-----------------------------

Број привредних друштава	7.055	7.500
Број предузетника	4.034	4.500
Број регистрованих привредних друштава у делатности Рачунарске услуге и програмирање	276	400
Број запослених у делатности инжењерско-развојне и инжењерске делатности	2122	2600
3.1. Мера: Јачање капацитета предузетништва		
Списак пројеката/активности		
3.1.1.	Подршка спровођењу едукација „Пут до успешног предузетника“	
3.1.2.	Подршка повезивању јавног сектора са локалним малим добављачима	
3.1.3.	Успостављање сарадње предузетника, локалних добављача са продајним ланцима	
3.1.4.	Подршка укључивању универзитетских истраживачких капацитета у предузетничке пројекте	
3.1.5.	Израда електронског каталога пословног простора и доступних места за постављање покретних продајних објеката	
3.2. Мера: Развој предузетничких компетенција		
Списак пројеката/активности		
3.2.1.	Спровођење радионица „Знањем до циља“	
3.2.2.	Наставак реализације активности пројекта „Центар за подршку предузетништву младих“	
3.2.3.	Развој „отвореног“ шалтера за предузетнике	
3.2.4.	Организација трибина посвећених предузетништву	
3.2.5.	Реализација обуке за јачање предузетничких знања и вештина	
3.2.6.	Организација размена и привредних посета са развијеним европским метрополама	
3.2.7.	Реализација тренинга за предузетнике на тему развоја електронског пословања	
3.3. Мера: Развој социјалног предузетништва		
Списак пројеката/активности		
3.3.1.	Подршка предузетништву и запошљавању Рома	
3.3.2.	Подршка запошљавању особа са инвалидитетом	
3.4. Мера: Располагање јавном имовином у функцији поспешивања предузетништва и приватних инвестиција привреде		
Списак пројеката/активности		
3.4.1.	Иницијатива за обезбеђење повољнијих услова закупа пословног простора за уметничке занатске радионице	
3.4.2.	Активирање неискоришћених капацитета пословног простора у својини ГО Стари град	
3.4.3.	Спровођење обуке за праћење и учествовање на конкурсима за јавне набавке	

Табела 11: Показатељи напрека по приоритетним циљевима и списак мера, активности и пројектата за њихово остварење за развојни приоритет Друштвени развој, једнакост и отвореност

Развојни приоритет: Друштвени развој, једнакост и отвореност		
4. Приоритетни циљ: Друштвени развој заснован на образовању, партиципацији и инклузији сваког грађанина и друштвене заједнице		
Показатељ нивоа остварења циља	Базна вредност (2022)	Циљна вредност у 2031. год.
Број објеката предшколског васпитања у јавном власништву	6	7
Степен одустајања од основног образовања (%)	0,7	0,1
Број основних школа на подручју ГО Стари град	7	8
Број становника ГО Стари град који је стекао високо образовање (%)	59	64
4.1. Мера: Унапређење услова рада и приступа остваривању васпитних циљева у предшколским установама		
Списак пројектата/активности		
4.1.1.	Реконструкција и модернизација постојећих објеката предшколског васпитања – „Скадарлија“	
4.1.2.	Реконструкција и модернизација постојећих објеката предшколског васпитања – „Мрвица“	
4.1.3.	Изградња нових објеката предшколског васпитања – „Звончић“	
4.1.4.	Рефундирање трошкова предшколског образовања за децу која користе услуге приватних вртића	
4.2. Мера: Унапређење рада, уређености и опремљености основних и средњих школа		
Списак пројектата/активности		
4.2.1.	Текуће и инвестиционо одржавање постојећих објеката основног образовања – ОШ „Дринка Павловић“	
4.2.2.	Текуће и инвестиционо одржавање постојећих објеката основног образовања – ОШ „Михаило Петровић Алас“	
4.2.3.	Текуће и инвестиционо одржавање постојећих објеката основног образовања – ОШ „Браћа Барух“	
4.2.4.	Текуће и инвестиционо одржавање постојећих објеката основног образовања – ОШ „Краљ Петар Први“	
4.2.5.	Текуће и инвестиционо одржавање постојећих објеката основног – ОШ „Вук Караџић“	
4.2.6.	Текуће и инвестиционо одржавање постојећих објеката основног образовања – ОШ „Скадарлија“	
4.2.7.	Текуће и инвестиционо одржавање постојећих објеката основног образовања – ОШ „Драган Ковачевић“	
4.2.8.	Текуће и инвестиционо одржавање постојећих објеката основног образовања – Прва београдска гимназија	
4.2.9.	Опремање учионица основних школа модерном технологијом – ОШ	

	„Дринка Павловић“
4.2.10.	Опремање ученици основних школа модерном технологијом – ОШ „Михаило Петровић Алас“
4.2.11.	Опремање ученици основних школа модерном технологијом – ОШ „Вук Караџић“
4.2.12.	Опремање ученици основних школа модерном технологијом – ОШ „Скадарлија“
4.2.13.	Опремање ученици основних школа модерном технологијом – ОШ „Драган Ковачевић“
4.2.14.	Опремање ученици основних и средњих школа модерном технологијом – Прва београдска гимназија
4.2.15.	Подршка запошљавању дефицитарних кадрова у систему основног и средњег образовања
4.2.16.	Наставак реализације пројекта „Зелени кров моје школе“
4.2.17.	Реализација пројекта „Зелена енергија за нашу школу“
4.2.18.	Потпуна реконструкција Трговачке школе
4.3.	Мера: Укључивање потенцијала универзитетске заједнице у развојне планове ГО Стари град

Списак пројеката/активности

4.3.1.	Подршка међународној размени студената кроз програме добродошлице за стране студенте на размени од стране општинске управе
4.3.2.	Отварање дијалога ГО Стари град са представницима академске заједнице и привреде ради усаглашавања узајамног доприноса развоју
4.3.3.	Подршка развоју и имплементацији система дуалног образовања и за средње школе и за факултете

4.4. Мера: Повећана партиципација грађана у процесима доношења и спровођења одлука органа локалне самоуправе

Списак пројеката/активности

4.4.1.	Подстицај младих да учествују и баве се политиком
4.4.2.	Укључивање локалне заједнице у јавне расправе и процесе доношења одлука о улагањима и коришћењу буџетских средстава
4.4.3.	Програми међународних обука за волонтере и организације младих
4.4.4.	Охрабривање грађана да учествују у креирању градских политика и доношењу одлука, буџета
4.4.5.	Унапређење платформе, кол-центра, СМС система и интерактивне интернет презентације намењене за пријем предлога и сугестија грађана на општини Стари град

4.5. Мера: Повећана брига о мањинама и њиховом укључивању у друштвени живот заједнице

Списак пројеката/активности

4.5.1.	„Промоција хуманих вредности“ – едукативни програми Црвеног крста Стари град
4.5.2.	Развијање модела и механизама за веће укључивање Рома у предшколско, основно, средње и високо образовање
4.5.3.	Развијање прилагођених програма унапређења здравља ромске популације

4.5.4.	Имплементација ЛАП-а за родну равноправност
4.5.5.	Развој специјализованих и прилагођених образовних, културних и социјалних програма намењених мањинама
4.6.	Мера: Олакшање кретања за све са ограниченој покретљивошћу (град без баријера)
Списак пројектата/активности	
4.6.1.	Опремање раскрсница звучним семафорима за подршку слабовидима у саобраћају
4.6.2.	Изградња тактилних трака за помоћ при кретању слабовидих
4.6.3.	Надзор сврсисходности употребе издатих дозвола за паркинг места за особе са инвалидитетом код јавних објеката, тргова и трговинских и пословних центара

5. Приоритетни циљ: Претварање потенцијала традиције и модерног духа становника у културу, знање, игру, лични и друштвени просперитет

Показатељ нивоа остварења циља	Базна вредност	Циљна вредност у 2031. год.
Број музеја и галерија на подручју ГО Стари град	30	36
Број посетилаца музеја годишње	253.470	300.000
Средства издвојена из буџета ГО Стари град за развој културе и уметности (РСД)	44.306.500	60.000.000
Број спортских организација на подручју ГО Стари град	28	35
Број лекара специјалиста који су доступни становницима у оквиру Дома здравља Стари град	46	60
5.1. Мера: Подршка одржавању објеката установа културе на подручју ГО Стари град		

Списак пројектата/активности

5.1.1.	Изградња Градске галерије на Косанчићевом венцу
5.1.2.	Отварање Визиторског центра у просторијама некадашње Галерије Београдске тврђаве
5.1.3.	Реконструкција објекта Музеја града Београда
5.1.4.	Реконструкција и санација Куће Ђуре Јакшића и отварање сувенирнице
5.1.5.	Реновирање биоскопа „Драган Гага Николић“
5.1.6.	Реконструкција, санација и адаптација са доградњом Позоришта „Бошко Буха“
5.1.7.	Уређење Меморијалног парка на локацији некадашње Народне библиотеке на Косанчићевом венцу
5.1.8.	Отварање културно-уметничких дистриката преуређењем и реконструкцијом постојећих напуштених објеката и јавних места
5.1.9.	Реконструкција објекта Библиотеке града Београда у улици Змај Јовина 1
5.1.10.	Реконструкција старе термоцентрале на Дорђолу, под називом „Снага и светлост“ и претварање у центар развоја креативних уметности

5.1.11.	Премештање Зоолошког врта и дефинисање плана преуређења културно-историјског простора на коме се он тренутно налази
5.1.12.	Улагање у унапређење Ботаничке баште и завршетак изградње зграде ботаничког музеја, института и едукативног центра

5.2. Мера: Подршка институцијама и манифестацијама културе, уметности, креативне и активне урбане заједнице

Списак пројектата/активности

5.2.1.	Пружање подршке спровођењу сталних општинских манифестација – „Јевремова – улица сусрета”
5.2.2.	Пружање подршке спровођењу сталних општинских манифестација – „Староградско лето”
5.2.3.	Пружање подршке спровођењу сталних општинских манифестација – „Староградска зима”
5.2.4.	Подршка реализацији постојећих фестивала и културних догађаја у сарадњи са Центром београдских фестивала – ЦЕБЕФ
5.2.5.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – Позоришни фестивал
5.2.6.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – „Паробродске приче“
5.2.7.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“- Битеф Полифонија
5.2.8.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – Награда „Александар Дероко“
5.2.9.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – „Алеја заслужних Старограђана“
5.2.10.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – НИН-ове књижевне награде
5.2.11.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – Балканско архитектонско Бијенале
5.2.12.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – Мини сајам књига
5.2.13.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – „Млади Дис“
5.2.14.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – хуманитарне изложбе
5.2.15.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – Међународно бијенале литографије
5.2.16.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – „Медведи – у част пролећу“
5.2.17.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – концерти у просторијама ГО
5.2.18.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – Аудио Форум
5.2.19.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – Обележавање рођендана Владе Дивљана
5.2.20.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – „Уметност и људска права“
5.2.21.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – „Играмо бајке“
5.2.22.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК

	„Пароброд“ – „Belgrade Saxperience“
5.2.23.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – Организација храбрих идеја
5.2.24.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – Базаарт
5.2.25.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – Међународни сусрет уметника у организацији „Ехо анимато“
5.2.26.	Реализовање програма подршке грађанима приликом набавке карата (нпр. бенефит картица „Стари град мисли на тебе“)
5.2.27.	Промоција аматерског стваралаштва
5.2.28.	Пружање подршке домаћој и међународној сарадњи у области културе
5.2.29.	Пружање подршке филмској уметности и ствараоцима
5.2.30.	Манифестација „Београд живи“: бесплатан културно-уметнички програм на Старом граду
5.2.31.	Подршка организовању бесплатних културних догађаја на отвореном
5.2.32.	Подршка организацији и промоција културних догађаја намењених туристима (на старним језицима)
5.3.	Мера: Заштита културног наслеђа и традиције општине
Списак пројекта/активности	
5.3.1.	Формирање Савета за културу ГО Стари град
5.3.2.	Спровођење едукација и догађаја о културном наслеђу и традицији
5.3.3.	Археолошко конзервирање и презентација јавности новопronaђених ископина
5.3.4.	Реконструкција и сређивање пешачких стаза на Горњем граду Београдске тврђаве
5.3.5.	Обезбеђивање средстава за очување, унапређење и представљање културног наслеђа добра и баштине
5.3.6.	Реконструкција, адаптација и рестаурација комплекса Зиндан капије са ревитализацијом кула
5.4.	Мера: Стари град за младе и децу
Списак пројекта/активности	
5.4.1.	Подршка учешћу на спортским и школским такмичењима
5.4.2.	Едукација младих о здравим стиловима живота и превенцији савремених болести
5.4.3.	Награђивање ученика и наставника основних и средњих школа
5.4.4.	Бесплатни садржаји и едукативни програми за младе
5.4.5.	Изабери свој пут: бесплатна професионална оријентација за матуранте
5.4.6.	Новогодишњи пакетићи за староградске малишане
5.4.7.	Покрени се за ИТ
5.4.8.	Стари град мисли на бебе (Поклон-честитке староградским бебама)
5.4.9.	Помоћ деци и родитељима ђака првака
5.4.10.	Подршка материјално угроженим студентима и ђацима
5.4.11.	Спровођење програма Стручне праксе за младе са високим и средњим образовањем
5.4.12.	Развој Центра за подршку предузетништву младих

5.4.13. | Пружање подршке реализацији програма „Тачка повратка“

5.5. Мера: Развој урбане заједнице засноване на здравим стиловима живота и бављењу спортом

Списак пројекта/активности

5.5.1.	Санација и модернизација објекта „25. Мај – Милан Гале Мушкатировић”, Стари град
5.5.2.	Подршка Спортском савезу особа са инвалидитетом у програму „Радујемо се заједно“
5.5.3.	Подршка манифестацијама и догађајима за развој спортског туризма
5.5.4.	Подршка локалним спортским организацијама, удружењима и савезима
5.5.5.	Улагање, организација и финансијска подршка такмичењима за младе и школским такмичењима – „Стари град мисли на децу“
5.5.6.	Повећање доступности бицикала на разним тачкама у Општини – <i>PARK AND RIDE</i>
5.5.7.	Реализација програма спортских ваучера или попуста уз бенефит картицу „Стари град мисли на тебе“
5.5.8.	Реконструкција, адаптација и санација Спортске гимназије на Старом граду

6. Приоритетни циљ: Здравље, социјална сигурност и једнакост

Показатељ нивоа остварења циља	Базна вредност (2021)	Циљна вредност у 2031. год.
Број корисника помоћи Центра за социјалну заштиту са подручја ГО Стари град	2.491	3.000
Додатна средства за новорођене бебе на подручју ГО Стари град (РСД)	15.000	25.000
Број деце корисника бесплатних услуга спортских центара, годишње	2.500	3.300
Број деце у резиденцијалним установама за социјани рад	5	2
Број забележених случајева породичног насиља, годишње	188	100

6.1. Мера: Развој и унапређење социјалних услуга за помоћ становништву

Списак пројектата/активности

6.1.1.	Подршка раду Мама центра градске општине Стари град
6.1.2.	Подршка раду и спровођењу активности Центра за социјални рад Стари град
6.1.3.	Пружање подршке спровођењу програма „Сениор центара“ ГО Стари град
6.1.4.	Организовање школа родитељства у сарадњи са Унеском и Црвеним крстом
6.1.5.	Плаћање погребних услуга у случају смрти угрожених лица
6.1.6.	Стварање просторно-планских предуслова за унапређење становања у одрживим ромским насељима

6.2. Мера: Брига о јавном здрављу и установама здравствене заштите

Списак пројектата/активности

6.2.1.	Промоција редовног спровођења скрининга на рак дојке у оквиру ДЗ Стари град
6.2.2.	Спровођење програма и креативни рад са младима на здравственој превенцији, репродуктивном здрављу, као и на спречавању злоупотребе психоактивних супстанци
6.2.3.	Подршка повећавању обухвата вакцинације деце против дечјих заразних болести, старијих суграђана против сезонских инфекција и подстицање на рану дијагностику
6.2.4.	Спровођење саветодавних програма, едукација и кампања за промоцију здравих начина исхране
6.2.5.	Формирање Календара здравља и континуирано информисање грађана о здрављу путем медија
6.2.6.	„Кућница здравља“ на Старом граду

6.3. Мера: Подршка развоју волонтеризма у сфери социјалне помоћи и подршке најугроженијима

Списак пројектата/активности

6.1.1.	Финансијска подршка омладинским организацијама
6.1.2.	Пружање подршке реализацији програма „Волонтерски сервис“

6.1.3.	Израда Локалног акционог плана родне равноправности
6.4.	Мера: Безбедност за све грађане
Списак пројектата/активности	
6.2.1.	Спровођење програма заштите младих од породичног насиља
6.2.2.	Програми Црвеног крста у области спасилаштва на води
6.2.3.	Улагање у програме за превенцију свих облика злостављања, насиља и експлоатације међу младима
6.2.4.	Спровођење програма заштите младих у саобраћају
6.2.5.	Спровођење програма заштите младих на Интернету

Табела 12: Показатељи напрека по приоритетним циљевима и списак мера, активности и пројектата за њихово остварење за развојни приоритет Урбани комфор и одрживост

Развојни приоритет: Урбани комфор и одрживост		
7. Приоритетни циљ: Комфорна урбана инфраструктура и мобилност		
Показатељ нивоа остварења циља	Базна вредност	Циљна вредност у 2031. год.
Број станова на подручју ГО Стари град	31.861	34.000
Број предмета за озакоњење објекта, у надлежности ГО Стари град	4.000	1.500
Број места за паркирање у јавним гаражама на подручју ГО Стари град	1.800	2.500
Број улица са прилагођеним режимом за потребе пешака – пешачке зоне	27	35
Постојећи број стабала на подручју ГО	11.000	13.000
7.1. Мера: Развој система снабдевања водом и канализације		
Списак пројектата/активности		
7.1.1.	Изградња и опремање сабирног колектора централног канализационог система – Интерцептор, којим се отпадне воде одводе до планираног постројења за пречишћавање „Велико Село”.	
7.1.2.	Реконструкција водоводне и канализационе мреже	
7.1.3.	Уградња мерача протока и вентила са даљинском контролом ради идентификације кварова и могућности даљинског искључивања цурења воде	
7.2. Мера: Развој саобраћајне инфраструктуре и јавног превоза		
Списак пројектата/активности		
7.2.1.	Подршка иницијативи измештања тролејбуског депоа са локације Дорђол на нову локацију	
7.2.2.	Иzmештање окретнице и терминуса Студентски трг на локацију у Дунавској улици	
7.2.3.	Изградња саобраћајног тунела испод Старог града	
7.2.4.	Завршетак изградње подземне у Влајковићевој улици	
7.2.5.	Реконструкција трамвајске окретнице Пристаниште	
7.2.6.	Изградња метро станице „Скадарлија“	

7.2.7.	Изградња метро станице „Трг Републике“
7.2.8.	Изградња потпуно нове пијаце „Скадарлија“ (Бајлони пијаца)
7.2.9.	Јачање капацитета јавног превоза на електропогон у зони центра Града
7.2.10	Наставак акције постављања паркинг сензора на подручју Старог града

7.3. Мера: Унапређење услова становања и урбаног комфора

Списак пројектата/активности

7.3.1.	Подмлађивање система цевовода градског водовода и канализације
7.3.2	Спровођење програма „Стари град мисли на зграде“
7.3.3.	Реконструкција фасада у центру града
7.3.4.	Замена и реконструкција лифтова и лифтовских постројења
7.3.5.	Решавање питања вечитих градилишта и повећање поштовања рокова грађења
7.3.6.	Реконструкција Трга Николе Пашића
7.3.7.	Реконструкција платоа испред БИТЕФ театра у склопу реконструкције пијаце Скардарлија, изградње подземне гараже и метро станице
7.3.8.	Реконструкција улице Страхињића Бана, у делу између Пјарона де Мондезира и Риге од Фере
7.3.9.	Реконструкција Палмотићеве улице
7.3.10	Реконструкција улице Тадеуша Кошћушка
7.3.11	Претварање урбаних цепова у зелене оазе
7.3.12	Месечни Дан отворених врата и саветодавна подршка грађанима у вези са решавањем односа са професионалним управницима зграда и заштита права станара
7.3.13	Благовремено спречавање дивље градње

7.4. Мера: Унапређење изграђености и коришћења енергетске инфраструктуре за одрживо урбано окружење

Списак пројектата/активности

7.4.1.	Повезивање мрежа грејних подручја Новог Београда, Дунава (ДУ) и Коњарника (КО), узимајући у обзир планове ширења мреже, као и интеграцију скоро 80 MWh оптерећења нових потрошача
7.4.2.	Подизање свести грађана о значају ширења обухвата и повећање броја приклучака на топловодну мрежу у сарадњи са Секретаријатом за заштиту животне средине, Секретаријтом за енергетику са ГКП Градске топлане и другим релевантним институцијама
7.4.3.	Промоција и имплементација програма коришћења соларне енергије у објектима јавне намене (градска управа, вртићи, школе, домови здравља...) и у приватним кућама
7.4.4.	Имплементација инсталације јавног осветљења са соларним напајањем (интегрисан систем), нарочито на јавним површинама – паркови, игралишта, приобаље...
7.4.5.	Изградња и реконструкција топловодне мреже на територији општине Стари град

7.5. Мера: Унапређење услова паркирања и повећање капацитета јавних гаража

Списак пројектата/активности

7.5.1.	Изградња подземне гараже испод пијаце „Скадарлија“
7.5.2.	Изградња гараже на локацији СРЦ „25. мај“

7.5.3.	Завршетак изградње јавне гараже у Влајковићевој
7.5.4.	Ширење система подршке саобраћају кроз упућивање на слободна места у гаражама и на паркинзима на подручју целе ГО Стари град
7.6. Мера: Комунални ред као претпоставка урбаног комфора	
Списак пројектата/активности	
7.6.1.	Иницијатива за преиспитивање броја и начина коришћења резервисаних паркинг места намењених инвалидима и јавним установама и повећање дисциплине коришћења постојећих места
7.6.2.	Контрола постављања и коришћења башти угоститељских објеката, као и тезги, киоска и других монтажних привремених објеката на јавним површинама
7.6.3.	Подизање свести и капацитета за сакупљање измета и отпада кућних љубимаца и изградња паркова и наменских простора за шетњу кућних љубимаца
7.6. Мера: Комунални ред као претпоставка урбаног комфора	
Списак пројектата/активности	
7.6.1.	Иницијатива за преиспитивање броја и начина коришћења резервисаних паркинг места намењених инвалидима и јавним установама и повећање дисциплине коришћења постојећих места
7.6.2.	Контрола постављања и коришћења башти угоститељских објеката, као и тезги, киоска и других монтажних привремених објеката на јавним површинама
7.6.3.	Подизање свести и капацитета за сакупљање измета и отпада кућних љубимаца од стране њихових власника, као и изградња паркова и наменских простора за шетњу кућних љубимаца
8. Приоритетни циљ: Одрживо и пријатно животно окружење	
8.1. Мера: Унапређење одржавања зграда и квалитета становања	
Списак пројектата/активности	
8.1.1.	Справођење програма „Стари град мисли на зграде”
8.1.2.	Повећање енергетске ефикасности кроз замену старе столарије и других елемената зграда и кућа које доприносе енергетској ефикасности
8.1.3.	Промоција и учешће у националном програму за подстицање постављања соларних панела на крововима стамбених зграда, кућа и индустриских објеката
8.1.4.	Унапређење ефикасности рада комуналне полиције и инспекцијских органа на контроли спровођења Закона о становању и одржавању зграда, као и надзора над одржавањем јавних површина и заштитом објеката
8.2. Мера: Развој урбаног окружења кроз заштиту и унапређење квалитета ваздуха	
Списак пројектата/активности	
8.2.1.	Повећана доступност информација о стању квалитета ваздуха
8.2.2.	Постављање фотобиореактора на више локација на подручју ГО Стари град
8.2.3.	Повећање учесталости и обухвата прања улица

8.2.4.	Проширење пешачких зона у ширем центру града
8.2.5.	Реконструкција академског платоа
8.3. Мера: Повећање урбаног комфора кроз унапређење система заштите од буке	
Списак пројектата/активности	
8.3.1.	Повећан мониторинг нивоа буке у угоститељским објектима
8.3.2.	Мониторинг нагазних рупа на коловозима и извештавање надлежног предузећа и секретаријата о потребама вршења санација на коловозима у улицама са повећаним интензитетом саобраћаја
8.3.3.	Надзор над применом регулативе која утврђује временски и просторни оквир у коме доставна возила имају дозволу за кретање.
8.4. Мера: Развој циркуларне економије и повећање ефикасности система управљања отпадом	
Списак пројектата/активности	
8.4.1.	Наставак активности на пројекту „Стари град мисли на рециклажу”, иницијативом за повећање обухвата класификације отпада приликом одлагања
8.4.2.	Наставак пројекта постављања паметних рециклажних аутомата за подстицање рециклаже пластичног, стакленог и алуминијумског амбалажног отпада
8.4.3.	Координација и проширивање акције прикупљања и рециклаже батерија на све јавне институције на подручју ГО Стари град и сектор привреде
8.4.4.	„Општина без дивљих депонија“ – елиминисање дивљих депонија на отвореном простору и у неусловним објектима
8.6. Мера: Одрживи развој урбане заједнице заснован на проширењу и заштити зелених површина	
Списак пројектата/активности	
8.6.1.	Наставак активности на Програму „Стари град мисли на животну средину“, спровођењем пројекта „Зелена енергија за нашу школу“ „Зелена мрежа Старог града“, „Посади свој хлад“, „Озелени Стари град“
8.6.2.	Наставак активности на пројекту „Зелени кров моје школе“
8.6.3.	Активности на спровођењу „зелене агенде“ на подручју целог Града
8.6.4.	Преуређење простора Теразијске терасе
8.6.5.	Претварање урбаних цепова у зелене оазе
8.6.6.	Реконструкција парка скupштинске терасе, у Влајковићевој улици
8.6.7.	„Линијски парк“, целина 4: Интеграција топловода
8.6.8.	„Линијски парк“, целина 5: Четврта природа
8.6.9.	„Линијски парк“, целина 6: Клупа и језеро
8.6.10.	„Линијски парк“, целина 7: Зелени кровови на музејима
8.6.11.	„Линијски парк“, целина 8: Оазе у контаминираном земљишту*
8.6.12.	„Линијски парк“, целина 9: Трансформисани перон*
8.6.13	„Линијски парк“, целина 10: Денивелисане дрвене пасареле*

9. Приоритетни циљ: Одговорна управа		
Показатељ нивоа остварења циља	Базна вредност	Циљна вредност у 2031. год.
Број нерешених захтева за озакоњење објекта	4.000	1.500
Број активних еГрађана са подручја ГО Стари град	2.000	10.000
Број јавних расправа, годишње	2	6
Приходи буџета, годишње (РСД)	556.935.521	1.000.000.000
9.1. Мера: Унапређење капацитета пружања услуга Управе		
Списак пројектата/активности		
9.1.1.	Повећање ефикасности рада на поступцима озакоњења објекта	
9.1.2.	Повећање капацитета за рад у области грађевинских дозвола и контроле поштовања издатих решења и дозвола	
9.1.3.	Предузимање мера и активности на смањењу сиве економије	
9.1.4.	Смањење локалних административних такси и других трошкова који су у надлежности локалне пореске администрације градских општина, у интересу подршке предузетницима и МСП	
9.1.5.	Спровођење обуке за праћење и учествовање на конкурсима за јавне набавке	
9.2. Мера: Дигитализација услуга Управе као извор ефикасности, отворености приступа и једнакости		
Списак пројектата/активности		
9.2.1.	Увођење електронске управе у рад ГО Стари град	
9.2.2.	Подршка грађанима и фирмама да постану е-грађани, односно корисници услуга електронске управе	
9.2.3.	Успостављање платформе, кол-центра, СМС система и интерактивне интернет презентације, намењене за пријем предлога и сугестија грађана на општини Стари град	
9.2.4.	Обука старијих становника за коришћење могућности електронске управе	
9.2.5.	Израда електронског каталога јавних површина за постављање покретних продајних објеката	
9.3. Мера: Отвореност за рад и комуникација као кључна грађанима		
Списак пројектата/активности		
9.3.1.	Један дан месечно као дан отворених врата сваког одељења за слободну комуникацију са грађанима	
9.3.2.	Укључивање локалне заједнице јавне расправе и процесе доношења одлука о улагањима и коришћењу буџетских средстава	
9.3.3.	„Председников дан отворених врата“	
9.3.4.	Уживо преноси седница Већа и Скупштине	

Опис активности и пројеката за достизање циљева развоја

Предлагачи мера, развојних пројеката и активности су дефинисали циљеве њиховог спровођења, носиоце реализације, а у неким случајевима и партнерске организације у њиховом спровођењу. Неке од активности су прецизно дефинисане у временском хоризонту, док су за неке дати само индикативни термини почетка и завршетка активности. Такође, потребна средства су одређена прецизније за оне проектне активности за чије спровођење је припремљена пројектна документација или се ради о конкретним набавкама добара која постоје на тржишту. За остале пројекте средства нису могла бити планирана, као ни конкретни извори финансирања, имајући у виду да активности на детаљној припреми пројекта тек следе, односно пројекти су у идејној фази, када су потребно време и средства врло променљиви, зависно од изабраног концепта решења које ће се спровести.

Табела 13

Преглед приоритетних циљева, мера и пројектних активности са описом њихове садржине и начина спровођења

1. Развојни приоритет: Подизање животног стандарда кроз развој људи					
1.1. Приоритетни циљ: Повећање броја активних становника на подручју Градске општине					
Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
1.1.1.	Организовање општинских сајмова запошљавања	Организовање Сајма запошљавања има за циљ да се незапослена лица непосредно повежу са привредним субјектима са подручја ГО Стари град, на једном месту, да предају пријаву за запослење и радну биографију за понуђена радна места послодавца, према властитом избору, како би се смањила незапосленост. Планирано је одржавање најмање једног сајма за запошљавање у току године.	Градска општина Стари град НСЗ – Филијала Стари град	Сваке године	
1.1.2.	Организовање тематских сајмова запошљавања	Организовање тематских сајмова запошљавања има за циљ да истовремено подстакне степен запослености на нивоу општине Стари град и да утиче на развој конкретних области пословања, са посебним акцентом	Градска општина Стари град	Повремено	

		на терцијарни сектор (угоститељство, хотелијерство и сл.). Тематски сајмови олакшавају процес запошљавања јер обједињују компаније и потенцијалне запослене са истим интересима, чиме се врши значајно филтрирање отворених позиција и доступних људских ресурса.	НСЗ – Филијала Стари град Удружења предузетника		
1.1.3.	Подршка пензионерима у очувању пословних подухвата	Овај пројекат утиче на повећање животног стандарда тако што обезбеђује пензионерима додатни приход кроз очување њихових постојећих пословних подухвата, радњи, радионица и посебно старијих заната. Подршка се огледа у финансијским и пореским олакшицама, субвенцијама за набавку опреме и материјала, саветодавној помоћи по питању дигитализације пословног процеса и маркетиншким подстицајима.	Градска општина Стари град Удружења пензионера на подручју ГО Стари град	Повремено	
1.1.4.	Промоција запошљавања са непуним радним временом и сезонских послова	Овај пројекат има за циљ активно промовисање и обележавање предности запошљавања са непуним радним временом и сезонских послова. У фокусу су стварање флексибилних могућности запошљавања и подршка компанијама и радницима који желе да размотре ове облике рада. Сезонско запошљавање и запошљавање са непуним радним временом највише се јављају у индустријама као што су туризам, хотелијерство и трговина, које представљају основу економске активности на ГО Стари град. Ови облици запошљавања омогућавају флексибилније радне услове и могућност да ангажовани зараде додатни приход уз своје редовно занимање и омогућавају стицање радног искуства и вештина. Такође, ово су у свету најчешће начини ангажовања младих, пре свега ћака и студената, што унапређује не само њихов економски статус, већ и касније могућности вођења различитих послова и однос према раду и	Градска општина Стари град НСЗ – Филијала Стари град Удружења предузетника	Повремено	

		управљању временом, уопште.			
1.2. Приоритетни циљ: Унапређење квалификационе структуре становника свих узраста прилагођено потребама савременог пословања					
Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
1.2.1.	ИТ школа за младе	У циљу лакшег проналажења запослења и стицања нових информатичких вештина младих са општине Стари град, планирана је организација сертификованих обука у области информационих технологија за младе у сарадњи са факултетима чије је седиште на Градској општини Стари град (Природно-математички факултет, Географски факултет, Рачунарски факултет, Факултет информационих технологија, Факултет за дигиталне студије, Факултет драмских уметности).	ГО Стари град, Канцеларија за младе	Сваке године	
1.2.2.	Подстицање образовања у склопу активности Канцеларије за младе	У наредном периоду планиран је већи проценат издвајања за образовање у укупном буџету Канцеларије за младе, који ће бити намењен организацији едукативних радионица, трибина, подстицању и промоцији интердисциплинарности кроз сарадњу високошколских установа различитих области.	ГО Стари град	Сваке године	
1.2.3.	Спровођење програма целожivotног образовања запослених	Пратећи савремене образовне трендове, општина ће спроводити програме континуираног образовања и дошколовања запослених кроз одговарајуће програме тренинга, радионица и семинара организованих више пута у току године у областима интересовања компанија са седиштем на Старом граду. На основу ових програма многи послодавци промовишу своје потребе за извршиоцима и могућности да незапослени или запослени код других послодаваца стекну знања која су неопхода за запослење у тим организацијама.	ГО Стари град	Повремено	
1.2.4.	Подршка	Градска општина Стари град реализује програме за	ГО Стари град	Сваке године	

	оснивању школа страних језика за младе	младе којима је омогућено учење страних језика, а којима се подстичу млади да на квалитетан начин проведу слободно време, стекну нова знања и науче стране језике.			
1.2.5.	Спровођење програма професионалне оријентације средњошколаца	Избор школе и занимања је једна од најважнијих одлука за младе, самим тим систематски, одговоран приступ овој одлуци треба да има предност над утицајем моде, хира, неоснованих амбиција и нереалних жеља. У томе треба тражити савете и професионалну помоћ коју могу да пруже стручне службе националне службе за запошљавање, Удружење психолога Србије, Факултет за психологију. Пројекат ће се реализовати сваке године, у мају месецу. Главна циљна група за пројекат су ђаци најстаријих година основних и средњих школа.	ГО Стари град	Сваке године	
1.2.6.	Организовање бесплатних онлајн обука основног нивоа страних језика	У циљу развоја компетенција младих од ранијих узраста, планирано је организовање бесплатних онлајн обука основног нивоа страних језика у сарадњи са Филолошким факултетом и средњим школама на подручју ГО Стари град. Спровођење овог пројекта доноси вишеструке користи свим заинтересованим странама. Послодавци све чешће захтевају поред осталих компетенција и знање страних језика, што је постало битан услов за запошљавање. Општина и Факултет развијају имиџ друштвено одговорне институције, доприносе развоју животног стандарда и прате трендове савременог пословања, док се млади припремају за будућа запослења. Активно ће се радити на покретању сарадње са културним центрима и амбасадама држава које имају седиште на подручју ГО Стари град да узму учешће у овом пројекту (Француски институт, Гетеов институт, Британски културни центар...).	ГО Стари град	Сваке године	
1.2.7.	Спровођење	Овај пројекат је усмерен ка организовању колонија и	ГО Стари	Повремено	

	образовних програма усмерених ка побољшању пословних вештина уметника	радионица у сарадњи са Факултетом примењених уметности, чиме се постојећи капацитети користе за развијање будућих или искусних уметника, за размену знања о развоју пословних модела уметничких галерија, радионица или предузетничких подухвата који су засновани на уметничким вештинама. Учешће у овом пројекту ће узeti и факултети који образују будуће економисте и менаџере, како би пренели знања из те области на уметнике који у свом основном образовању не развијају те способности и вештине. Многи светски писци, сликари и музичари направили су и врло завидне пословне каријере, које су чак подстицале њихов уметнички успех, а касније су свој рад усмерили више у пословне него у уметничке воде; међутим, и то је имало велики културни и уметнички значај, јер је омогућило одрживост бављења уметношћу.	град, Универзитет уметности и факултети за економију, менаџмент, организацију и повезане дисциплине		
--	---	--	--	--	--

1.3. Приоритетни циљ: Подршка запошљавању теже запошљивих категорија становништва

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
1.3.1.	Оснаживање рада Центра за подршку предузетништву младих	Пројектне активности имају за циљ подршку развоју и унапређењу предузетништва младих незапослених на општини Стари град кроз стварање Центра за подршку предузетништву младих; у њему ће младима бити пружен сет подршке у виду менторства и обука за започињање, вођење и унапређење сопственог бизниса. Центар за подршку младима ће бити на располагању свим младима који имају идеју да започну сопствени посао, а током имплементације пројекта обезбеђен је сет нефинансијске подршке у виду обука и менторства за 15 младих људи, који ће бити одабрани на јавном	ГО Стари град	Стална активност	

		позиву.			
1.3.2.	Учешће у програму „БГ пракса“	<p>У склопу програма „БГ пракса“ општина Стари град ће обезбедити позицију практиканта за студенте завршних година основних и мастер студија. Овим програмом се студентима омогућава стицање радног искуства и пре завршетка формалног образовања, менторство и новчана надокнада за рад. Осим праксе у оквиру Управе ГО Стари град, ђаци и студенти ће се ангажовати у установама културе и привредним организацијама са којима на овом пољу већ постоји успостављена сарадња дужи низ година.</p> <p>Пракса је у интересу свих страна, с обзиром на то да успоставља везу између послодаваца и полазника пре важних одлука у вези са запошљавањем нових извршилаца, као и пре избора организације за коју би практиканти трајно радили.</p>	ГО Стари град, средње школе и факултети са подручја ГО Стари град	Стална активност	
1.3.3.	Конкурисање за средства НСЗ за спровођење јавних радова на подручју ГО Стари град	<p>Јавни радови су мера активне политике запошљавања која ће бити организована и спроведена у циљу радног ангажовања незапослених особа са инвалидитетом, ради очувања и унапређења радних способности, остваривања одређеног друштвеног интереса и интеграције на тржиште рада.</p> <p>Градска општина Стари град ће аплицирати за спровођење јавних радова на основу јавног конкурса који расписује Национална служба за запошљавање, која је и обезбедила финансијска средства.</p> <p>Планирано је аплицирање за спровођење јавних радова у области културних делатности и области одржавања и заштите животне средине и природе.</p>	ГО Стари град, Национална служба за запошљавање	Сваке године	
1.3.4.	Наставак	Циљ Програма је да се подстакне оспособљавање	ГО Стари град	У складу са	

	активности на програму „Моја прва плата“	младих за рад и запошљавање, али и да се пружи подршка привреди у решавању проблема са недостатком кадрова. Послодавци који су заинтересовани за учешће у Програму објављују конкретне радне позиције (са описом послова), на којима ће се млади оспособљавати за самосталан рад по утврђеном програму, који одобрава Национална служба за запошљавање, уз ментора који врши надзор и пружа подршку. Програм се финансира из буџета НСЗ и буџета ГО Стари град.		конкурсима НСЗ – Филијала Стари град	
1.3.5.	Побољшање позиције теже запошљивих лица на тржишту рада	У склопу ове мере планирано је покретање иницијатива за усвајање политика које олакшавају запошљавање жена, старих, особа са инвалидитетом и других угрожених група становништва, истраживање препрека у запошљавању теже запошљивих лица и услова под којима би се то променило, у сарадњи са Националном службом за запошљавање и Привредном комором Србије, и веће запошљавање жена, са циљем уједначавања процентуалног присуства оба пола на тржишту рада. Статистика образованости показује да су жене образованије од мушкараца, да више њих има високо образовање, али да је мањи проценат запослених жена, као и да су њихове зараде мање за исте врсте занимања. Оснаживање у процесу запошљавања ће имати ефекат и на висину њихових зарада.	ГО Стари град, Одељење за друштвене делатности Национална служба за запошљавање Центар за социјалну заштиту Стари град	Стална активност	

1.4. Приоритетни циљ: Допринос остваривању основних животних потреба младих, незапослених, социјално угрожених

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
1.4.1.	Отварање јавних читаоница за студенте и младе	<p>Услед попуњености капацитета постојећих јавних читаоница за студенте и уоченог тренда повећања броја уписаных студената годишње на Универзитету у Београду, ГО Стари град је покренула иницијативу за пренамену доступних просторија у њеном власништву у јавне читаонице за студенте и младе. Циљ овог пројекта је пружање подршке образовању кроз обезбеђење већих капацитета и бољих услова за рад и студирање младима, као и привлачење већег броја студената и младих на територију градске општине.</p> <p>У просторијама КУ „Пароброд“, у салама за седнице Управе ГО Стари град, у установама културе на подручју ГО, потребно је на основу прецизног плана коришћења просторија створити услове за учење у току радног времена.</p>	ГО Стари град, студентске организације факултета са подручја ГО Стари град	Стална активност	
1.4.3.	Унапређење и проширење опсега услуга народне кухиње на подручју ГО Стари град	У циљу унапређења и проширења опсега услуга народне кухиње (Верско доботоворно старатељство) на подручју ГО Стари град планирано је организовање прикупљања донација у виду сезонских и трајних производа у сарадњи са ЈКП Градске пијаце, и Центром за социјалну заштиту, филијала Стари град, Црвени крст Стари град. Поред народне кухиње, прикупљени производи ће се испоручивати и Клубу за дневни борак лица на Старом граду. Овај вид подршке је координисан са осталим активностима Волонтерског центра Стари град.	ГО Стари град, Волонтерски центар Стари град	Стална активност	

2. Развојни приоритет: Успостављање конкурентне урбане економије засноване на знању и иновацијама

2.1. Приоритетни циљ: Развој економије засноване на знању иновацијама са високом додатном вредношћу

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
2.1.1.	Подстицање развоја иновационих инкубатора	Ова мера има за циљ стварање инспиративног окружења за развој нових идеја и стартапа путем финансијске подршке, обезбеђивања адекватних просторних ресурса и пружања организационе подршке. Кроз овај пројекат, градска општина Стари Град тежи да постане центар иновација и предузетништва, привуче таленте и подстакне одрживи економски развој заједнице. Општина ће капацитете својих објеката прилагођавати овим потребама, како би подржала најважнији раст, а то је раст иновативности и прилика за рад младих у свом граду.			
2.1.2.	Формирање савета привредника ГО Стари град	Циљ формирања Савета привредника је да омогући редовну комуникацију и сарадњу између привредника у општини Стари Град. Кроз ову иницијативу, привредници ће моћи да размене информације о својим потребама и плановима, да унапреде пословно окружење и подрже локалну економију, јачајући предузетнички дух у заједници. Скупштина Градске општине Стари град има две комисије и шест савета, али до сада њихова усмереност на комуникацију са привредом и предузетницима није препозната као приоритет. Скупштина бира чланове сталних радних тела из реда одборника.	ГО Стари град	2025. година	

2.2. Приоритет: Развој креативне индустрије

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
2.2.1.	Подстицање интеграције креативних и традиционалних индустрија	<p>Овај пројекат има за циљ спајање креативних индустрија са традиционалним секторима како би се створила креативна синергија. У сарадњи са Факултетом драмских уметности, посебно са катедрама за менаџмент и продукцију, организују се едукативне радионице које пружају подршку при креирању одрживих пословних модела за креативне индустрије. Овај приступ промовише иновацију и предузетништво унутар креативног сектора, што резултира јачим економским развојем и промоцијом културне баштине.</p> <p>ГО ће иницирати окупљање свих заинтересованих страна за ову интеграцију и пружити институционалну, просторну и стручну подршку за остварење циљева сарадње.</p>	ГО Стари град, факултети, предузетници и привредници из области креативних индустрија (филм, музика, позориште, издаваштво, графички дизајн, продукција...)	Стална активност	
2.2.2.	Пренамена отворених простора у креативне сврхе	<p>Овај пројекат има за циљ трансформисање одређених улица и тргова у креативне просторе који ће подржавати уличну уметност, <i>pop-up</i> изложбе и друге активности креативне индустрије. Ово ће обогатити културни живот општине и подржати локалну креативну сцену, доприносећи и визуелном обогаћењу јавних простора. Мултимедијално коришћење отворених простора на Калемегдану, Дорђолу и целокупном подручју ГО је већ започето, али су потенцијали и даље недовољно искоришћени. Организовање концерата, снимања програма, емисија, изложби и других догађаја на отвореном је значајан подстрек за уметност, уметнике, али и за комерцијална</p>	ГО Стари град, факултети, уметници, предузетници и привредници из области креативних и традиционалних индустрија	Повремена активност	

		остварења. На ГО Стари град је већ забележен одређени број манифестација на отвореном, које имају све одлике описаног циља, али не и довољну учсталост да би ефекти били уочљивији у економском погледу, што говори да се пре ради о догађајима, него о сталној делатности.		
--	--	--	--	--

2.3. Приоритетни циљ: Унапређење и развој капацитета терцијарног сектора привреде

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
2.3.1.	Представљање туристичке понуде на Међународном сајму туризма у Београду	Учествовањем на Међународном сајму турзима, Стари град тежи да привуче нове посетиоце и инвеститоре, да их информише о историјским и културним знаменитостима, гастрономским дегустацијама, и могућностима активног одмора које ова општина пружа и да шири свест о значају одрживог туризма и одговорног понашања према културном и природном наслеђу општине.	ГО Стари град, ТО Београд, предузетници и туристичка привреда Старог града	Сваке године, у данима спровођења Сајма туризма на Београдском сајму	
2.3.2.	Имплементација концепта поп-ап (<i>POP-UP</i>) пијаца	Овај пројекат подразумева стварање привремених, атрактивних пијаца и штандова на Тргу Николе Пашића и Тргу Републике, где ће локални производи, кувари и уметници имати могућност да представе своје производе, кулинарске специјалитете и уметничка дела. Инспирисан је успешним моделима из европских земаља као што су Италија, Француска, Белгија и Аустрија. Ову активност треба разликовати од сталних продајних штандова постављених у оквиру пешачких зона Старог	ГО Стари град и ЈКП Градске пијаце	2024. година	

		града.			
2.3.3.	Унапређење туристичке сигнализације – вишејезичност и покривеност подручја	Унапређење туристичке сигнализације обухвата постављање нових, дигитализованих сигнала и знакова на свим централним локацијама у општини, који ће бити на различитим језицима. Спровођење ове мере има за циљ унапређење и олакшавање искуства туриста који посещују Градску општину Стари град и подржава међународни и мултикултурални карактер ГО. Туристичко означавање треба спровести на ширем подручју Града, како би се кретање туриста усмеравало на целој територији Града, и како би они боље организовали свој боравак и време у Београду, посебно на ГО Стари град, где има много „малих“ туристичких знаменитости, које се не могу лако наћи без упућивања одговарајућом сигнализацијом. Вишејезичност се подразумева, јер од укупног броја посетилаца Београда, преко 70 процената су страни гости, а проценат учешћа страних гостију се и даље увећава.	ГО Стари град и ТО Београда, Град Београд	2024–2025. година	
2.3.4.	Организација промотивних викенда градова и општина Републике Србије	Овај пројекат има за циљ организацију редовних промотивних догађаја где ће градови и општине из различитих делова Републике Србије имати могућност да представе своје културне, гастрономске и туристичке атракције на трговима и у јавним просторима на Градској општини Стари град. Сличне манифестације се већ организују у сарадњи са неким градовима и амбасадама страних земаља, нема разлога претпоставити да је мање интересовање грађана и посетилаца Старог града за садржајима које могу да понуде највећи српски градови.	ГО Стари град, градови Републике Србије	Сваке године у време пролећних и јесењих месеци	
2.3.5.	Израда електронског каталога туристичких	Градска општина Стари град организује сталне манифестације са разноврсним културним, уметничким и туристичко-рекреативним садржајима, а у складу са потребама грађана и посетилаца, посебно деце и	ГО Стари град, градови, ТО Београда	2025. година и иновирање на сваке две године	

	манифестација на подручју општине Стари град	младих. Поред сталних манифестација, током године организују се и друге манифестације, које нису строго утврђене програмским календаром, а организују се и манифестације верског карактера. Ради подизања видљивости, а самим тим и ефикасности промоције, потребно је израдити електронске промотивне материјале, погодне за ширење и размену на друштвеним мрежама, на свим доступним уређајима мобилне и стабилне интернет комуникације. Модел садржаја треба да буде дугорочно осмишљен, како би представљао трајну линију комуникације са корисницима, и треба да има могућност праћења броја посета, постављања питања, оцењивања квалитета понуде и корисничког искуства.			
2.3.6.	Организовање посета туристичких оператора кинеских градова Београду, посебно ГО Стари град	Организовање посета туристичких оператора кинеских градова Београду, посебно ГО Стари град, ради подстицања даљег раста туристичких посета са новог туристичког тржишта. Већ су успостављени контакти са представницима кинеских градова – са градоначелницима Ценџијанга (Сју Шухаји), Данјанга (Сунг Фејсијунг) и Ђурунга (Шу Кеџи), а све у циљу да би се у наредне две године достигао ниво посета кинеских туриста који је био пре епидемије корона вируса; током епидемије, организоване посете су се потпуно прекинуле, а за две претходне године су достигле две трећине претходног нивоа, али је раст евидентан. Стога се очекује да у наредне две године посете кинеских туриста буду најмногобројније, а поред тога оне су и најдуже по броју остварених ноћења по посети, што овом туристичком тржишту даје додатну вредност.			

2.4. Приоритетни циљ: Повећање обима, динамике и ефеката јавних и приватних инвестиција

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
2.4.1.	EXPO 2027 – кључне развојне користи за стари град	<p>Један од најзначајнијих програма развоја који ће се реализовати у наредном периоду, чији је обухват и домет утицаја по свему од националног значаја, јесте организација ЕКСПО 2027, који се сматра једном од најзначајнијих међународних сајамских манифестација у региону до 2030. године. Иако се просторно средиште везује за новоизграђени комплекс на подручју Сурчина, велики део посетилаца, мноштво манифестација, активности земаља и пословних учесника ће се концентрично ширити на подручје целог града, а свакако ће највећи део институционалних и појединачних учесника, као и пратећих посетилаца боравити, уживати у пратећим манифестацијама и догађајима који ће се одвијати у културним, спортским, хотелским и угоститељским капацитетима читавог Старог Града.</p> <p>Резултати активности које ће се одвијати током манифестације ЕКСПО 2027 додатно ће унапредити цео Београд и учинити га једном од најзначајнијих престоница Европе, те нас његово одржавање све обавезује. Историјски, пословни, културни, туристички и физички Центар Београда ће, као никада до сада, бити презентован као светска дестинација, што завређује значајна улагања у изглед Старог Града, реконструкцију фасада, саобраћајне и целокупне комуналне инфраструктуре.</p> <p>Несумњиво је да ће ова манифестација убрзати развој не смо Београда већ и целе земље, и да представља</p>	Република Србија	2024 - 2027	18.000.000 .000 евра

		<p>велику прилику да град, а посебно ГО Стари Град, докаже своју способност да буде домаћин једног тако значајног догађаја. Реализацијом овог стратешки важног пројекта, унапредиће се туризам, угоститељство, саобраћај и превоз. Такође, уредиће се фасаде, чиме ће староградски архитектонски идентитет добити нови сјај. Осим директних бенефита, попут нових радних места и економског раста, овај пројекат ће допринети и осећају поносне припадности заједници међу грађанима Старог града. Реч је о великом подухвату који ће за крајњи резултат имати Београд и Стари град као лепше место за живот.</p>		
2.4.2	Повећање видљивости инвестиционих прилика на општини	<p>Циљ ове мере је повећање видљивости инвестиционих прилика и услова у општини Стари град на локалном и међународном нивоу, са посебним фокусом на прилике за инвестирање у реконструкцију постојећих девастираних и нефункционалних индустријских капацитета.</p> <p>Поред промоције државних субвенција и подршке инвеститорима, ГО Стари град треба да представи конкретне локације и важне податке за улагаче, као што су број туриста годишње, број ђака у средњим школама, број студената, образовни профили на Старом граду, најзначајније фирме са седиштем на Старом граду, и друго, како би оснажили улагаче да донесу одлуку да уложу у развој свог пословања на подручју ГО Стари град.</p>	<p>ГО Стари град, Секретаријат за привреду Града Београда, Регионална агенција за развој, Београд</p>	<p>Стална активност</p>

3. Развојни приоритет: Имплементација функционалног екосистема предузетништва, корпоративног и јавног сектора

3.1. Приоритетни циљ: Развој економије засноване на знању иновацијама са високом додатном вредношћу

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
3.1.1.	Подршка спровођењу едукација „Пут до успешног предузетника”	Већ годинама се подршка у раним фазама развоја предузетника усмерава на покретање предузетничких подухвата. Извор средстава и подршке у том правцу је и сарадња са Националном службом за запошљавање, са којом се организују едукације „Пут до успешног предузетништва”, за предузетнике који конкуришу за средства подршке у овој институцији. Сваке године преко 30 предузетника прође ову обуку и добије средства подршке.	ГО Стари град, Привредна комора Србије, удружења предузетника, факултети из области економије и менаџмента	Стална активност	
3.1.2.	Подршка повезивању јавног сектора са локалним малим добављачима	Овај пројекат има за циљ унапређење сарадње између јавних институција и малих локалних предузећа. Кроз идентификацију, обуку и подршку локалним добављачима, пројекат ствара одрживе пословне прилике за мала предузећа и доприноси економском развоју општине Стари град. Отвореност у набавци и	ГО Стари град, јавне установе и јавна предузећа са подручја ГО	Стална активност	

		промоција транспарентности су кључне компоненте овог пројекта, који циља на јачање локалне привреде и повећање запослености. Набавка рукотворина, дизајнерских решења, услуге снабдевања храном и освежењем на догађајима, са давањем предности локалним добављачима, без нарушавања принципа слободне конкуренције.	Стари град		
3.1.3.	Успостављање сарадње предузетника, локалних добављача са продајним ланцима	Ова иницијатива има за циљ промовисање локалних производа и услуга кроз партнерства између предузетника и већих продајних ланаца, што ће омогућити локалним добављачима да пласирају своје производе на већем тржишту. Коришћење ознака порекла је уобичајно за руралне делове земаља, али ово би била иницијатива оснаживања урбаног идентитета произвођача и јачања привржености локалних трговаца локалним произвођачима.	ГО Стари град, заинтересоване трговинске и производне организације		
3.1.4.	Подршка укључивању универзитетских истраживачких капацитета у предузетничке пројекте	Овај пројекат има за циљ подршку универзитетским истраживачима и студентима у претварању својих истраживачких резултата и иновација у успешне предузетничке пројекте. Кроз обуку, менторство и повезивање са потенцијалним инвеститорима, пројекат подстиче развој иновативних предузећа и доприноси економском расту и развоју општине Стари град. Више од 3.000 запослених на високообразовним институцијама са седиштем на ГО Стари град дају велике могућности ангажовању науке у привреди, које до сада нису довољно искоришћене. Организација заједничких састанака науке и привреде је један од начина да се процес сарадње покрене.	ГО Стари град, универзитетска заједница, привреда и предузетници	Сваке године	
3.1.5.	Израда електронског	Циљ израде овог каталога је да олакша предузетницима процес проналаска одговарајућег пословног простора и	Одељење за комуналне уз	2025. године	

	каталога пословног простора и доступних места за постављање покретних продајних објеката	доступног места за постављање својих покретних продајних објеката. Овај каталог садржи детаљне информације о различитим локацијама у општини Стари град, укључујући цене закупа, техничке спецификације, слике, контакт информације власника или закупца, услове закупа и рецензије корисника.	послове ГО Стари град	ажурирање на нивоу сваке године, пре спровођења конкурса	
--	--	--	-----------------------	--	--

3.2. Приоритет: Развој предузетничких компетенција

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
3.2.1.	Спровођење радионица „Знањем до циља”	Ова мера подразумева пружање елементарног знања за почетнике у бизнису, упознавање са начином регистраовања делатности, пореским и другим обавезама, процедурома код Фонда за развој за кредите и могућим изворима финансирања, писањем бизнис плана, вештинама пословне комуникације, искуствима из праксе, коју ће спроводити Градска општина Стари град и стручњаци запослени у НСЗ.	Канцеларија за младе ГО Стари град, НСЗ – Филијала Стари град, сектори ПКС и предузетници	Сваке године	
3.2.2.	Наставак реализације активности пројекта „Центар за подршку предузетништву младих”	Ради подстицања и унапређења радно способног становништва, Савет за спровођење омладинске политике је током 2022. године покренуо пројекат под називом „Центар за подршку предузетништву младих”. Пројекат као што је „Центар за подршку предузетништву младих” има за циљ стварање и унапређивање услова којима се подстиче предузетништво младих и њихово лично и професионално усавршавање на простору општине Стари град. У оквиру њега, младима ће бити пружен сет подршке у виду обуке о започињању, вођењу и унапређењу сопственог посла, као и менторска подршка. Циљ је укључивање младих у	Канцеларија за младе ГО Стари град, НСЗ – Филијала Стари град, сектори ПКС и предузетници	Сваке године	

		демократске позиције, јачање њиховог положаја, брига о менталном здрављу и сл. дух. У том смислу, Центар би помогао младим људима да преће препреке у развоју сопственог бизниса и подржао би дугорочни развој предузетништва на општини Стари Град.			
3.2.3.	Развој „отвореног“ шалтера за предузетнике	У сарадњи са Привредном комором Србије отворен је, у службеном центру општине, „шалтер“ за предузетнике који треба да приближи платформу ове институције предузетницима, да се на тај начин предузетници ефикасно информишу о свим активним програмима подршке, активностима Коморе и других институција у области предузетништва, са расписаним јавним позивима који се на њих односе, и друго. Отворени шалтер се уклапа у постојећи пројекат – Јединствено управно место, јер и он промовише приступ једног места за сву подршку и информисање – <i>one stop shop</i> .	ГО Стари град, ПКС и предузетници	Стална активност	
3.2.4.	Организација трибина посвећених предузетништву	Општинска Канцеларија за младе је успешно организовала више трибина и презентација посвећених предузетништву младих, са великим бројем учесника. Циљ је окупити стручњаке, предузетнике и заинтересовану јавност ради разговора и размене информација о предузетничким темама. Ове трибине ће пружити платформу за учење, инспирацију и размену искустава, подржавајући локалну предузетничку заједницу у општини Стари град.	Канцеларија за младе ГО Стари град, НСЗ – Филијала Стари град, сектори ПКС и предузетници	Сваке године	
3.2.5.	Организација размена и привредних посета са развијеним европским метрополама	Циљ ових активности је да омогуће предузетницима са Градске општине Стари град да успоставе корисне контакте и сарађују са компанијама из развијених европских градова. Ово ће обезбедити могућности за учење и размену најбољих пракси у пословном окружењу, стимулисаће иновације и економски раст и подржаће интеграцију у међународни пословни свет.	Градска општина Стари град	2028-2030	
3.2.6.	Реализација	Циљ ових тренинга је да обезбеде обуку и подршку	НСЗ –	Сваке године	

	тренинга за предузетнике на тему развоја електронског пословања	предузетницима на Градској општини Стари град у области електронског пословања. Ови тренинзи ће се фокусирати на дизајнирање пословних модела на интернету, креирање дигитализованих услуга за купце, осигуравање безбедности у електронском пословању и израду водича за представљање и трговину преко интернета. Тренинзи ће се реализовати са факултетима који у својим програмима имају садржаје везане за пословање на интернету и пружање електронских услуга (ПМФ; РАФ; Факултет драмских уметности; Факултет информационих технологија, Факултет за дигиталне студије).	Филијала Стари град, сектори НСЗ – Филијала Стари град, ПКС, Регионална агенција за развој, Београд, предузетници и факултети		
--	---	---	---	--	--

3.3. Приоритетни циљ: Развој социјалног предузетништва

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
3.3.1.	Подршка предузетништву и запошљавању Рома	Посебан фокус ће бити стављен на промоцију предузетништва путем објављивања посебног јавног позива за незапослена лица ромске националности, са циљем подршке покретању властитих послова. Такође, пружиће се додатна менторска подршка како би се повећале шансе за одрживост тих послова. У сарадњи са невладиним организацијама, посебно онима које су препознате од стране ромске популације, уложиће се напор да се досегну Роми и Ромкиње који нису део институционалног система, нису евидентирани у Националној служби за запошљавање или спадају у категорију НЕЕТ97, како би се идентификовали, регистровали, активирали и подржали путем доступних мера активне политике запошљавања.	ГО Стари град, НСЗ – Филијала Стари град	2027	

3.3.2.	Подршка запошљавању особа са инвалидитетом	Овај програм има за циљ подстицање запошљавања особа са инвалидитетом кроз отварање радних места у градским службама, јавним предузећима и другим организацијама, као и кроз пружање финансијске подршке за прилагођавање радних места по њиховим потребама, укључујући изградњу рампи, набавку слушних апаратова, разгласа и других неопходних средстава.	ГО Стари град, јавна и јавна комунална предузећа, Центар за социјалну заштиту – филијала Стари град	

3.4. Приоритетни циљ: Располагање јавном имовином у функцији поспешивања предузетништва и приватних инвестиција привреде

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
3.4.1.	Иницијатива за давање повољнијих услова закупа пословног простора за уметничке занатске радионице	Ова мера уметницима и занатлијама омогућава да развијају своје креативне и занатске вештине, без значајних препрека у вези са трошковима закупа. Овакве иницијативе могу да обогате културну сцену града и подрже развој малих бизниса у области уметности и занатства. Ради се о мери позитивне дискриминације у функцији очувања занатских радионица, посебно оних које имају уметнички карактер, с обзиром на то да класични занати нису конкурентни у најужим урбаним зонама.	ГО Стари град,	Сваке године	
3.4.2.	Активирање неискоришћених капацитета пословног простора у јавној својини на ГО	Активности у склопу овог пројекта укључују идентификацију и активирање досад неискоришћених пословних простора у јавној својини на подручју Градске општине Стари град. Ово укључује стимулисање малих предузећа да користе поменуте просторе, инфраструктурно уређење и маркетинг, како би се	ГО Стари град	Сваке године	

	Стари град	створила могућност за нову пословну активност. Први корак је квалитетније информисање предузетника о могућностима изнајмљивања, као и активно тражење закупца, ради искоришћавања постојећих ресурса за подршку предузетништву.		
3.4.3.	Спровођење обuke за праћење и учествовање на конкурсима за јавне набавке	Све институције јавног сектора, укључујући предузећа у власништву државе и локаних самоуправа, имају обавезу спровођења Закона о јавним набавкама. Значајна средства се у јавном сектору троше на овај начин, а с друге стране, на конкурсима за јавне набавке се јавља све мање понуђача, због чега су добра и услуге које се набављају понекад скупље од тржишних цена. Један од разлога је неповерење у правичност, односно равноправност свих учесника у конкурсима, а други је слаба конкурентност и обученост понуђача да учествују у понудама. Ради унапређења конкурентности понуде и пословних прилика за предузетнике са подручје ГО Стари град, и ради повећања поверења у институције јавног сектора, након објављивања годишњег плана јавних набавки, спроводиће се јавне обуке за учешће понуђача на конкурсима за јавне набавке у институцијама ГО Стари град. Знања ће понуђачи моћи да искористе и за унапређење конкурентности у поступцима у другим сферама јавног сектора.	Одељење за финансије ГО Стари град, Управа за јавне набавке Републике Србије, представници јавних предузећа	Сваке године

4. Развојни приоритет: Друштвени развој заснован на образовању, партиципацији и инклузији сваког грађанина и друштвене заједнице					
4.1. Приоритетни циљ: Унапређење услова рада и приступа остваривању васпитних циљева у предшколским установама					
Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
4.1.1.	Реконструкција и модернизација постојећих објеката предшколског васпитања – „Скадарлија”	У наредном периоду планирана је друга фаза санације и адаптације објекта предшколског образовања „Скадарлија”, која подразумева преуређење дворишта поменутог вртића, опремљеног најсавременијом и најбезбеднијом опремом за децу најмлађег узраста. Планирано је да целокупан посао буде подржан од стране надлежних органа и институција Општине.	Градска општина Стари град	2026. година	
4.1.2.	Реконструкција и модернизација постојећих објеката предшколског васпитања – „Мрвица”	У оквиру пројекта ЕУ за подизање енергетске ефикасности јавних институција, планирана је потпуна санација столарије и унапређење енергетске ефикасности објекта вртића „Мрвица”. Реализацијом овог пројекта створиће се уштеде које могу да буду извор финансирања других активности унапређења рада и капацитета ове установе, али ће се реализацијом овог објекта смањити и његов утицај на животну средину.	Предшколска установа „Дечји дани”	2025. година	
4.1.3.	Изградња нових објеката предшколског васпитања – „Звончић”	У циљу унапређења васпитно-образовног рада и услова боравка деце планирана је изградња новог објекта предшколског васпитања кроз адаптацију и преуређење објекта „Звончић” у Панчићевој улици. Овај објекат би у потпуности задовољио потребе за смештај и боравак деце предшколског узраста у доњем делу Дорђола који се ужурбано гради и шири.	Градска општина Стари град	2026. и 2027. година	
4.1.4.	Рефундирање трошкова	У циљу компензовања недовољног броја места у предшколским установама чији је оснивач држава,			

	предшколског образовања за децу која користе услуге приватних вртића	планиран је програм рефундације пуног износа трошка предшколског образовања за родитеље деце која користе услуге приватних вртића. На овај начин би се обезбедила доступност и једнакост услова за похађање предшколског образовања свој деци општине Стари град.	Град Београд	Сваке године	
--	--	---	--------------	--------------	--

4.2. Приоритетни циљ: Унапређење рада, уређености и опремљености основних и средњих школа

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
4.2.1.	Текуће и инвестиционо одржавање постојећих објеката основног и средњег образовања – ОШ „Дринка Павловић“	У оквиру ОШ „Дринка Павловић“ планирана је друга потребног текућег и инвестиционог одржавања. Поред тога, планирана је изградња ученичких кутака који подразумевају преуређење школских ходника и клупе за седење.	Градска општина Стари град	2025	4.000.000 рсд
4.2.2.	Текуће и инвестиционо одржавање постојећих објеката основног и средњег образовања – ОШ „Михаило Петровић Алас“	У оквиру ОШ „Михаило Петровић Алас“ планирана је обнова спортских терена, тачније постављање мекане подлоге на кошаркашки и фудбалски терен у дворишту, постављање мрежице на голове и металне мрежице на кошеве, као и мреже за одбојку у сали. Поред тога, планирана је обнова предњег дела фасаде и замена дотрајалих столова и столица у ученичкима.	Градска општина Стари град	2025	4.000.000 рсд
4.2.3.	Текуће и инвестиционо	У оквиру ОШ „Браћа Барух“ планирано је постављање вештачке траве на фудбалском терену у школском	Градска општина	2026	

	одржавање постојећих објеката основног и средњег образовања – ОШ „Браћа Барух“	дворишту. Овим пројектом се може пружити могућност изнајмљивања терена и тиме повећање прихода школског буџета. Поред тога, планирана је и набавка и уградња ормарића/касете за ученике, уређење школских тоалета и клупа за седење у дворишту.	Стари град		
4.2.4.	Текуће и инвестиционо одржавање постојећих објеката основног и средњег образовања – ОШ „Краљ Петар Први“	У оквиру ОШ „Краљ Петар Први“ планирано је сређивање плафона и крчење фискултурне сале и свлачионице. Поред тога, радиће се и на сређивању тоалета, постављању клупа у дворишту и на ходницима, као и крчење и опремање трпезарије намештајем.	Градска општина Стари град	2025	4.000.000 рсд
4.2.5.	Текуће и инвестиционо одржавање постојећих објеката основног и средњег образовања – ОШ „Вук Караџић“	У оквиру ОШ „Вук Караџић“ у наредном периоду ће се радити на уређењу школског дворишта – постављањем довољног броја канти за смеће, постављањем клупа за седење, заменом дотрајалих конструкција за кошеве, сечом мртвих стабала и садњом нових. Поред тога, планирано је санирање унутрашњости објекта школе радовима на обнови и постављању нових подних површина у учионицама и санацијом и унапређењем постојећег видео-надзора.	Градска општина Стари град	2025	4.000.000 рсд
4.2.6.	Текуће и инвестиционо одржавање постојећих објеката	У оквиру ОШ „Скадарлија“ планирана је изградња школске кухињице која ће ученицима пружити могућност куповине ужине у разноврсној понуди која укључује и здраву храну. Поред тога, планирано је и сређивање школских тоалета и свлачионица, сређивање	Градска општина Стари град	2025	4.000.000 рсд

	основног и средњег образовања – ОШ „Скадарлија”	школског дворишта и кутка за одмор и разоноду ученика.			
4.2.7.	Текуће и инвестиционо одржавање постојећих објекта основног и средњег образовања – ОШ „Драган Ковачевић”	За ОШ „Драган Ковачевић“ планирани су радови на хобловању, лакирању и фарбању зидова у пет кабинета на спрату. Поред тога, у плану је и набавка завеса у 8 учионица разредне наставе и 10 учионица предметне наставе, као и уређење школског дворишта.	Градска општина Стари град	2025	4.000.000 рсд
4.2.8.	Текуће и инвестиционо одржавање постојећих објекта основног и средњег образовања – Прва београдска гимназија	За Прву београдску гимназију у наредном периоду ће се спроводити активности на набавци и постављању садног материјала за озелењавање дворишта, као и на његовом преуређењу и унапређењу.	Градска општина Стари град	2029	
4.2.9.	Опремање учионица основних школа модерном технологијом – ОШ „Дринка Павловић”	У ОШ „Дринка Павловић“ планирана је набавка ученичког информатора у форми великог ТВ-а у приземљу са информацијама о промени распореда и кабинета.	Градска општина Стари град		

4.2.10.	Опремање учионица основних школа модерном технологијом – ОШ „Михаило Петровић Алас“	у ОШ „Михаило Петровић Алас“ планирано је реновирање кабинета за технику и технологију и његово опремање модерном опремом, као и набавка паметних табли за друге учионице.	Градска општина Стари град		
4.2.11.	Опремање учионица основних школа модерном технологијом – ОШ „Вук Караџић“	У ОШ „Вук Караџић“ у наредном периоду ће се радити на набавци школског озвучења које би се користило за пуштање музике ван термина наставе и за важна обавештења. Поред тога, планирано је опремање информатичког кабинета који би био увек доступан ученицима.	Градска општина Стари град/Град Београд	2027	
4.2.12.	Опремање учионица основних школа модерном технологијом – ОШ „Скадарлија“	У основној школи „Скадарлија“ планирана је набавка школског разгласа, као и опремање кабинета за физику и хемију модерним наставним средствима за извођење огледа. Посебна пажња ће се посветити подршци и набавци потребне опреме и инструмената за школски бенд.	Градска општина Стари град	2026	
4.2.13.	Опремање учионица основних школа модерном технологијом – ОШ „Драган Ковачевић“	За ОШ „Драган Ковачевић“ биће набављене светлосне тубе са постољем у оквиру опремања кабинета за сензорну интеграцију.	Градска општина Стари град	2027	
4.2.14.	Опремање учионица основних и средњих школа модерном	У Првој београдској гимназији планирана је набавка модерне опреме за унапређење истраживачких и научних потенцијала ученика као што су: 3Д штампачи и опрема за секцију за роботику (<i>Ардуино</i> комплети за учење, <i>Ардуино</i> робот, комплети сензора, <i>Ардуино</i>	Град Београд	2028	

	технологијом – Прва београдска гимназија	микроконтролерске плоче, <i>Ардуино</i> модули RC522, RFID, <i>Ethernet</i> , <i>Protoboard-ови</i> , RF компоненте, DC bldc електромотори, Степ мотор драјвери). Поред тога, биће набављена и опрема за фото-секцију (фотоапарати, штампачи).			
4.2.15.	Подршка запошљавању дефицитарних кадрова у систему основног и средњег образовања	На основу идентификованог стања да школама недостаје стручни наставни кадар, неопходно је у наредном периоду спровести мере проналажења и запошљавања недостајућих кадрова. Неки од критичних дефицита наставног особља се односе на професоре природних наука (математика, физика, хемија, биологија), али и информатике, језика и сл. Реализација овог пројекта ће обезбедити дугорочно одржавање и подизање квалитета читавог основног образовања. Подршка ће се састојати у координацији контаката школских установа са одговарајућим факултетима, Националном службом за запошљавање и институцијама посредовања у запошљавању.	Градска општина Стари град	Стална активност	
4.2.16.	Натавак реализације пројекта „Зелени кров моје школе“	Пројекат „Зелени кров моје школе“ је настао у сарадњи са Програмом Уједињених нација за развој (УНДП) и уз подршку Глобалног фонда за животну средину (ГЕФ). До сада је озелењен кров ОШ „Дринка Павловић“, а у плану је озелењавање свих кровова основних школа на територији општине Стари град. Реализација овог пројекта доприноће смањењу потрошње енергије унутар школе, подизању еколошке свести ученика, ширењу биодиверзитета, ангажовању младих, као и побољшању енергетске ефикасности школских објекта током зимског и летњег периода.	Градска општина Стари град	2027-2031.	
4.2.17.	Реализација пројекта „Зелена енергија за	Пројекат „Зелена енергија за нашу школу“ има за циљ увођење одрживих извора енергије у свакодневно функционисање ОШ „Михаило Петровић Алас“. Уградњом соларних панела, школа ће производити			

	нашу школу"	<p>сопствену електричну енергију из обновљивих извора, смањујући зависност од традиционалних извора енергије и рачуне за струју. На тај начин доприноси смањењу емисије штетних гасова и побољшању квалитета животне средине.</p> <p>Осим еколошких предности, пројекат има и снажан едукативни карактер. Ученици ће имати прилику да се упознају са функционисањем фотонапонских система и значајем обновљивих извора енергије. На тај начин, ова иницијатива доприноси подизању свести младих о важности очувања планете и одрживом развоју.</p> <p>Коришћењем соларних панела школа не само да смањује трошкове за енергију, већ и ствара позитиван еколошки имац у заједници. Овај пројекат такође може послужити као пример и инспирација другим школама и установама у локалној заједници.</p> <p>Пројекат омогућава локалној заједници да учи о предностима соларне енергије и важности енергетске ефикасности, што дугорочно доприноси одрживом развоју. Улагање у соларну енергију представља значајан корак ка зеленијој будућности, стварајући еколошки свесније генерације.</p>	Градска општина Стари град Министарство рударства и енергетике	2025	
4.2.18.	Потпuna реконструкција Трговачке школе	Завршетак потпуне реконструкције Трговачке школе на Старом граду планиран је средином 2025. године, чиме ће ова еминентна староградска школа бити реорганизована и модернизована. Објекат је задужбина Евгеније Н. Наумовић- Кики. Радови на објекту обухватају обнављање целокупне унутрашњости зграде са заменом инсталација. По препоруци Завода за заштиту споменика културе града Београда, спољни изглед зграде неће бити промењен. Фасада објекта ће бити реастаурирана, а стара фасадна столарија замењена новом алуминијумском столаријом у	Секретаријат за инвестиције	2024-2025	

		аутентичној боји. Након адаптације и санације, постојаће 20 ученица које се могу користити за општу намену (капацитета до 30 ученика), 4 ученице (капацитета до 15 ученика), 5 ученица које су специјализоване за праксу и кабинети за информатику. У плану је и замена водоводних инсталација. Највећа промена биће уградња лифта од приземља до поткровља, како би особама са инвалидитетом било олакшано кретање. Осим тога, на самом улазу у зграду биће постављена и коса платформа.			
--	--	---	--	--	--

4.3. Приоритетни циљ: Укључивање потенцијала универзитетске заједнице у развојне планове ГО Стари град

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
4.3.1.	Подршка међународној размени студената кроз програме добредошлице за стране студенте на размени од стране општинске управе	Имајући у виду централну улогу ГО Стари град у Граду Београду – највећи број студената студира на факултетима који на њеном подручју имају седиште – ГО Стари град ће се заложити да има активну улогу у промоцији и приближавању Београда страним студентима у циљу развоја њихових позитивних односа према Граду Београду, Универзитету у Београду и ГО Стари град, са идејом њиховог враћања, препоручивања другима, као и утицаја на будући однос према Републици Србији и њеним грађанима.	Градска општина Стари град	Стална активност	
4.3.2.	Отварање дијалога ГО Стари град са представницима академске заједнице и	Градска општина Стари град као управни орган треба да иницира успостављање дијалога са академском заједницом (Ректорати, Факултети, удружења студената...) и да интензивно ради на њему, као и са привредом због усаглашавања око узајамног доприноса развоју Општине. На овај начин ће се успоставити	Градска општина Стари град	Стална активност	

	привреде ради усаглашавања узајамног доприноса развоју	координисан и адекватно разрађен систем доношења одлука, заснован на сарадњи привреде, академске заједнице и јавног сектора који ће обезбедити одрживост, релевантност и квалитет предузетих мера развоја.			
4.3.3.	Подршка развоју и имплементацији система дуалног образовања и за средње школе и за факултете	Општина Стари град као носилац одговорности за бригу о младима и запослености, у наредном периоду предузимаће различите мере подршке развоју и имплементацији система дуалног образовања за средње школе и факултете. Планирано је да ове мере укључе усмеравање ресурса Општина ка промоцији и подстицању сарадње између образовних институција и привредног сектора, организовање различитих практичних догађаја намењених ученицима и студентима на тему пословања, као и постојано праћење и усмеравање програма образовања у складу са потребама тржишта рада. Реализација овог пројекта је посвећена развоју вештина и знања ученика и студената, како би се подигао квалитет њиховог образовања и професионалног развоја, али и како би им се обезбедила боља позиција приликом ступања на тржиште рада.	Град Београд Ресорно министарство Градска општина Стари град	Стална активност	

4.4. Приоритетни циљ: Повећана партиципација грађана у процесима доношења и спровођења одлука органа локалне самоуправе

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
4.4.1.	Подстицај младих да учествују у политици и баве се њом	Подстицање младих на учествовање у политичком процесу представља кључни елемент за јачање демократије и активног грађанског учешћа. Градска општина Стари град ово постиже кроз активности Савета за спровођење омладинске политике, као што су	Савет за спровођење омладинске политике	Стална активност	

		спровођење образовних програма који укључују грађанско образовање и политичку писменост, организовање радионица и обука о учешћу у политичким процесима, и стварање и пружање подршке организацијама младих и мрежама за дијалог и идеје. Додатно, важно је омогућити младим људима приступ информацијама о политичким темама и процесима и посебно их подстаки у изражавању својих ставова и убедљиво заступање својих интереса у јавном простору.		
4.4.2.	Партиципативно буџетирање - укључивање локалне заједнице у јавне расправе и процесе доношења одлука о улагањима и коришћењу буџетских средстава	Општина Стари град је оријентисана ка својим грађанима и тежи да их што више укључи у процес доношења одлука о улагањима и коришћењу буџетских средстава Општине. У наредном периоду уложиће се значајни напори на унапређењу овог процеса кроз припрему различитих материјала за анкетирање, потом на обавештавању јавности о свим корацима и акцијама укључивања грађана у буџетски процес, али и кроз развој активне комуникације Општине и грађана путем медија и вести на интернет презентацији Градске општине Стари град. Поред тога, Општина ће организовати и спроводити анкету и Локални буџетски форум, организовати гостовања представника ГО Стари град у медијима и спроводити поступак израде презентације за Локални буџетски forum.	Градска општина Стари град	Стална активност
4.4.3.	Програми међународних обука за волонтере и организације младих	Волонтери, пролазећи кроз континуиране међународне обуке и ангажмане, стичу значајна знања, вештине и квалификације. По пријављивању одређеног броја нових волонтера, биће организоване периодичне обуке за њихово укључивање у рад. Обуке би се бавиле уводном оријентацијом кроз упознавање са организацијом Црвеног крста и активностима Волонтерског сервиса општине, стицање знања о волонтерима и волонтирању, итд. Након спроведених	Црвени крст Стари град	Стална активност

		обука, волонтери би могли да се ангажују на задацима у локалној заједници. Поред тога, ове обуке подразумевају и размену искустава и знања са међународним партнерима кроз организовање кампа за волонтере који ће окупити волонтере широм света и региона и подстицати, поред дружења и бољег упознавања волонтера, и следеће теме: размену искустава са реализованих активности након одржане обуке, симулацију различитих активности на којима волонтери могу да буду ангажовани, значај волонтера у организацији, итд.			
4.4.4.	Охрабривање грађана да учествују у креирању градских политика и доношењу одлука, буџета	Грађанска партиципација подразумева сваку активност којом се грађани активно укључују у процес доношења јавних одлука и тако утичу на квалитет свог живота и живота својих суграђана. Општина Стари град планира да унапреди партиципацију својих грађана кроз формализовани приступ јавним расправама у циљу прибављања мишљења, предлога и ставова грађана у поступку припреме одређеног општег акта. Поред тога, израда значајних одлука за ГО мораће да се најави посредством средстава информисања, најдуже седам дана након приступања изради предлога одлуке или неког акта. Радиће се и на успостављању адекватног система двосмерне комуникације, као и на обавезном спровођењу јавне расправе у процесу припреме Статута, буџета градске општине, планских докумената и у другим случајевима предвиђеним законом и Статутом, све у складу са Одлуком о партиципацији грађана у одлучивању.	Градска општина Стари град	Стална активност	
4.4.5.	Унапређење платформе, кол-центра, СМС и вајбер	Напори на јачању и успостављању грађанске партиципације зависе од адекватног двосмерног система комуникације и преноса информација између грађана и Општине. Да би то постигла, општина Стари град ће у	Градска општина Стари град	2025	

	система и интерактивне интернет презентације намењене за пријем предлога и сугестија грађана на општини Стари град	наредном периоду спровести пројекте развоја нових услуга комуникације са грађанима као што су: платформа, кол-центар, СМС систем и интерактивна интернет презентација намењена за пријем предлога и сугестија грађана. Оваквим приступом ће се осигурати брза и ефикасна комуникација између Општине и грађана.			
--	--	---	--	--	--

4.5. Приоритетни циљ: Повећана брига о мањинама и њиховом укључивању у друштвени живот заједнице

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
4.5.1.	„Промоција хуманих вредности“ – едукативни програми Црвеног крста Стари град	Програм „Промоција хуманих вредности“ Црвени крст Стари град реализује од 2007. године. Овај програм има за циљ да се кроз интерактиван рад са ученицима трећег разреда утиче на смањење насиља, решавање конфликта мирним путем, упознавање са дечјим правима и обавезама, поштовање личног, групног и културолошког идентитета, као и на превенцију насиља путем интернета. Овај програм подразумева спровођење позоришног такмичења, као и бројних радионица и активности у основним школама широм Општине, али и у центрима за азиланте.	Црвени крст Стари град	Стална активност	
4.5.2.	Развијање модела и механизама за веће укључивање	Општина Стари град жели да буде општина једнакости и максималне инклузивности. Да би то постигла, у наредном периоду ће радити на развијању модела и механизама за веће укључивање Рома у предшколско, основно, средње и високо образовање. Ово ће	Градска општина Стари град	Стална активност	

	Рома у предшколско, основно, средње и високо образовање	остварити кроз пружање различитих видова подршке спровођењу мера у оквиру Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња на територији Града Београда за период од 2022. до 2032. године.			
4.5.3.	Развијање прилагођених програма унапређења здравља ромске популације	Да би се постигла максимална једнакост и доступност здравственог система свим грађанима Општине, неопходно је обезбедити сплет афирмавних мера посвећених мањинама. Једна од тих која ће се спроводити у наредном периоду јесте развијање прилагођених програма унапређења здравља ромске популације, попут здравствене медијаторске службе, теренског рада, издвојених станица за медицинску заштиту ближе насељима где они живе, консултативних посета и програма, на основу мера у оквиру Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња на територији Града Београда за период од 2022. до 2032. године.	ГО Стари град, Центар за социјални рад, одељење Стари град, Градски завод за јавно здравље, Београд	Стална активност	
4.5.4.	Имплементација ЛАП-а за родну равноправност	Да би се постигла адекватна родна равноправност на територији Општине, потребно је целокупном процесу приступити системски и плански. Први корак на том путу је дефинисање докумената јавних политика који ће усмерити акције у овој области. Због тога ће се у наредном периоду радити на имплементацији Локалног акционог плана за родну равноправност. Усвајањем и усклађивањем овог плана са кровним стратешким документима из ове области на нивоу државе осигурала се добра основа унапређењу и промоцији родне равноправности на нивоу општине.	Градска општина Стари град, Центар за социјални рад, одељење Стари град	2024-2027	
4.5.5.	Развој специјализованих и	ГО Стари град развија односе високе одговорности према свим различитостима и према свим људима који су због своје националне, расне, полне,	Градска општина Стари град,		

	прилагођених образовних, културних и социјалних програма намењених мањинама	сексуалне, физичке или било које друге карактеристике сврстани у неку од мањинских група, које су у неким срединама управо због тога маргинализоване, запостављене, дискриминисане и искључене из јавног живота, што значајно утиче на њихов квалитет живота. У наредном периоду, Општина ће развијати сплет специјализованих и прилагођених образовних, културних и социјалних програма намењених мањинама, као што су, на пример, представе на ромском језику, али и друге активности и манифестације којима ће се, поред инклузивности, утицати и на интеркултуралну размену свих етничких група које живе и раде на територији Општине.	Центар за социјални рад, одељење Стари град	Стална активност	
--	---	---	---	------------------	--

4.6. Приоритетни циљ: Олакшање кретања за све са ограниченој покретљивошћу (град без баријера)

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
4.6.1.	Наставак опремања раскрсница звучним семафорима за подршку слабовидима у саобраћају	Опремање раскрсница звучним семафорима представља важан корак у стварању инклузивног саобраћајног окружења. Ови специјални семафори обезбеђују слабовидима безбедан пролаз преко пута, пружајући им информације о стању светлосних сигнала путем аудио сигнала. Реализација овог пројекта ће унапредити мобилност и самосталност особа са оштећеним видом, што доприноси бољој укључености и безбедности целе заједнице у саобраћајни систем.	ГО Стари град, Секретаријат за саобраћај	2026-2030	
4.6.2.	Подршка ширењу праксе уградње тактилних трака за помоћ при кретању	Изградња тактилних трака представља кључни корак у обезбеђивању сигурности и независности слабовидих у кретању и саобраћају. Ове специјално дизајниране траке, постављене на тротоарима и јавним местима, омогућавају слабовидима да се сигурно крећу, пружајући им тактилне информације о правцу,	ГО Стари град, Секретаријат за саобраћај, Центар за социјални	Стална активност	

	слабовидих	безбедности и потенцијалним препрекама при кретању. Реализација овог пројекта није само важна за подршку дневној мобилности већ такође и за побољшање самопоуздања и квалитета живота слабовидих особа на територији Општине.	рад, одељење Стари град		
4.6.3.	Надзор сврсисходности употребе издатих дозвола за паркинг места за особе са инвалидитетом код јавних објеката, тргова и трговинских и пословних центара	Надзор сврсисходности употребе издатих дозвола за паркинг места за особе са инвалидитетом представља кључну активност у осигурувању поштовања права и потреба особа са инвалидитетом у јавном простору. Ова мера укључује редован надзор и казне за неправилно паркирање на резервисаним местима, како би се обезбедило да та места буду доступна и служе својој сврси особама са инвалидитетом. Постојање ефикасног надзора подстиче поштовање правила и омогућава бољи приступ јавним објектима, трговима и пословним центрима за особе са инвалидитетом.	Градска општина Стари град, Секретаријат за саобраћај, ЈКП Паркинг сервис	Стална активност	

5. Развојни приоритет: Претварање потенцијала традиције и модерног духа становника у културу, знање, игру, лични и друштвени просперитет

5.1. Приоритетни циљ: Подршка одржавању објеката установа културе на подручју ГО Стари град

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка пројекта	Потребна средства – буџет
5.1.1.	Изградња Градске галерије на	У циљу повезивања културно-историјске целине Косанчићевог венца са приобаљем, један од планираних пројекта је изградња Градске галерије на	Секретаријат за инвестиције	2025.	31.725.000 рсд

	Косанчићевом венцу	Косанчићевом венцу. Архитектонско решење галерије изабрано је на конкурсу из марта 2017. године. У ширем контексту, галерија на Косанчићевом венцу замишљена је као прва фаза будућег Културног центра Косанчићев венац. Његова градња дефинисана је кроз три фазе, а пуну функција обезбедиће не само галеријски простор већ и ресторан, мултифункционалну дворану, учионице, амфитеатар на отвореном и друго. Објекат је замишљен као укопана грађевина (4Су+Пр+1), чији је задатак да понуди нове функције у старом језгру и оснажи пешачку везу са Карађорђевом улицом. У његовом саставу ће се налазити и подземни лагум који ће посебним осветљењем бити истакнут као елемент ентеријера.			
5.1.2.	Отварање Визиторског центра у просторијама некадашње Галерије Београдске тврђаве	После завршених радова на реконструкцији и ревитализацији комплекса Сахат и Барокне капије на Калемегдану, у наредном периоду ће на том простору бити отворен визиторски центар са видиковцем уместо некадашње Галерије београдске тврђаве, одакле ће се пружати поглед на Горњи град. Отварање визиторског центра ће додатно унапредити туристички потенцијал и осигурати очување Београдске тврђаве, а уједно и очување целокупне културе и историје Града Београда.	Београдска тврђава	2026	
5.1.3.	Реконструкција објекта Музеја града Београда	У сврху унапређења туристичке понуде и трајног излагања експоната од великог значаја, планирана је реконструкција објекта Музеја града Београда у Ресавској 406. Први спрат је планиран за сталне изложбене поставке у делу објекта према Бирчаниновој. Према пројекту, у делу према Немањиној биће депо музејских и студијских збирки. Други спрат је у делу према Бирчаниновој улици планиран за сталне изложбене поставке и просторе едукативних радионица са пратећим санитарним просторијама. Део простора према Немањиној намењен је за депо слика, скулптура,	Секретаријат за инвестиције града Београда	5.000.000.00 0 рсд	

		намештаја. Поткровље је предвиђено за управу музеја, директора и пратеће службе. У плану је и рушење постојећег централног степеништа оријентисаног према дворишту, као и улазног степеништа и дела галерије ради формирања репрезентативног хола. Двориште објекта је интегрисано у јавне просторије музеја. Централни мотив дворишта је археолошки лапидаријум – део изложбене поставке музеја на отвореном. У оквиру дворишта планиран је и спољни амфитеатар са урбаним мобилијаром.			
5.1.4.	Реконструкција и санација Куће Ђуре Јакшића и отварање сувенирнице	У наредном периоду је неопходно реконструисати цео простор галерије, који подразумева и реновирање тоалета, канцеларија, улаза и галерије. Поред реконструкције која ће значајно унапредити функционалност и атрактивност постојећег објекта, идентификован је недостатак продавница сувенира, те је неопходно у наредном периоду радити и на отварању једне такве продавнице.	Град Београд, Градска општина Стари град, УК „Пароброд“	Од 2025. до 2028.	
5.1.5.	Реновирање биоскопа „Драган Гага Николић“	У наредном периоду је неопходно реновирати биоскоп. Потребно је заменити фотеље-столице, које су дотрајале, подове и обезбедити бољи пројектор. Овим пројектом ће се употребити и осавременити биоскопска понуда на територији Општине, али ће и сам објекат постати достојан имена легенде чије име носи.	УК „Пароброд“	Од 2025. до 2027.	
5.1.6.	Реконструкција, санација и адаптација са додградњом Позоришта „Бошко Буха“	Реконструкција Позоришта „Бошко Буха“ је резултат намере да се најстаријем дечјем позоришту, основаном 1950. године, отворе нове могућности рада и унапређења квалитета представа и комфора за најмлађе гледаоце. Реализацијом овог пројекта оствариће се дугогодишњи сан о његовој реконструкцији и коначном добијању сталне адресе боравка у објекту на Тргу Републике.	Секретаријат за инвестиције	2025.	5.250.000.00 0 рсд
5.1.7.	Уређење	Изменама планског документа дела Косанчићевог венца,	Секретаријат	2025.	105.000.000

	Меморијалног парка на локацији некадашње Народне библиотеке на Косанчићевом венцу	просторно културно-историјске целине од великог значаја, стварају се услови за добијање грађевинске дозволе за градњу градске галерије. Нажалост, ово је једна од установа културе чија је реализација више пута померана. Акционим планом претходне стратегије као рок за извршење овог пројекта наведена је 2018. година. Градска галерија на Косанчићевом венцу, просторно културно-историјској целини од великог значаја, могла би да почне да се зида крајем 2024. године. Реализацијом овог пројекта биће комплетирана културна понуда целине Косанчићев венац и трајно спашено од заборава сећање на трагедију која се десила некадашњој најважнијој библиотечко-архивској установи у Србији.	за инвестиције	рсд
5.1.8.	Отварање културно-уметничких дистриката преуређењем и реконструкцијом постојећих напуштених објеката и јавних места	Како би се унапредили услови за мале уметнике и културне раднике, али и за грађане који желе да се баве културом и уметношћу, неопходно је да Општина у наредном периоду обезбеди довољно неопходних капацитета. Један од начина за остварење овог циља је отварање културно-уметничких дистриката преуређењем и реконструкцијом постојећих напуштених или дотрајалих објеката и јавних места као што су креативни дистрикт „Чумићево сокаче“ и Теразијски пролаз „Безистан“.	Град Београд	2030
5.1.9.	Реконструкција објекта Библиотеке града Београда у улици Змај Јовина 1	Библиотека „Ђорђе Јовановић“ је централна библиотека на општини Стари град и у свом саставу има Дечје одељење „Драган Лукић“ и огранак „Јован Поповић“. У свом фонду има око 65.000 библиотечких јединица. У библиотекама на Старом граду организују се бројни програми за кориснике свих узраста. Библиотека „Ђорђе Јовановић“ налази се у Змај Јовиној бр 1. Фонд је намењен одраслим корисницима. Један део фонда је у слободном приступу, а други део у магацину и издаје се	Град Београд	2026

		на захтев. У оквиру библиотеке је и читаоница за тихи рад са десет читаоничких места, као и шест места у отвореној читаоници. У Библиотеци се, у сарадњи са књижевним друштвима, организују књижевне вечери и промоције. Међутим, да би библиотека остварила своје потенцијале, неопходно је извршити комплетну реконструкцију објекта и на тај начин обезбедити најбоље и најсавременије библиотечке и читалачке услове за грађане општине Стари град.		
5.1.10.	Реконструкција старе термоцентrale на Дорђолу, под називом „Снага и светлост” и претварање у центар развоја креативних уметности	Објекат старе термоелектране „Снага и светлост” представља један од значајнијих споменика културе. Цео комплекс фабричких објеката оставља веома снажан утицај на посматрача. У садашњем простору Културног центра Београда, који чине ликовна галерија, галерија Артгет, биоскопска дворана са фоајеом – кафетеријом, Београдски излог, и књижара, одвија се преко 300 програма годишње. Међутим, разнородност и величина програма често захтевају другачије и веће просторне капацитете од постојећих. Из тог разлога, јавила се идеја за новим амбијентом где би се могли на једном месту организовати изложбе, концерти, предавања, бројни позоришни и филмски програми, како у објекту тако и ван њега. Термоелектрана „Снага и светлост” својом архитектуром, просторним потенцијалима и позицијом представља одговарајућу „опну” за мноштво интердисциплинарних и вишемедијалних пројеката које прикупља Центар. На овом широком полигону пружали би се увиди у различите појаве савремености и наслеђа урбане културе. Адаптацијом и одговарајућом наменом електрана би добила посебно место у културном животу града.	Град Београд, Градска општина Стари град	
5.1.11.	Премештање	Београдски зоолошки врт је најстарија таква институција	Град Београд,	

	Зоолошког врта и дефинисање плана преуређења културно-историјског простора на коме се он тренутно налази	у Србији, која већ дуги низ година машта о добијању већег простора који би користио животињама, али и радницима и посетиоцима. Идеја је да се у наредном периоду Зоолошки врт премести на простор на Ади Циганлији који се зове Ада Сафари, а да се на његовој тренутној локацији развије детаљан план преуређења културно-историјског простора. Реализацијом овог пројекта Београд ће добити модеран зоолошки врт какав имају све светске метрополе и још један изузетно уређен простор намењен култури и историји.	Зоолошки врт	2026-2029	
5.1.12.	Улагање у унапређење Ботаничке баште и завршетак изградње зграде ботаничког музеја, института и едукативног центра	Ботаничке баште у Европи (нпр. у Бечу и Берлину) налазе се на периферији градова и играју кључну улогу у очувању и промоцији ретких биљних врста. Међутим, с обзиром на то да се београдска ботаничка башта налази у центру града, поред своје основне улоге у очувању биљних врста, она представља и мултимедијални простор који функционише као центар за догађаје из сфере науке, туризма и културе. Реконструкцијом и повећањем капацитета Београдске баште, као и изградњом зграде ботаничког музеја, института и едукативног центра у напуштеним зградама у њеној близини, може се осигурати да се њена основна улога у заштити и промоцији богатства ретких биљних врста настави са највишим потенцијалом, али и да се употпуње и осавремене њени мултимедијални капацитети за организацију различитих догађаја.	Град Београд, Ботаничка башта „Јевремовац“	2030.	
5.2. Приоритетни циљ: Подршка институцијама и манифестацијама културе, уметности, креативне и активне урбане заједнице					
Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет

5.2.1.	Пружање подршке спровођењу сталних општинских манифестација – „Јевремова – улица сусрета”	„Јевремова – улица сусрета”, манифестација која слави пролеће и препознатљиви дух Старог града, одржава се сваке године на славу Општине Стари град – Цвети, на добро познатој локацији испред Установе културе „Пароброд”	Градска општина Стари град и УК „Пароброд”	Сваке године на славу Градске општине Стари град – Цвети	
5.2.2.	Пружање подршке спровођењу сталних општинских манифестација – „Староградско лето”	Општина Стари град је 2022. године покренула манифестацију „Староградско лето”, која се одржава сваке године од 15. јуна до 1. септембра на територији општине Стари град. Свакодневни програм обилује културним, забавним и едукативним садржајима, како за децу тако и за све генерације.	Градска општина Стари град и УК „Пароброд”	Сваког лета од 15. јуна до 1. септембра	
5.2.3.	Пружање подршке спровођењу сталних општинских манифестација – „Староградска зима”	На Топличином венцу, у Парку војводе Вука, сваке зиме ће се одржавати посебан програм, пажљиво припремљен за баш све узрасте под именом „Староградска зима”. Посетиоци ће имати прилику да ђускају уз музику домаћих ди-џејева и домаћих музичких звезда, да доведу своје малишане на креативне радионице, дружење са јунацима из бајки и концерте посебно осмишљене за њих. У Музеју примењених уметности одржаваће се најразличитији типови радионица за све узрасте. Сваки дан „Староградске зиме” посебно је испланиран и биће испуњен бројним занимљивим активностима за све уз уживање у укусној храну најбољих београдских ресторана у гастро кутку.	Градска општина Стари град и УК „Пароброд”	Сваке зиме, од децембра до јануара	
5.2.4.	Подршка реализацији постојећих фестивала и	Пројекат подразумева активну подршку за реализацију постојећих фестивала и културних догађаја у сарадњи са Центром београдских фестивала (ЦЕБЕФ). Међу фестивалима којима ће се пружити подршка су „Улица	ГО Стари град, Центар београдских		

	културних догађаја у сарадњи са Центром београдских фестивала – ЦЕБЕФ	отвореног срца”, ФЕСТ, БЕМУС, БЕЛЕФ, „Октобарски салон”, „Фестивал подводног филма”, „Гитар Арт Фестивал”, „Ноћ музеја”, „Међународни дан младих”, и др. Ова иницијатива има за циљ да обогатити културни живот на Општини и омогући широј заједници уживање у богатству уметности и културе.	фестивала (ЦЕБЕФ)	Сваке године	
5.2.5.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – Позоришни фестивал	Позоришни фестивал „Пароброд“ установљен је 2021. године са циљем да кроз савремену позоришну продукцију, имплементацијом нових презентационих формата, публику упозна са позоришном сценом „Пароброда“. Овај традиционални фестивал се одржава сваке године крајем новембра. Фестивал траје шест дана, у оквиру којих публика може да погледа шест представа.	УК „Пароброд“	Сваке године	550.000 рсд
5.2.6.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – „Пароброд“ске приче“	Фестивал „Паробродске приче“ осмишљен је као платформа која ће омогућити свим заинтересованима прецизан увид у нову, неоткривену драмску продукцију на овим просторима, а младим редитељима и глумцима шансу да се сусретну са својом публиком и да кроз сведену, интимну форму преиспитају и пренесу најбоље, још увек неизведене драме савремених српских писаца. Установљен је 2023. године, са намером да постане традиционални фестивал. Одржава се крајем октобра и траје шест дана у оквиру којих публика може да погледа шест остварења.	УК „Пароброд“	Сваке године	650.000 рсд
5.2.7.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ –	У 2024. години одржана је 25. по реду Битеф Полифонија, као пратећи програм Битеф фестивала. Одржава се традиционално у УК „Пароброд“, као њена стална активност.	Битеф Театар, Љубица Бељански Ристић и УК „Пароброд“	Сваке године	

	Битеф Полифонија				
5.2.8.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – Награда „Александар Дероко“	Установа културе „Пароброд“ је 2021. године установила бијеналну награду „Александар Дероко“ са циљем да подстакне уметничко стваралаштво на Општини Стари град. Додела награде „Александар Дероко“ врши се почетком септембра сваке друге године.	УК „Пароброд“	Сваке године	250.000 рсд
5.2.9.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – „Алеја заслужних Старограђана“	УК „Пароброд“ је 2022. године установила „Алеју заслужних Старограђана“ као омаж значајним историјским личностима које су живеле на Општини Стари град, а која ће се проглашавати сваке године на дан славе Општине – Цвети.	УК „Пароброд“	Проглашење личности одржава се сваке године на дан славе Општине Стари град – Цвети.	300.000 рсд
5.2.10.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – НИН-ове књижевне награде	ДОБИТНИК/ДОБИТНИЦА НИН-ове књижевне награде за роман године и аутори/ауторке из најужег круга за НИН-ово признање, уз гостовање критичара/критичарки, уметника, универзитетских професора и научних сарадника/сарадница из Србије и региона	УК „Пароброд“	Традиционални програм УК „Пароброд“ који се одржава почетком сваке године	70.000 рсд
5.2.11.	Пружање подршке реализацији пројекта и	Балканско архитектонско Бијенале је једна од највећих и најзначајнијих интернационалних смотри савременог архитектонског и дизајнерског стваралаштва на овим просторима.	Марко Стојановић	2024. године	

	манифестација УК „Пароброд“ – Балканско архитектонско Бијенале	Бијенале је по први пут одржано у Установи културе „Пароброд“ у периоду од 18. јуна до 17. јула 2024. године, са циљем да постане традиционални програм Установе.			
5.2.12.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – Мини сајам књига	Тродневни сајам књига, на коме углавном учествују мали издавачи уз неколико великих издавачких имена. Први пут одржан у децембру 2021. године, Мини сајам књига је израстао у традиционални предновогодишњи програм Установе.	УК „Пароброд“	Стална активност	40.000 рсд
5.2.13.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – „Млади Дис“	У сарадњи са Градском библиотеком „Владислав Петковић Дис“ сваке године у УК „Пароброд“ додељује се награда у оквиру манифестације „Дисово пролеће“.	Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“	Први пут, манифестација је одржана у септембру 2022. године и од тада је постала део годишњег програма УК „Пароброд“	
5.2.14.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – хуманитарне изложбе	У оквиру хуманитарних изложби представљени су радови деце са маргине (Свратиште) и корисника Установа за ментално здравље. Установа културе „Пароброд“ има дугогодишњу сарадњу са Установама у циљу оснаживања и укључивања корисника у друштвену заједницу. План је да се сваке године одрже и тактилне изложбе, како би што више суграђана са потешкоћама учествовало у културном животу Старог града.	УК „Пароброд“, Свратиште, Установа за ментално здравље	Сваке године	40.000 рсд

5.2.15.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – Међународно бијенале литографије	Београдско Међународно бијенале литографије са већ формираном колекцијом радова – поклона аутора, јесте светла тачка „ланца“ стваралаштва, који изнова одражава бројне и разнолике односе оног, такорећи, магичног тројства креатор – посматрач – дело, повезујући литографе међу собом. Бијенале као светионик у нашем времену, а све то на планетарној мапи уметности, односно, културе	Марко Калезић	Сваке друге године у децембру	
5.2.16.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – „Медведи – у част пролећу“	Пројекат „Медведи - у част пролећу!“ организује уметнички колектив МЕДВЕДИ. Сваке године Медведи окупљају нове ауторе и њихове радове, уједињене око теме Медведа, стварајући тиме колектив уметника који својим учешћем и сами постају део овог покрета. Осим тога, ова заједница својим даљим растом увршује Београд, као и српску алтернативну уметничку сцену, на карту великих културних центара.	Колектив МЕДВЕДИ	Манифестација почиње 21. 3. и траје 7–10 дана	
5.2.17.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – концерти у просторијама ГО	Јединствен и непоновљив локалитет општине Стари град изузетна је прилика за организацију концерата мањег обима, који би нагласили значај историјских личности које су своје активности у највећем делу свог живота спроводиле у дело током живота у овој општини. Свака концертна сезона има уочљиво концептуално обележје које има специфичан одабир концерата и програмских активности усклађених са биографијама одabrаних личности у чију ће се част концерти одржавати.	Теодора Димитријевић	Сваке године у периоду јун–септембар	
5.2.18.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – Аудио Форум	Аудио Форум је једина годишња конференција за професионалце, ентузијасте и студенте у области аудио производње у Србији, коју организује Удружење Масив. Гостовања светских суперзвезда никада не изостају на Аудио Форуму. Два дана многобројних дешавања омогућиће учесницима да се едукују, развијају или започну професионалну комуникацију, потраже или	Удружење Масив	Сваке године у децембру месецу	

		понуде послове и активно учествују у развоју аудио заједнице у Србији.			
5.2.19.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – Обележавање рођендана Владе Дивљана	Обележавањем рођендана Владе Дивљана, са великим жељом и дивљењем покушавамо да што дуже његов рад и уметност остану присутни и оставе што дубљи траг у новим генерацијама. Програм обухвата филм, трибину и концерт у част Влади Дивљану, са тенденцијом организовања и изложби у склопу манифестације за сваку епоху његовог стваралаштва.	УК „Пароброд“	10. маја сваке године	200.000 рсд
5.2.20.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – „Уметност и људска права“	Фестивал „Уметност и људска права“ је покренут са циљем да подстакне и оснажи грађане/грађанке да преузму активну улогу у променама у својим заједницама, да се уметници и бранитељи људских права повежу између себе, али и са широм заједницом. Фестивал укључује појединце и организације који раде на међународној сцени и у нашој земљи, комуницира са грађанима/грађанкама, оживљава заједнице и повезује различитости.	Дах Театар	Сваке године током јуна месеца	-
5.2.21.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – „Играло бајке“	Први дечји позоришни фестивал „Играло бајке“, у којем су учествовали полазници Школе глуме Снежане и Ненада Ненадовића, одржао се од 16. 6. до 17. 6. 2023. у УК „Пароброд“. Школа глуме Снежане и Ненада Ненадовића, као најлепши расадник раскошних талената, постоји већ 24 године. Глумачке генерације су произашле из ове школе, а Милош Биковић, Јована Стојиљковић, Лазар Ђукић, Ђорђе Стојковић, Пеја Васић... само су нека од тих имена.	Школа глуме Снежане Ненадовић	Позоришни фестивал за децу постаће део годишњег програма УК „Пароброд“. Период одржавања – крај јуна или почетак септембра.	-
5.2.22.	Пружање	Ово је међународни фестивал саксофона у Србији са	Милан Савић	Сваке	

	подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – „Belgrade Saxperience“	домаћим и иностраним звездама. Концерти су посвећени будућим професионалним саксофонистима и деци, представљају својеврстан увод у међународни фестивал саксофона „Belgrade Saxperience“ који се одржава у септембру (<i>Belgrade Saxperience</i> и <i>Mini Saxperience</i>).		године у септембру месецу	
5.2.23.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – Организација храбрих идеја	Циљ радионице је да подстакне децу да се упознају са уметношћу и заинтересују за читање, музику, плес, креативност, глуму и сл. путем квалитетног садржаја. Желимо да обезбедимо деци сигуран и стимулишући простор за дружење, размену и креирање идеја. На тај начин деца ће имати прилику да кроз уметност и разне активности упознају нове другаре, завире у сопствено биће и науче понешто ново. Заједно ћемо радити на томе да развију машту, искусе рад у тиму, дискутују о разним темама и прошире своје видике, вежбају јавни наступ и добро се проведу. Радионица је први пут одржана у УК „Пароброд“ у периоду јул–август 2023. године.	УК „Пароброд“ и Организација храбрих идеја	Планиран је наставак сарадње и у наредним годинама	
5.2.24.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ – Базаарт	Годишња национална научно-стручна конференција са међународним учешћем представља нова културна и образовна знања и искуства која се развијају на маргинама друштвене пажње и промовише широке просторе маргина као нове, снажне центре, чији су постулати равноправност, укљученост и хармоничан развој друштва.	УК „Пароброд“ и Базаарт	Сваке године почетком јула месеца	
5.2.25.	Пружање подршке реализацији пројекта и манифестација УК „Пароброд“ –	<i>CultureHub</i> и позориште La MaMa из Њујорка, са колективом Ехо анимато из Београда, организују сваке друге године међународне сусрете у УК „Пароброд“. Ова радионица окупља интернационалне и регионалне уметнике, који ће кроз низ радионица и креативних размена истраживати могућности за стварање нових	манифестација УК „Пароброд“ и Ехо анимато	Сваке друге године у УК „Пароброд“	

	Међународни сусрет уметника у организацији Ехо анимато	модела подршке и солидарности. Уметници из различитих области имаће прилику да прошире поље своје праксе и да се повежу са колегама широм света.			
5.2.26.	Реализовање програма подршке грађанима приликом набавке карата (нпр. бенефит картица „Стари град мисли на тебе“)	Програм „Стари град мисли на тебе“ омогућава свим Старограђанима да се пријаве и добију своју персонализовану картицу, која ће им пружити могућност да учествују у свим бесплатним активностима које организује Градска општина Стари град током читаве године. Поред бесплатних програма, картица „Стари град мисли на тебе“ обезбеђује попусте и друге погодности код више од 200 партнера из различитих делатности – од позоришта, преко књижара до угоститељских објеката.	Градска општина Стари град	Стална активност	
5.2.27.	Промоција аматерског стваралаштва	Овај пројекат има за циљ промовисање културно-уметничких пројеката са фокусом на повећању промоције и видљивости аматерског стваралаштва у заједници. Путем организованих активности и догађаја као што су различите радионице, семинари и курсеви, пројекат ће омогућити аматерским уметницима и творцима да покажу свој таленат и креативност широј публици. Путем учешћа у овим активностима, заједница ће имати прилику да истражи различите облике уметности и културе и ужива у њима, што доприноси богатству и разноврсности културне сцене на територији Општине.	ГО Стари град	Сваке године	
5.2.28.	Пружање подршке домаћој и међународној сарадњи у области културе	УК „Пароброд“ је у току 2023. године остварила сарадњу са Чачком као првом престоницом културе Републике Србије и таква пракса ће се наставити у наредном периоду. Поред тога, УК „Пароброд“ у току године сарађује са разним амбасадама на низу догађаја и програма. Холандска амбасада је партнер општине Стари град у оквиру визуелног програма, амбасада	Министарство културе Републике Србије	У плану је одржавање сарадње са градовима добитницима а престоница	

		Републике Ирске на манифестацији „Београдски Ирски фестивал”, амбасада Републике Аргентине на филмском програму, амбасада Финске је партнер у области визуелног и филмског програма, као и амбасада Северне Македоније. Амбасада Бразила је партнер у области музичког програма.		ма културе	
5.2.29.	Пружање подршке филмској уметности и ствараоцима	Ова иницијатива има за циљ пружање значајне подршке филмској уметности и ствараоцима кроз различите активности. Један од њених аспеката укључује уступање простора независним филмским продукцијама за пробе и кастинге. Путем овог пројекта, филмски ствараоци ће имати могућност да развијају иновативне и креативне пројекте, обогаћујући културну сцену и унапређујући квалитет филмске уметности у заједници. Ова иницијатива је предана подршци креативности и изражавању уметника у филмској индустрији.	ГО Стари град	Сваке године	
5.2.30.	Манифестација „Београд живи”: бесплатан културно-уметнички програм на Старом граду	Градска општина Стари град, у сарадњи са Установом културе „Пароброд”, Дечјим културним центром Београд, МТС двораном, Црвеним крстом и Музејом Града Београда, а под покровитељством града Београда и уз подршку компаније Бамби, током јула и августа организује бесплатан културно-уметнички програм. Програм је подељен у две целине – радионичарски и ревијални програм. У оквиру радионичарског програма, на две локације – Топличин венац, Парк војводе Вука и Калемегдан, плато испред Павиљона „Цвијета Зузорић”, организују се радионице за децу школског узраста. У склопу ревијалног програма, на Косанчићевом венцу се одржавају филмске пројекције за одрасле, док се концерти за децу одржавају у Улици цара Лазара.	Градска општина Стари град	Сваке године у јулу и августу	
5.2.31.	Подршка организовању	Ова иницијатива има за циљ подршку организовању различитих културних догађаја на отвореном простору,	Градска општина	Стална активност	

	бесплатних културних догађаја на отвореном	без наплате карата. Путем овог пројекта, грађани ће имати могућност да уживају у бесплатним цез концертима у августу, фестивалима књига у историјским четвртима Града, концертима класичне музике у отвореним амфитеатрима и књижевним вечерима под тврђавом. Ови догађаји не само што обогаћују културни живот Општине већ и омогућавају беспрекорно уживање у уметничким и културним искуствима за све грађане, независно од њихове материјалне ситуације.	Стари град		
5.2.32.	Подршка организацији и промоција културних догађаја намењених туристима (на старим језицима)	Ова програмска иницијатива има за циљ активну подршку организацији и промоцији културних догађаја направљених за туристе, представљених на страним језицима. Путем ове подршке, туристи и грађани ће бити у могућности да истражују богатство културе и уметности кроз специјално прилагођене догађаје на различитим језицима. Истовремено, иницијатива пружа подршку позориштима и другим културним институцијама у увођењу титлованих представа на енглеском језику, као и пропратних материјала, инфотабли итд., обогаћујући искуство туриста и других страних посетилаца и омогућавајући комуникацију са широком аудијенцијом која говори различите језике. Ова иницијатива обогаћује културни дијалог и интернационализује културну понуду, али и шири разумевање културе и уметности на територији Општине независно од матерњег језика.	Градска општина Стари град	Стална активност	
5.3. Приоритетни циљ: Заштита културног наслеђа и традиције општине					
Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет

5.3.1	Формирање Савета за културу ГО Стари град	<p>На иницијативу грађана, истакнутих културних радника и интелектуалаца, покренута је иницијатива за формирање Савета за културу ГО Стари град, од стране Скупштине ГО. Најстарија Општина престонице, на којој је и формирano прво историјско урбано градско језgro треба да настави да развија и штити своје културне резултате и институције, а Савет може да буде координационо тело тих напора.</p> <p>Савет треба да чине најугледнији културни радници, али и сви који хоће да подрже заштиту и развој културе. Чување двеју река и Калемегдана и тврђаве над њиховим ушћем, изглед фасада и њихово одржавање, табле које означавају локације од историјског значаја, озбиљна заштита ћирилице, неговање 'зелених плућа' и еколошка свест, култура понашања локалног становништва као добрих домаћина, али и његова додатна едукација о вредностима центра престонице, као и многобројне друге важне теме намећу не само поштовање постојећих закона и њиховостално медијско предочавање, већ и успостављање нових регула које би допринеле да будемо достојни овог важног средишта престоног града. Новоуспостављени савети би најделотворније били спроводиви у свим образовним степеницима: вртићима, школама, на универзитету, као и у установама културе.</p>	ГО Стари град, Секретаријат за културу Београда, културни радници и удружења културних радника	2025	
5.3.2.	Спровођење едукација и догађаја о културном наслеђу и традицији	<p>Ова иницијатива има за циљ организацију различитих едукативних пројеката и догађаја који се фокусирају на заштиту културног наслеђа и традиције. Кроз редовне радионице, предавања и галеријске изложбе, грађани ће имати прилику да истраже и упознају своје историјско културно наслеђе, али и да уче о традиционалним уметничким вештинама и обичајима. Активности ове иницијативе такође укључују и посете историјским</p>	ГО Стари град, Музеј града Београда, Завод за заштиту споменика града		

		локацијама, музејима и учење о значају одржавања и чувања културног наслеђа за будуће генерације. Кроз ове активности, грађани Општине ће постати свеснији своје богате културне баштине и поноснији на њу.	Београда		
5.3.3.	Археолошко конзервирање и презентација јавности новопronaђених ископина	Ова иницијатива се фокусира на археолошко конзервирање и представљање новопronaђених ископина за јавност. Поред тога, овакви пројекти не само што обезбеђују одржавање и чување богатог културног наслеђа, већ и отварају врата јавности, омогућавајући им учешће у процесу истраживања и учења о прошлости своје заједнице. Посетиоци ће имати прилику да виде откривене артефакте и учествују у образовним програмима на тему значаја археологије за разумевање прошлости. Пример једне овакве иницијативе је простор између Историјског музеја и Народне скупштине, на коме се врши конзервација историјских артефаката и даје могућност њихове презентације јавности.	ГО Стари град, Музеј града Београда, Завод за заштиту споменика културе града Београда	Од 2026. до 2030.	
5.3.4.	Реконструкција и сређивање пешачких стаза на Горњем граду Београдске тврђаве	ЈП „Београдска тврђава“ ће у наредном периоду наставити радове на сређивању пешачких стаза на простору Београдске тврђаве, посебно на простору Горњег града. Пројектом је предвиђена реконструкција 28 стаза површине 13.814 квадрата, као и три платоа од 3.214 квадрата.	ЈП „Београдска тврђава“	Од 2025. до 2030.	
5.3.5.	Обезбеђивање средстава за очување, унапређење и представљање културног наслеђа добра и баштине	Ова иницијатива има за циљ обезбеђивање средстава за очување, унапређење и представљање културног наслеђа добра и баштине. Путем овог пројекта, финансирање ће бити омогућено за рестаурацију и очување историјских објеката, архива, исписа и других важних културних артефаката. Такође, средства ће бити коришћена за унапређење постојећих и креирање нових изложби, музејских поставки и образовних програма.	ГО Стари град, Град Београд, Завод за заштиту споменика културе града Београда,		

		Ова иницијатива ће допринети не само очувању богате културне баштине већ и њеном представљању нашој заједници и широј јавности. Путем инвестиција у културно наслеђе, ова иницијатива ствара трајни утицај на културни и историјски идентитет Општине.	Музеј града Београда		
5.3.6.	Реконструкција, адаптација и рестаурација комплекса Зиндан капије са ревитализацијом кула	Циљеви реконструкције су заштита постојећих утврђења и очување затеченог стања са што мањим бројем интервенција које су неповратног карактера, ревитализација постојећих простора и добијање функционалног галеријског простора. Пројектом је предвиђена рестаурација урушеног свода пролаза капије, чиме би се спречило даље пропадање тог простора. Биће урађена санација горњих површина свих сводова, уз извођење радова на одводу и дренажи воде. На простору лучног бедема предвиђено је извођење дренажних цеви које ће извлачiti вишак атмосферске воде и на тај начин смањити продор влаге у подземне просторе унутар бедема, као и у зидове Цркве Ружице. Како би се целокупан простор ставио у функцију, планирана је реконструкција дрвених таваница у кулама, као и постављање прозора и улазних врата. Такође, планирана је и санација подземних просторија.	ЈП „Београдска тврђава“	2024-2025	120.000.000 РСД

5.4. Приоритетни циљ: Стари град за младе и децу

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
5.4.1.	Подршка учешћу на спортским и	Ова иницијатива има за циљ да се обезбеди подршка за учешће на спортским и школским такмичењима за све малишане са територије Општине. Кроз финансирање	ГО Стари град, Савез спортова	Сваке године	

	школским такмичењима – школски спорт	тренинга, путовања и опреме, овај програм омогућава младим спортистима и ученицима лакше и доступније учествовање у школским такмичењима на локалном и националном нивоу. Ова подршка не само што усмерава младе таленте ка спортским и школским достигнућима, већ их усмерава и ка важним животним вештинама као што су тимски рад, преданост и лидерство. Кроз ову иницијативу, заједница подстиче активан и здрав начин живота међу младима и подржава развој будућих спортских и образовних лидера.	Старог града, Одељење за друштвене делатности и пројекте развоја		
5.4.2.	Едукација младих о здравим стиловима живота и превенцији савремених болести	Ова иницијатива има за циљ едукацију младих о здравим стиловима живота и превенцији савремених болести. Кроз образовне програме, радионице и информативне кампање, младим људима се пружа информација о значају здраве и балансиране исхране, редовне вежбе и одржавања психофизичког здравља. Ова едукација обухвата теме као што су правилна исхрана, редовно вежбање, управљање стресом и штетни фактори попут пушења и конзумације алкохола. Кроз ове активности, млади људи стичу вештине и знања неопходна за одржавање здравог начина живота, што доприноси повећању свести о сопственом здрављу и благостању. Ова иницијатива има потенцијал не само за смањење ризика од болести већ и за стварање здравије и активније заједнице у будућности.	ГО Стари град, Одељење за друштвене делатности и пројекте развоја	Сваке године	
5.4.3.	Наставак праксе награђивања ученика и наставника основних и средњих школа награда за наставне и	Ова иницијатива предиђена је општинским одлукама о награђивању ученика и наставника основних и средњих школа на територији Градске општине Стари град за наставне и спортске успехе са циљем пружања подршке изузетним постигнућима у образовању и спорту. Један од начина на које ће се ова подршка реализовати је путем додељивања стипендија најуспешнијим ђацима основних и средњих школа са територије Општине.	ГО Стари град, Одељење за друштвене делатности и пројекте развоја	Сваке године	

	спорске успехе	Сваке године, сви вуковци и ђаци генерације, као и ученици који су освојили награде на општинским, окружним, републичким и међународним такмичењима биће награђивани новчаним наградама или пригодним поклонима за своја постигнућа током свог школовања.			
5.4.4.	Бесплатни садржаји и едукативни програми за младе	Ова иницијатива представља обиман програм бесплатних садржаја и едукативних програма за младе, са фокусом на различитим аспектима образовања и креативности. У просторијама Дома омладине се пружа богат асортиман могућности за неформално учење и вршњачку едукацију младих са целе територије Града Београда, али и конкретно са територије општине Стари град. Поред тога, у оквиру ове иницијативе се спроводе програми који обухватају припремну наставу за матуранте, трибине посвећене темама као што су „Совјетски неми филм и ментално здравље”, предавања о предузетништву и обуку прве помоћи у сарадњи са Црвеним крстом. Такође, организују се радионице калиграфије и бесплатни часови енглеског језика у староградским вртићима за малишане. За будуће родитеље, организују се бесплатне радионице како би их подржали и припремили за предстојеће родитељство. Осим тога, у оквиру ове иницијативе се нуде и уметнички бесплатни програми који обухватају бесплатну школу балета, хип-хопа и креативних игра за дечаке и девојчице узраста од 5 до 10 година. Ученици основних школа имају могућност да учествују у бесплатној школи језика, радионицама креативног студија и школи фотографије. За средњошколце, организује се и школа дебате, што им пружа шансу да развијају своје комуникационе и аугментативне вештине. Ова иницијатива омогућава младим људима да стичу нове вештине и знања, подстичући уједно креативно и	Канцеларија за младе ГО Стари град	Стална активност	

		интелектуално развијање, што им обезбеђује сигурнију и успешнију будућност.			
5.4.5.	Изабери свој пут: бесплатна професионална оријентација за матуранте	Градска општина Стари град организује бесплатан програм професионалне оријентације који ће помоћи матурантима да изаберу свој професионални пут. Млади од 15 до 19 година са територије општине Стари Град који желе да провере своје склоности, добију информације од реномираних педагога и да учествују у креативним радионицама, имаће сваке године сјајну прилику да то и учине. Кроз викенд-радионице током марта можи ће да разговарају са реномираним педагозима и психологима, као и да ураде тестове професионалне оријентације. Такође, можи ће да се информишу о предметима изучавања на многобројним факултетима у земљи и иностранству. Један од циљева програма је да се млади који не желе да наставе школовање упознају са могућностима за запослење и неформално образовање.	ГО Стари град, Одељење за друштвене делатности и пројекте развоја и НСЗ – филијала Стари град		
5.4.6.	Новогодишњи пакетићи за староградске малишане	Крајем сваке године, ГО Стари град организује кампању доделе новогодишњих пакетића за своје најмлађе, тачније за децу узраста до 15 година. Могућност пријаве имају сви родитељи или старатељи са пребивалиштем на територији општине, који поседују картицу „Стари град мисли на тебе”, као и родитељи деце која похађају основну школу или предшколску установу на територији општине.	Градска општина Стари град	Сваке године, у децембру	
5.4.7.	„Покрени се за ИТ“	У сарадњи са Министарством омладине и спорта, КЗМ реализоваће се пројекат „Покрени се за ИТ“, који има за циљ да младе људе упозна са савременим трендовима у ИТ сфери и будућности дигиталних радних места, да их оспособи за практичан рад на различитим бизнис моделима, створи могућности за запошљавање и подстакне развој предузетничког духа код младих за ИТ	Канцеларија за младе ГО Стари град, Министарство омладине и спорта	Сваке године	

		пословање (тематска предавања, стручне радионице и семинари).			
5.4.8.	Стари град мисли на бебе (Поклон-честитке староградским бебама)	У оквиру програма „Стари град мисли на бебе”, а у циљу спровођења пронаталитетне политичке, Градска општина Стари град додељује поклон-честитке староградским бебама рођеним током претходне године на територији општине Стари град. Новчани износ се увећава у складу са могућностима и тренутно износи 15.000 динара, у плану је увећање на 30 хиљада, а ако буџетске могућности буду дозвољавале, и још више.	Градска општина Стари град	Сваке године	
5.4.9.	Помоћ деци и родитељима ћака првака	Ова иницијатива је посвећена помоћи деци и родитељима деце која полазе у први разред школе. Програм обухвата подршку у обезбеђивању књига и других неопходних материјала који су кључни за успешно учење и развој младих ученика. Осим материјалних средстава, иницијатива укључује и педагошку подршку кроз радионице о учењу, како за саме ученике прваке, тако и за њихове родитеље. Поред тога, програм обезбеђује и саветодавну помоћ родитељима у вези са начинима како могу да подрже и уPUTE своје дете у периоду преласка из вртића у школу. Путем ове иницијативе, општина се обавезује да обезбеди сваку неопходну подршку и ресурсе, како би сваки ученик првак имао успешан и усмерен почетак свог образовања. Ова иницијатива не само што помаже деци да развијају љубав ка учењу и школи, већ такође подстиче родитеље да буду активни учесници у образовању своје деце.	ГО Стари град, основне школе на подручју ГО Стари град	Сваке године	
5.4.10.	Подршка материјално угроженим студентима и ђацима	Ова иницијатива је посвећена пружању помоћи материјално угроженим студентима и ученицима, фокусирајући се на обезбеђивање неопходних школских ресурса. Програм обухвата набавку књига, школске литературе и школског прибора за материјално	Града Београд и Градска општина Стари град	Сваке године	

		угрожене ученике. Поред обезбеђивања школског материјала и прибора, програм такође обухвата и финансирање ваншколских активности као што су екскурзије и друге ваннаставне активности. Ово укључује и могућност учешћа у спортским такмичењима, уметничким и културним догађајима и сличним ваншколским активностима које доприносе обогаћивању образовног и личног искуства студената и ученика. На овај начин се стварају једнаки услови и повећава доступност образовања за свако дете на територији Општине.			
5.4.11.	Развој Центра за подршку предузетништву младих	Пројекат као што је Центар за подршку предузетништву младих има за циљ стварање и унапређивање услова којима се подстиче предузетништво младих и њихово лично и професионално усавршавање на простору општине Стари град. У оквиру њега младима ће бити пружен сет подршке у виду обуке о започињању, вођењу и унапређењу сопственог посла, као и менторска подршка. Циљ је укључивање младих у демократске позиције, јачање њиховог положаја, брига о менталном здрављу и сл. У том смислу, Центар би помагао младим људима да преbroде препреке у развоју сопственог бизниса и подржао би дугорочни развој предузетништва на општини Стари Град.	Градска општина Стари град	2025	
5.4.12.	Спровођење програма Стручне праксе за младе са високим и средњим образовањем	Општина у својим одељењима општинске управе нуди студентима кроз програм стручне праксе прилику да се додатно упознају са радом општинске управе, да стекну знања и вештине и да се професионално усаврше и на тај начин лакше дођу до запослења. До сада је кроз овај програм прошло више од 50 студената, а њихови први послодавци су потврдили допринос претходно обављене праксе њиховој бржој адаптивности новом запослењу и бржи развој личне каријере.	Градска општина Стари град	Сваке године	

5.4.13.	Пружање подршке реализацији програма „Тачка повратка“	Тачка повратка је национални пројекат пружања подршке повратницима, нарочито младима, који планирају повратак у земљу, пословни подухват или научну и стручну каријеру, као и пружања информација о свим начинима ступања у контакт са Србијом, али и помагања у остваривању сарадње са локалним талентима и изванредним иницијативама, дајући оквир за бољу комуникацију српског друштва у земљи и иностранству. За успех пројекта неопходна је сарадња са локалним самоуправама. Због тога ће у наредном периоду општина Стари град уложити све потребне капаците и напоре за пружање адекватне подршке реализацији програма и активности овог пројекта.	Градска општина Стари град	2025	
---------	---	--	----------------------------	------	--

5.5. Приоритетни циљ: Развој урбане заједнице засноване на здравим стиловима живота и бављењу спортом

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
5.5.1.	Санација и модернизација објекта „25. мај – Милан Гале Мушкатировић“, Стари град	Последња реконструкција комплекса је рађена 2011. године, а њом су били обухваћени отворени и затворени пливачки базени са пратећим садржајима, као и технички блок. У циљу побољшања постојећих услова коришћења објекта планирана је адаптација и санација делова објекта како би се обезбедили сви потребни технички услови и адекватно коришћење комплекса у смислу тржишно ефикасног пословања, прилагођавања савременим захтевима за забавом и рекреацијом, осавремењавање постојећих садржаја, као и побољшање енергетске ефикасности објекта.	Град Београд, Секретаријат за инвестиције	од 2025. до 2026. године	

5.5.2.	Подршка Спортском савезу особа са инвалидитетом у програму „Радујемо се заједно“	<p>Градска општина Стари град подржала је Спортски савез особа са инвалидитетом Београда (ССОСИБ) у инклузивном програму „Радујемо се заједно“, коју овај савез спроводи под покровitelјством Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог и Града Београда, а у партнерству са Српским филантропским forumom. Главни циљеви програма „Радујемо се заједно“ су: промоција заједништва и равноправности у области физичког васпитања, утврђивање стања укључености особа са инвалидитетом у редовно бављење физичком активношћу, промовисање физичке активности код деце и младих са инвалидитетом, као и повећање броја особа са инвалидитетом које се редовно баве физичком активношћу, чиме би се стварала и база за будуће врхунске спортисте.</p>	ГО Стари град, Спортски савез особа са инвалидитетом Београда (ССОСИБ)	Стална активност	
5.5.3.	Подршкама манифестацијама и догађајима за развој спортског туризма	<p>Развој спортског туризма на територији Општине је на задовољавајућем нивоу, чиме се омогућава значајан прилив средстава од туриста из иностранства. Процењује се да због спорта Београд посети више од 50 хиљада туриста. Највећи број њих је смештен на подручју ГО Стари град, тако да могу да посете и бројне знаменитости града, распростране управо на овој општини. У претходном периоду, један од кључних догађаја који је привукао стране туристе јесте <i>Final 4 Euroleague</i>, која је одржана два пута за пет година. Такође, неретко се одржавају значајна међународна такмичења на базенима Ташмајдана, а са изузетним рејтингом тениског турнира који је вреднован у оквиру ATP листе све више туриста пристиже како би пратили мечеве највећих светских звезда тениса. Због тога, општина Стари град у наредном периоду треба да настави са праксом угошћавања спортских туриста, што може да оствари путем развоја и унапређења својих</p>	ГО Стари град, ТО Београда, Спортски савез Србије	Стална активност	

		спортивских, али и угоститељских капацитета, као и радом на промоцији Београда као врхунске спортивске дестинације. На овај начин ће туристички капацитети бити икоришћени и валоризовани, а сама Општина ће генерисати и увећати приходе, по више основа.		
5.5.4.	Подршка локалним спортивским организацијама, удружењима и савезима	Ова иницијатива ГО Стари град има за циљ да пружи значајну подршку локалним спортивским организацијама, удружењима и савезима. Путем финансијске подршке, обезбеђивања спортивке опреме и организације спортивских догађаја и такмичења, општина је посвећена развоју спорта у заједници. Такође, кроз обуке и семинаре за тренере и спортивке раднике, стимулише се стручно усавршавање, што има позитиван утицај на спортивске активности у заједници. Оваква подршка јача спортивске организације и доприноси подизању нивоа физичке активности и здравља у локалној заједници.	Градска општина Стари град	
5.5.5.	Улагање, организација и финансијска подршка такмичењима за младе и школским такмичењима – „Стари град мисли на децу“	„Стари град мисли на децу“ је иницијатива која се активно ангажује у организовању и финансирању такмичења за младе и школских такмичења. Ова иницијатива поред тога обухвата различите спортивске активности које су на располагању деци и омладини са територије Општине, а које имају за циљ постизање здравља и физичког активизма. Програм укључује бесплатне школице спорта као што су кошарка, пливање и рвање за децу, као и учешће у програму бесплатног спорта за основце који се реализује у сарадњи са Градом Београдом. Такође, иницијатива подржава програме као што је „Спорт у полицији“, који омогућава деци да се укључе у спортивске активности под руководством полицијских службеника. Додатно, иницијатива подстиче предшколски спорт у староградским вртићима и организује спортивска такмичења и догађаје као што су „Спорт је важан да би био здрав и снажан“ и „Трка за	ГО Стари град, Црвени крст општине Стари град, школске спортивске секције, омладинске категорије спортивских клубова	

		срећније детињство". Ова иницијатива је важан стуб у пружању подршке здравом и активном начину живота за младе и децу у општини Стари град, обезбеђујући им бројне могућности за физичку активност и такмичење у пријатном и подржавајућем окружењу.		
5.5.6.	Повећање доступности бицикла на разним тачкама у Општини – <i>PARK AND RIDE</i>	Пројекат <i>PARK AND RIDE</i> је иницијатива која има за циљ унапређење животне средине и промовисање зеленог и одрживог начина превоза у општини Стари град. Систем <i>PARK AND RIDE</i> омогућава брзо и једноставно изнајмљивање бицикла на одређеним станицама у Општини које се налазе у околини јавног превоза и враћање истог на било којој другој станици у Општини. Ово значи да људи могу лако да комбинују вожњу бицикла и јавни превоз, што смањује гужве на путевима и спречава загађење животне средине. Кроз овај пројекат, општина Стари град стимулише активан начин живота, заштиту околине и удобан јавни превоз, обезбеђујући једноставан и ефикасан начин путовања за своје грађане. Ова иницијатива подстиче одрживу мобилност и унапређује живот грађана Општине.	ГО Стари град, Секретаријат за саобраћај, Град Београд, ЈКП Паркинг сервис	2026-2030
5.5.7.	Реализација програма спортских ваучера или попуста уз бенефит картицу „Стари град мисли на тебе”	Програм „Стари град мисли на тебе” омогућава свим Старограђанима да се пријаве и добију своју персонализовану картицу, која ће им пружити могућност да учествују у свим бесплатним активностима које организује Градска општина Стари град током читаве године. Неке од тих активности се односе на програм спортских ваучера који обезбеђују коришћење спортских капацитета бесплатно или по повлашћеној цени. На овај начин Општина даје јак подстицај грађанима да се баве спортом и повећава његову доступност и за оне који су у слабијој материјалној ситуацији.	Град Бероград и Градска општина Стари град	Сваке године
5.5.8	Реконструкција, адаптација и	У жељи да се створи мотивишуће и функционално окружење за све ученике и наставнике, које ће	Секретаријат за	

	санација Спортске гимназије на Старом граду	допринети развоју спортских талената, покренута је реконструкција Спортске гимназије у Београду. Зграда је укупне површине 5.638м2, а санацијом и адаптацијом обухваћена је фискултурна сала, која ће након радова имати обезбеђене најзахтевније услове за бављење спортом и физичким образовањем. Нови паркет ће испуњавати све међународне ФИБА, ФИФА и ЦЕФ стандарде. Такође, кров ће бити у потпуности реконструисан, као и фасада објекта која ће поседовати термоизолационе плочаме од камене вуне. Пројектом модернизације планирана је изградња теретане на отвореном и атлетске стазе око спортских терена, уз проширење постојећих спортских капацитета. Поред уређења простора око школе и нових паркинг места, Спортска гимназија ће након извршених радова, чији се завршетак планира у 2025. години, имати и уграђене фотонапонске соларне панеле и топлотне пумпе.	инвестиције	2024-2025	365.000.000 динара
--	---	--	-------------	-----------	--------------------

6. Развојни приоритет: Здравље, социјална сигурност и једнакост

6.1. Приоритетни циљ: Развој и унапређење социјалних услуга за помоћ становништву

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
6.1.1.	Подршка раду Мама центра градске општине Стари град	Мама центар је формиран у циљу обезбеђивања подршке свим мајкама које живе и раде на територији Градске општине Стари град. Укључује бесплатне радионице и курсеве за маме, психолошка и правна саветовалишта. Такође, понуђени су и различити програми попут пливања за бебе од четири месеца до	ГО Стари град, спортски клубови, стручна лица у областима	Сваке године	

		четири године, затим школица родитељства, вежбе за труднице и нове маме, бесплатни онлајн часови јоге и физичке културе за труднице и породиље, психосоцијално саветовалиште за децу и родитеље и сл.	од значаја за мајке и бебе		
6.1.2.	Подршка раду и спровођењу активности Центра за социјални рад Стари град	<p>Ова иницијатива има за циљ јачање капацитета и обогаћивање услуга Центра за социјални рад у општини Стари град. Кроз ову иницијативу, обезбеђује се финансијска и организациона подршка за проширење капацитета Центра, али се обезбеђује и спровођење едукативних програма за запослене, што им омогућава да усаврше своје вештине и знања и што доприноси квалитетнијем пружању социјалних услуга заједници. Кроз ову иницијативу, Центар за социјални рад на Старом граду унапредиће сопствене капацитете за пружање подршке својим корисницима, обогатити своје услуге и пружити бољу подршку локалној заједници.</p> <p>Удруживањем стручности и ресурса ГО и Центра за социјални рад могу да се остваре значајне акције и циљеви.</p>	ГО Стари град, Центар за социјални рад, Стари град	У складу са потребама Цетра за социјални рад	
6.1.3.	Пружање подршке спровођењу програма „Сениор центара“ ГО Стари град	Програм „Сениор центар“ Градске општине Стари град је 2020. године усвојен од стране Скупштине ГО Стари град и постао је саставни део ширег програма „Стари град мисли на тебе“. Конципиран је као свеобухватан систем подршке у заједници, намењен свакој особи која је доспела у треће животно доба. Сениор центар уз свој Клуб за активно старење има за циљ да помогне старијим особама да воде достојанствен живот као равноправни чланови друштва који имају знање, способност и искуство. Програм „Сениор центар“ представља кључну карику између институција и	ГО Стари град, Клуб за активно старење	Сваке године	

		удружења која окупљају старије суграђане и пензионере, а са друге стране децу и младе у циљу подршке међугенерацијској сарадњи.			
6.1.4.	Организовање школа родитељства у сарадњи са Унеском и Црвеним крстом	Ова иницијатива представља важан корак у обогаћивању родитељских вештина и знања у заједници општине Стари град. Школе родитељства, организоване у сарадњи са Унеском и Црвеним крстом, обезбеђују родитељима приступ стручним саветима и информацијама о родитељству, подршци деци и породичним односима. Поред тога, кроз ову иницијативу родитељи могу да добију и психолошку и саветодавну подршку у решавању различитих предизазова са којима се сусрећу у васпитању деце. Крајњи циљ оваквих пројеката је да подстичу здраве породичне односе и адекватно васпитавање деце, што доприноси општем благостању и хармонији у заједници општине Стари град.	Унеско, ГО Стари град, Црвени краст, стручни здравствени радници	Сваког последњег четвртка у месецу, током целе године	
6.1.5.	Плаћање погребних услуга у случају смрти угрожених лица	Ова иницијатива представља важан аспект социјалне заштите у општини Стари град. Кроз овај пројекат, Општина обезбеђује финансијску помоћ у плаћању погребних услуга за породице и лица која су социјално угрожена, помажући им у тешким временима као што је губитак ближњег члана породице. Ова иницијатива показује ангажованост општине Стари град у обезбеђивању социјалне правде и заштите најугроженијих слојева заједнице. Помоћ у плаћању погребних услуга представља значајан корак у друштвеној солидарности и људскости, обезбеђујући достојанство и подршку онима који су најрањивији у нашем друштву. Ово је активност коју покривају и услуге Центра за социјални рад, али регулатива понекад онемогућава да пруже своје услуге у овој сфери.	Градска општина Стари град, Центар за социјални рад, Стари град	Стална активност	

6.1.6.	Стварање просторно-планских предуслова за унапређење становиња у одрживим ромским насељима	Ова активност Плана развоја има за циљ преобликовање ромских насеља у општини Стари град у сигурна и одржива места за становиње. Ова иницијатива фокусира се на разраду просторних и планских решења, као и на обезбеђивање инфраструктуре и услуга које ће унапредити квалитет становиња за ромске заједнице. Кроз процес урбанистичког планирања и консултација са заједницом, стварају се планови који узимају у обзир потребе и специфичности ромских насеља. Пројектоване су инфраструктурне мере попут изградње водоводне, канализационе и путне инфраструктуре, као и постављање јавне расвете, што подстиче безбедност и побољшава квалитет живота у заједници. Осим тога, пројекат подстиче едукацију и обуку за ромске заједнице, учење о хигијени, безбедности и одрживости. Улагање у стварање одрживих ромских насеља не само да подиже квалитет становиња већ и доприноси инклузивности и економском развоју заједнице.	ГО Стари град, Урбанистички завод, Београд	2028	
--------	--	---	--	------	--

6.2. Приоритетни циљ:

Брига о јавном здрављу и установама здравствене заштите

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
6.2.1.	Промоција редовног спровођења скрининга на рак дојке у оквиру ДЗ Стари град	Ова активност представља виталну иницијативу за рано откривање и борбу против рака дојке у општини Стари град. Кроз ову активност, Дом здравља Стари град пружа редовне скрининг прегледе женама од 50 до 69 година, што игра кључну улогу у раном откривању и успешном лечењу рака дојке. Такође, важно је напоменути да Дом здравља Стари град обезбеђује скрининг на рак дојке, али заједно с тим,	Градска општина Стари град, ДЗ Стари Град	Сваке године	

		постоји потреба за проширењем активности и усмеравањем пажње на скрининг грилића материце. Ова активност ће постати саставни део програма здравствене заштите у Општини, обезбеђујући комплетан преглед и редован скрининг женама, што доприноси раном откривању и спречавању развоја ових злоћудних оболења. Проактивни скрининг програми на рак дојке и грилића материце имају велики значај у борби против рака и унапређењу здравља жена на територији ГО Стари град.			
6.2.2.	Спровођење програма и креативни рад са младима на здравственој превенцији, репродуктивном здрављу, као и на спречавању злоупотребе психоактивних супстанци	Црвени крст Стари град ће у наредном периоду реализовати велики број предавања на теме превенције болести зависности и репродуктивног здравља за ученике основних и средњих школа на Општини. Поред ученика основних и средњих школа, циљна група ових активности су и жене, мигранти и родитељи. Ова иницијатива подразумева и обележавање Националног дана борбе против дуванској дима, када се анкетирају грађани уз традиционалну активност „Јабука за цигарету“. Светски дан борбе против дуванској дима, 31. мај, као и 26. јун, Светски дан борбе против злоупотребе дрога, и Светски дан борбе против сиде, такође ће се на сличан начин обележавати.	ГО Стари град, Црвени крст Стари град, ДЗ Стари Град, Градски завод за јавно здравље	Сваке године	
6.2.3.	Подршка повећавању обухвата вакцинације деце против дечјих заразних болести, старијих	Здравствена безбедност подразумева да сваки појединач мора да има обезбеђену минималну заштиту од болести. Овај безбедносни параметар добио је посебно на важности у периоду глобалне пандемије корона вируса, а један од основних елемената здравствене заштите јесте вакцинација. У наредном периоду, општина Стари град као општина са највишим степеном вакцинације, наставиће са пружањем подршке повећавању обухвата вакцинације	Градска општина Стари град, Завод за јавно здравље	Стална активност	

	суграђана против сезонских инфекција и подстицање на рану дијагностику	деце против дечјих заразних болести, старијих суграђана против сезонских инфекција и подстицање на рану дијагностику. То ће остварити помоћу читавог низа подстицајних мера као што су попусти у продавницама и организовањем великог броја едукативних радионица намењених свим узрастима, али и спровођењем различитих кампања за подизање свести. На овај начин, Општина ће значајно утицати на превенцију и осигурати висок степен квалитетне здравствене заштите свог становништва.			
6.2.4.	Спровођење саветодавних програма, едукација и кампања за промоцију здравих начина исхране	У оквиру програма „Здрави стилови живота“ наставиће се спровођење едукација младих о здравој исхрани, физичкој активности и хигијени. Биће одржан велики број радионица у основним и средњим школама, а поред предавања, биће обележавани и битни датуми из календара здравља, као што су Светски дан здравља, Светски дан срца, Светски дан борбе против туберкулозе, Светски дан хране и чистих руку, Светски дан старих лица; током сваког од ових дана, грађанима ће се пружати корисне информације о квалитетним начинима за унапређење сопствених животних навика. Такође, овај пројекат подразумева и организовање трибина за родитеље, као и обуке на тему партнерског насиља, о његовим облицима и како их препознати.	ГО Стари град, Црвени крст Стари град, ДЗ Стари град, Завод за јавно здравље, Београд	Стална активност	
6.2.5.	Формирање Календара здравља и континуирано информисање грађана о здрављу путем медија	У оквиру ове активности биће креиран Календар здравља, што представља динамичну и интерактивну листу здравствених активности и догађаја у Општини. Овакав листа омогућава грађанима лак приступ информацијама о предстојећим здравственим пројектима, кампањама, бесплатним клиничким проверама и едукативним радионицима. Кроз сарадњу са медијским кућама, ове информације ће се	ГО Стари град, Завод за јавно здравље, Београд, утицајни појединци и здравствени радници	Сваке године	

		континуирано пласирати грађанима путем новинских текстова, радио и телевизијских емисија, вебсајтова и друштвених мрежа. Ова иницијатива уједно обезбеђује боље информисање грађана о доступним здравственим услугама и догађајима и појачава свест о важности здравог начина живота и превенцији болести. Континуирано информисање кроз медије има за циљ усмеравање пажње на здравље као важан аспект опште добробити грађана општине Стари град и унапређује здравствени статус заједнице.			
6.2.6.	„Кућица здравља“ на Старом граду	<p>Са циљем да се подстакну грађани да редовно контролишу своје здравље на локацијама јавних установа Старог града, у току године ће у два наврата (пролеће и јесен) бити постављана „Кућица здравља“, као покретна услужна медицинска ординација.</p> <p>„Кућица здравља“ је само један од заједничких пројекта и потврда одличне и системске сарадње ГО Стари град, Савета за здравље и ДЗ Стари град. Брига о јавном здрављу је брига о добробити сваког појединца. Уједно, то је једна од превентивних активности која је предвиђена недавно усвојеним документом – Планом јавног здравља Градске општине Стари град, 2023–2026. године.</p> <p>Треба нагласити да је општина успоставила системску сарадњу свих установа локалне заједнице, не само на плану јавног здравља. Наш заједнички циљ је унапређење здравља, али и квалитета живота свих становника општине Стари град.</p> <p>У оквиру ове акције грађани ће имати могућност да у мобилној амбуланти без заказивања и здравствене</p>	ГО Стари град, Завод за јавно здравље, Београд, Дом здравља Стари град	Сваке године	

		<p>књижице обаве специјалистичке прегледе и консултације са лекарима сваког дана у трајању од две недеље, а ову акцију ће пратити пригодна медицинска предавања у вези са јавним здрављем и превентивном медецином.</p> <p>По два дана ће се посвећивати различитом типу прегледа, тако да старији грађани са нарушеним здрављем могу да обаве и више прегледа током акције. Нагласак ће бити на превенцији кардиоваскуларних оболења, дијабетеса, ендокринолошких и неуротских оболења, али и других оболења катрактеристичних пре свега за старије генерације.</p> <p>Ова акција се организује уз подршку Дома здравља Стари град, али и приватних здравствених установа које се појављају као донатори ове акције.</p>		
--	--	---	--	--

6.3. Приоритетни циљ: Подршка развоју волонтеризма у сфери социјалне помоћи и подршке најугроженијима

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
6.3.1.	Финансијска подршка омладинским организацијама	Ова активност представља значајан напор ГО Стари град у подршци истраживању, образовању и активизму младих људи у заједници. Кроз ову иницијативу, омладинске организације добијају финансијску помоћ која им омогућава да развијају и спроводе различите пројекте и активности у области културе, уметности, образовања, спорта и заштите животне средине. Ова подршка обухвата финансирање тренинга, радионица, фестивала, образовних кампова и волонтерских програма. Путем ових пројеката,	Канцеларија за младе ГО Стари град	Сваке године, у оквиру буџетских могућности	

		млади људи стичу нова знања, вештине и искуства, што им помаже у њиховом личном и професионалном развоју. Финансијска подршка омладинским организацијама такође подстиче активно учешће и грађанску одговорност младих људи у заједници. Омогућава им да изражавају своје идеје, промишљају решења за друштвене проблеме и учествују у градњи боље будућности за све. Ова иницијатива шаље снажну поруку о значају и потенцијалу младих људи, стварајући позитиван утицај на заједницу и усмеравајући инвестиције у будуће лидере и креативце.			
6.3.3.	Пружање подршке реализацији програма „Волонтерски сервис“	Једна од основних вредности Црвеног крста јесте принцип добровољности, будући да се наша организација заснива на волонтерском раду. Црвени крст од оснивања, пре готово 150 година, ангажује високообучене волонтере који се у организацији задржавају. Због тога, волонтер не значи аматер. Волонтери, пролазећи кроз континуиране обуке и ангажмане, стичу значајна знања, вештине и квалификације. На професионализација у Црвеном крсту је да таквим волонтерским ресурсом управљају у циљу постизања добробити у локалној заједници. Црвени крст Стари град у досадашњем раду има великог искуства у волонтерском менаџменту. Програм „Волонтерски сервис“ подразумева организацију семинара за координаторе волонтера, кампања за позивање и регрутовање за волонтерски рад, обука за нове волонтере, кампа за волонтере, међугенерацијског програма, обележавања Међународног дана волонтера и бројне друге активности.	ГО Стари град, Црвени крст Стари град	Стална активност	

6.3.6.	Имплементација Локалног акционог плана родне равноправности	ГО Стари град је 2024. године, приказивајући се напорима за заштиту родне равноправности, усвојила Локалног акциони плана родне равноправности, како би се и формално истакли принципи, мере и инструменти обезбеђења родне равноправности. Идентификована су подручја ризика и највећих ефеката на родну равноправност, а која су у надлежности ГО Стари град. Свакако, то се односи на родно равноправни састав органа Градске општине, правце улагања средстава у институције културе спорта, цивилног сектора, разне манифестације у којима су подједнако заступљени представници свих полова и родова. Такође, позитивна дискриминација подстицања предузетница да покрену свој сопствени бизнис, да запошљавају више жена или да лакше нађу посао треба да допринесе унапређењу самосталности жена у доношењу одлука и понашању и на свим другим пољима; отуда је постојање посебних буџетских линија за женско предузетништво, запошљавање жена, едукацију жена и сл. нешто чиме ће ГО Стари град наставити да реализује политику родне равноправности, са којом је започела и пре усвајања одлуке да се изради посебан план за унапређење стања на овом пољу.	ГО Стари град, Одељење за друштвене делатности и развојне пројекте	2025 - 2027
--------	---	---	---	-------------

6.4. Приоритетни циљ:

Безбедност за све грађане

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
6.4.1.	Спровођење програма заштите	Ова иницијатива представља озбиљан и важан корак у борби против породичног насиља и заштити права младих људи у заједници. Активности у оквиру овог	Канцеларија за младе, Центар за	Стална активност	

	младих од породичног насиља	пројекта укључују предавања и радионице које едукују младе људе о типовима насиља, о томе како препознати знакове насиља и како се заштитити. Осим тога, програм такође обухвата психолошку подршку и саветовање за младе особе које су жртве породичног насиља. Важан аспект овог пројекта је и постојање линије помоћи, где млади људи могу добити информације и подршку када се суоче са ситуацијама породичног насиља. Спровођење програма заштите младих од породичног насиља има за циљ не само да обезбеди заштиту и помоћ младим људима већ и да створи свест у заједници о важности заштите основних права и безбедности свих њених чланова. Овај пројекат је корак ка изградњи безбеднијег окружења за младе људе и креирању јаче и здравије заједнице Општине.	социјални рад, Дом омладине		
6.4.2.	Програми Црвеног крста у области спасилаштва на води	Програми Црвеног крста у области спасилаштва на води представљају систематско и циљано улагање у безбедност грађана општине Стари град у контексту активности на води. Кроз овај програм, Црвени крст реализује низ кључних активности: обучавање и едукацију спасилаца на води, обезбеђивање купалишта, обезбеђивање манифестација на води, превентивно деловање у оквиру програма „Купајмо се безбедно“ и редовне састанке Службе спасавања на води. Овај пројекат има за циљ унапређење безбедности грађана у оквиру активности на води, обезбеђујући безбедна и пријатна окружења за рекреацију и спортске активности, као и подизање свести о безбедности на води грађана Општине.	ГО Стари град, Црвени крст Стари град	Стална активност	
6.4.3.	Улагање у програме за превенцију	Улагање у програме за превенцију свих облика злостављања, насиља и експлоатације међу младима представља ангажованост општине Стари град у	Канцеларија за младе, Центар за	Стална активност	

	свих облика злостављања, насиља и експлоатације међу младима	обезбеђивању безбедног окружења за младе људе. Кроз едукацију, психосоцијалну подршку и кампање за подизање свести, пројекат има за циљ спречавање злостављања и насиља у младој популацији. Осим тога, програм подстиче сарадњу са заједницом и обезбеђује интерактивне радионице и обуке, омогућујући младим људима да развију вештине заштите и самопоуздања. Циљ је створити безбедно и подржавајуће окружење у коме сваки млади човек има могућност за сигурност и развој.	социјални рад, факултети и средње школе на подручју ГО Стари град		
6.4.4.	Спровођење програма заштите младих у саобраћају	Безбедност деце у саобраћају је једна од традиционалних акција Црвеног крста Србије коју ова организација реализује почетком сваке школске године. Циљ ове акције је промовисање адекватног понашања свих учесника у саобраћају, како би се смањио број страдалих и повређених лица у саобраћају и заштитили сви учесници у саобраћају, а поготову они најмлађи. Ова акција ће се реализовати сваке године почетком септембра. Волонтери ће дежурати на прометним раскрсницама испред основних школа на територији општине, где ће малишане учити како да на правилан и безбедан начин пређу преко улице поштујући саобраћајну сигнализацију. Свим ђацима ће се делити жути прслуци и распореди часова, који садрже и нека основна правила којих би сви учесници у саобраћају требали да се придржавају. Такође, током септембра реализоваће се и радионице за ученике и кориснике програма „Помоћ и подршка деци и особама са сметњама у развоју“.	ГО Стари град, Црвени крст Стари град, МУП РС, Београд, Полицијска станица Стари град	Стална активност	

6.4.5.	Спровођење програма заштите младих на интернету	Спровођење програма заштите младих на интернету представља иницијативу општине Стари град у обезбеђивању безбедног окружења за младе људе на интернету. Кроз образовне радионице, кампање за освешћивање и саветовање, програм има за циљ подизање свести младих људи и њихових родитеља о безбедности на мрежи. Путем саветовања и едукације о безбедном сурфовању, заштити личних података и борби против онлајн злостављања, пројекат обезбеђује младима и њиховим родитељима алате и вештине за сигурно и одговорно коришћење интернета. Поред образовних активности, у склопу овог пројекта биће отворена и сигурна линија преко које ће деца и родитељи моћи да се обрате и да затраже помоћ. Ова иницијатива има за циљ да изгради здраву онлајн заједницу и подржи и заштити младе људе од опасности и изазова на интернету.	ГО Стари град, МУП РС, Кориснички центар апликације „Чувам те”	Стална активност	
--------	---	--	---	---------------------	--

7. Развојни приоритет: Комфорна урбана инфраструктура и мобилност

7.1. Приоритетни циљ: Развој система снабдевања водом и канализације

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
7.1.1.	Изградња и опремање сабирног колектора	Централни канализациони систем, секундарна канализациона мрежа и постојећи колектори нису довољни да би се прикупила сва канализациона, отпадна вода и пренела у будуће постројење за	Дирекција за градско грађевинско земљиште и изградњу	Према плану реализације пројекта изградње ППОВ Велико	17,5 милиона евра

	централног канализационог система – Интерцептор, којим се отпадне воде одводе до планираног постројења за пречишћавање „Велико Село”.	прераду отпадних вода у Великом Селу. Недостају сабирни колектор централног канализационог система – Интерцептор и пратећи објекти, којима се отпадне воде одводе до планираног постројења за пречишћавање „Велико Село”. Динамика овог пројекта ће бити прилагођена динамици пуштања у рад централног постројења за пречишћавање отпадних вода, а предвиђена је стратешким планом развоја водовода и канализације за подручје свих градских општина Града Београда, из којих ће се отпадне воде прикупљати и прерађивати у овом постројењу на самој обали Дунава.		Село	
7.1.2.	Реконструкција водоводне и канализационе мреже	Снабдевање водом из централног водовода је обезбеђено за преко 98 одсто становника ГО Стари град, а преко 80 одсто испоручене воде се прикупља у централни канализациони систем. Основна карактеристика дистрибутивне водоводне и сабирне канализационе мреже је разноликост у старости, врсти цевног материјала, као и у радним условима. Упоредо са развојем примарних објеката планирају се активности и средства за редовно одржавање и санацију постојеће мреже, према утврђеним приоритетима у буџету Дирекције за градско грађевинско земљиште и изградњу и ЈКП „Београдски водовод и канализација“. Планиране реконструкције и доградње ће допринети смањењу губитака воде, стабилнијем снабдевању водом и подизању квалитета пијаће воде, као и одговорном третману отпадних вода, а тиме и унапређењу квалитета воде у рекама, у које се до сада отпадне воде уливају без третмана.	ЈКП „Београдски водовод и канализација“ и Дирекција за градско грађевинско земљиште и изградњу	Према плану носилаца реализације до 2030. године	5 miliona евра

		Усвојени развојни план прати трендове који су дефинисани светским стандардима у одржавању великих инфраструктурних система. Тај тренд подразумева обнављање 2% мреже на годишњем нивоу, што је око 6 км годишње, с обзиром на то да се на подручју ГО Стари град налази око 300 км инсталација водовода и канализације.		
7.1.3.	Уградња мерача протока и вентила са даљинском контролом ради идентификације кврова и могућности даљинског искључивања цурења воде	До стварња услова да се даљински очитавају промене у притиску и цурењу у систему водовода и канализације, врло је значајно обезбедити контролу губитака воде, и правовремену реакцију на повишене вредности, што ће се постићи уградњом што је могуће већег броја мерних места у систему. Ово је обавезно за све нове кориснике, али ова иницијатива је усмерена на стари део система, где се највише воде и губи, и где су кврови најчешћи. Активности ће се реализовати у склопу реконструкција улица, након интервенција проузрокованих квровима и на основу планске уградње по динамици ЈКП „Водовод и канализација”.	ЈКП „Београдски водовод и канализација“	Стална активност

7.2. Приоритетни циљ: Развој саобраћајне инфраструктуре и јавног превоза

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
7.2.1.	Подршка иницијативи измештања тролејбуског депоа са локације Дорћол на нову локацију	Нацртом плана детаљне регулације предвиђено је измештање тролејбуског депоа са Дорћола, на локацију непосредно поред погона ГСП „Космај 1”, на аутопуту ка Нишу. Погон „Дорћол“ је саобраћајни погон ГСП Београда који се користи за соло и зглобне тролејбусе и соло електробусе. На овом погону се налазе сви тролејбуси и електробуси које ГСП има	ЈКП ГСП Београд,		

		(преко 100). Измештање постојећег депоа из централног градског подручја на Дорђолу омогућило би коришћење атрактивног земљишта за друге намене, пре свега за градњу пословних објеката, али и објеката за становање и друге сврхе унапређења квалитета становања. Поред овога, ова промена довела би до смањења нивоа загађења и буке, што би допринело заштити животне средине и побољшало услове живота и рада у околини постојеће локације депоа. Такође, ова промена би отворила питање убрзавања решења за постојећи терминус за аутобусе и тролејбусе стациониран на Студентском тргу, с обзиром на то да би дошло до промене организације почетних и крајњих станица и ноћног саобраћаја.	Секретаријат за јавни превоз и Секретаријат за саобраћај	2027-2031	
7.2.2.	Измештање окретнице и терминуса Студентски трг на локацију у Дунавској улици	Град Београд је начелно усвојио, а делимично и спровео план растерећења и измештања окретница јавног превоза из најуже централне зоне – Студентски трг, Трг републике и Зелени венац. Две окретнице из строгог центра требало би да се „преселе“ у Дунавску улицу. У оквиру реконструкције и проширења Дунавске и Француске улице, предвиђене су и промене у режиму и линијама саобраћаја градског превоза које би омогућиле ово измештање, чиме би се створили услови да се прошири пешачка зона у строгом центру, која би обухватила улице Узун Миркову, Васе Чарапића и цео потез Студентског трга.	ЈКП ГСП Београд, Секретаријат за јавни превоз и Секретаријат за саобраћај	2028-2029	
7.2.3.	Изградња саобраћајног тунела испод	Повезивање Савамале са Палилулом подземним тунелом поново је актуелна тема, која је била иницијално покренута још пре више од пет деценија.			

	Старог града	<p>Већ тада је било јасно да град у сталном порасту, са све гушћим саобраћајем, мора да решава питање ефикасности саобраћаја, али и комфорта становника који живе у најужем градском језгру. Ипак, планови су остајали будућим генерацијама да их испуне. Сада је дошло време да план постане јава, односно од нацрта да се створи тунел.</p> <p>Овај подземни пут ће повезати Карађорђеву и Улицу деспота Стефана, прибављене су све дозволе, изабран је и извођач радова. Радови би требало да се заврше 2030. године. Вредност радова биће око 235 милиона евра.</p> <p>Улаз у овај тунел налазиће се у близини Економског факултета, док ће излаз бити у Улици деспота Стефана, одмах поред полицијске станице. У Улици Гаврила Принципа неће бити промена. Излаз је пројектован на некој од тачака у Улици деспота Стефана.</p> <p>Изградња тунела део је ширег пројекта који подразумева уклањање старог Савског моста и уређење новог, тако да би читава линија саобраћајнице трабало да има четири траке.</p> <p>Изградња два паралелна тунелска објекта дужине око 1.993 метра представља боље решење од само једне подземне саобраћајнице, јер смањује пречник тунелског профиле, а самим тим и величине померања тла изазваног конструкцијом тунела. Највећа дубина тунела износи нешто мање од 40 метара, а најдубља тачка се налази испод Теразија.</p>	Град Београд	
--	--------------	--	--------------	--

		Границом Плана детаљне регулације за изградњу тунела обухваћен је део територија општина Стари град, Савски венац и Палилула, потез од Карађорђеве на Савској падини до Булевара деспота Стефана са околном уличном мрежом на Дунавској падини. У обухвату се издвајају три зоне, портали тунела на Савској и Дунавској падини, као и зона тунелских (подземних) деоница. Површина обухваћена Планом детаљне регулације износи око 25,6 хектара.			
7.2.4.	Завршетак изградње подземне гараже у Влајковићевој улици	<p>Изградњом нове подземне гараже која ће имати четири подземна нивоа и 284 нова паркинг места доприносимо решавању једног од највећих проблема наше општине – недостатка паркинг места.</p> <p>Гаража ће се простирати на скоро 10.000 м². Колико је пројекат изградње подземне гараже важан говори чињеница да ће број нових паркинг места бити једнак броју паркинг места које имамо у Косовској, Влајковићевој, Кондиниј и улици Мајке Јевросиме заједно.</p> <p>Изградњом подземне гараже драстично ће се смањити време које возачи и њихови сапутници губе, прелазећи километре тражећи слободно паркинг место. Последично, овим пројектом биће смањене бука, емисија штетних гасова, гужва у најужем центру града, а повећани безбедност и комфор живота у градском језгру.</p>	Град Београд (концесија)	2024-2025	7.000.000 евра
7.2.5.	Реконструкција трамвајске окретнице	Припремљена техничка документација за реализацију овог пројекта ће омогућити да се дugo одлагани радови на овом пројекту започну и заврше у наредне			

	Пристаниште	<p>две године, из средстава буџета Града Београда. Овај део пруге, али и сама окретница је већ дуги низ година у плану реализације, али су се након реконструкција у Карађорђевој улици и завршене реконструкције у улици Цара Душана стекли сви услови и приоритет да се она и реализује.</p> <p>Главни допринос ове реконструкције је везан за безбедност путника који користе ову окретницу за почетак или завршетак свог пута најужим центром града, као и убрзање и безбедност укључивања трамвајских возила у саобраћај.</p>	Секретаријат за инвестиције, Град Београд	2025–2026	3.600.000 евра
7.2.6.	Изградња метро станице испод пијаце „Скадарлија“	<p>Сви објекти пијаце „Скадарлија“, познатије као Бајлони, биће порушени и на њиховом месту постављени нови, у њеном јужном делу градиће се подземна гаража, а испред пијаце биће метро станица. Пројектант метро станице је француска компанија „Ежис рејл“, а идејно решење пијаце потписује фирма „Портарт“ из Београда.</p> <p>Метро станица „Скадарлија“ која ће бити на првој линији метрота (Железник–Миријево) планирана је као плитка станица са мезанином, независна целина, између улица Цара Душана, Скадарске и Ђорђа Јовановића. Она ће имати приземље и три подземна нивоа, у оквиру којих ће бити хол, оперативне, техничке и просторије за запослене. Њена укупна површина биће 8.262 квадратна метра, а станица је димензионисана тако да омогући превоз до 3.260 људи на сат у вршном часу у оба смера.</p> <p>Предвиђена су два улаза у станицу, од којих је један директно изнад станичног објекта на страни пијаце и у близини постојећег стајалишта градског превоза, а</p>	ЈП Београдски метро и воз	2025-2027	

		<p>други у зони раскрснице Цетињске улице и Улице цара Душана.</p> <p>Динамика градње ће бити усклађена са динамиком целокупног плана изградње метроа, Линија 1. Рок за завршетак радова је три године од почетка градње.</p>			
7.2.7.	Рушење „Стакленца“ и изградња метро станице на Тргу републике	<p>Привремена решења су се одавно показала као најтрајнија. Управо је тако могуће оценити да је популарни „Стакленац“ још увек у функцији. Међутим, као и код многих других привремених решења, упорним и планским радом долази до напретка у организацији јавног саобраћаја, а са тим и до плана да се „Стакленац“ сруши и да се испод његове површине изгради једна од две станице метроа на Старом граду. На првој линији метроа предвиђена је 21 станица и на њима је око 80 објекта предиђено за уклањање.</p> <p>Будућа станица на Тргу републике ће бити дубине око 35 метара, што указује на обим и сложеност послана који треба да буде окончан до краја 2028. године, јер се од 2029. очекује пуна функционалност метроа.</p> <p>Користи изградње метроа се виде у бољој урбанизацији мобилности за Старограђане, лакшем повезивању са најудаљенијим деловима града, али и значајном смањењу притиска на саобраћај у централној зони, имајући у виду да је добар део тог саобраћаја повезан са пролазним корисницима, који ће радо аутомобиле замене метроом и повезаним јавним саобраћајем, када његова функционалност буде на адекватном нивоу.</p>	ЈП Београдски метро и воз	До 2030.	

7.2.8.		За време планираних радова на изградњи метро станице Скадарлија, постојећа Бајлони пијаца биће привремено измештена у Ул. Мике Аласа. Истовремено, на истој локацији изградиће се потпуно нова пијаца, која ће задржати свој отворени концепт. Пијаца ће у свом саставу имати и подземну гаражу, чиме ће вишегодишњи проблем пракирања неколико стотина возила у том делу града бити трајно решен.	Секретаријат за инвестиције	2025-2027	
7.2.9.	Јачање капацитета јавног превоза на електропогон у зони центра Града	<p>У циљу повећања обухвата електросаобраћаја на локацијама у ужем центру града и постојећој контактној мрежи, планира се од стране ЈКП ГСП Београд обнављање возног парка тролејбуског саобраћаја, и набавка делимично аутономних тролејбусских возила, ради повећања флексибилности у зони ужег центра града. Такође, ово је повезано са уклањањем терминуса са Студентског трга и повећањем дужина трасе електросаобраћаја кроз подручје општине, све до Дунавске улице, односно до планиране локације новог терминуса.</p> <p>ЈКП ГСП сада располаже са преко 100 електровозила (тролејбуси 90%), али је просечна старост критична, тако да се планира набавка нових возила са већим могућностима аутономног кретања (без контактне мреже), и са мањом потрошњом електричне енергије.</p> <p>Ова улагања су у функцији смањења трошкова ЈКП ГСП Београд, због повећања ефикасности возила, али и смањења загађења у централној градској општини.</p>	ЈКП ГСП Београд, Секретаријат за јавни превоз	До 2030.	
7.2.10.		На територији општине Стари град пуштен је у рад систем паркинг сензора, којим је покривено укупно 1.800 паркинг места на 44 локације са 85 табли за			

	Наставак акције постављања паркинг сензора на подручју Старог града	<p>обавештење о доступности паркинг места. Захваљујући том систему, возачи у сваком тренутку путем апликације „Паркинг сервис“ и инфо-табли могу да се информишу у реалном времену колико у којој улици има слободних паркинг места и тиме скрате потрагу за слободним паркинг местом. Систем паркинг сензора постављен је између улица Цара Душана, Француске, Васе Чарапића, Студентског трга, Узун Миркове и Јарона де Мондезира (бивша Тадеуша Кошћушка).</p> <p>На тај начин скраћено је време бесцртног лутања суграђана по улицама Старог града, а последично, смањене су бука, емисија штетних гасова и гужва на улицама, а повећани безбедност и комфор живота у градском језгру. Позитивни ефекти су већ добро видљиви, а оправданост да се улаже у ту акцију потпуно оправдана. Захваљујући добром пословању паркинг сервиса, повећаним приходима од паркирања на отвореном и у гаражама, на подручју Старог града ће се уградити додатних 1000 паркинг сензора у улицама које се наслањају на већ поменуте и тиме ширити обухват интелигентног информисања учесника у саобраћају о слободним капацитетима паркирања на отвореном. Ово је још једна акција реализације програма <i>Smart City</i>, која оправдава улагања у нове технологије за подршку урбаном комфорту старограђана.</p>	ЈП Паркинг сервис	Стална активност	
--	---	---	-------------------	------------------	--

7.3. Приоритетни циљ:

Унапређење услова становања и урбаног комфорта

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
7.3.1.	Спровођење	У циљу унапређења услова становања и заштите			

	програма „Стари град мисли на зграде“	старијих стамбених објеката, Градска општина Стари град је 2021. године покренула Програм „Стари град мисли на зграде“. Он се спроводи у виду јавног конкурса намењеног стамбеним заједницама за бесповратно суфинансирање активности на унапређењу својства зграда на територији Градске општине Стари град. Средства за учешће у финансирању максимално износе до 90 одсто предрачuna потребних финансијских средстава, с тим да је максимални износ средстава по једној стамбеној заједници до 300.000,00 динара са ПДВ-ом. Као и до сада, очекује се да ће највећи број активности на зградама да буде у виду крчења улаза, затим опремање противпожарним апаратима, увођење видео-надзора и интерфона, поправка и замена лиftова, олука и санација заједничких просторија и дворишта, као и разни електро-монтажни радови. Тиме ће квалитет, енергетска ефикасност и безбедност живота у зградама бити знатно унапређени, што је и главни циљ пројекта.	ГО Стари град	Сваке године	60 милиона РСД
7.3.2.	Реконструкција фасада у центру града	У оквиру Програма енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова, укупна планирана средства, које Градска општина заједно са средствима Управе за подстицање и унапређење енергетске ефикасности додељује путем јавног позива за суфинансирање Програма енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова, на основу Јавног позива, ЈП 1/22, износе 4.800.000,00 динара. Од те суме је 2.400.000,00 динара определила Градска општина, а 2.400.000,00 динара Управа за подстицање и унапређење енергетске ефикасности. Такође, у циљу унапређења енергетске ефикасности, планира се улагање у ревитализацију 100 фасада на	ГО Стари град, Управа за подстицање и унапређење енергетске ефикасности	До 2027. године	5 милиона евра

		зградама у ужем центру града, у сарадњи са Секретаријатом за енергетику. Овај програм се већ реализује неколико година уназад, али је динамика ограничена брзином стварања услова за почетак радова и капацитетом понуђача услуга, којих нема у мери која је неопхода за ефикасан напредак.			
7.3.3.	Замена и реконструкција лифтова и лифтовских постројења	За урбани комфор житеља Старог града врло је значајан поуздан и безбедан рад лифтова у њиховим зградама, а за многе старије суграђане, младе мајке и њихову децу поменута безбедност има и егзистенцијални значај. На подручју Београда се користи око 13.500 лифтова, од којих ЈКП Градско стамбено одржава око 6300, Војно стамбено 2000, приватне фирме 3000, а преосталих 2000 лифтова нико не одржава. Просечна старост лифтова који се користе у Београду је 43–44 године, а имајући у виду да је урбанизација најпре започета на Старом граду, може се рећи да је ту старост лифтова још већа. Најнесигурнији су лифтови прављени пре четири или пет деценија, услед технолошких ограничења, тако да то увећава потребу за њиховом реконструкцијом и заменом. Према техничким упутствима и препорукама произвођача, животни и експлоатациони век лифтова је око 25 година, након чега би они требали да се темљно реконструишу или у потпуности замене.	Град Београд, ГО Стари град	Од 2026. до 2030.	
7.3.4.	Решавање питања вечитих градилишта и повећање поштовања	На територији Београда налази се више од 500 напуштених градилишта и скоро пола милиона незавршених квадрата. Нерешени имовинско-правни односи или банкрот најчешћи су узроци због којих инвеститори прекидају радове. То значајно нарушава спољну слику амбијента, али и смањује економске			

	рокова грађења	<p>ефекте коришћења постојећих ресурса.</p> <p>Надлежност општина 2019. године пренета је на Градску грађевинску инспекцију, али овим питања покретања градње, завршетка радова и наплате права пореза на имовину нису решена. Међутим, допуне Закона о планирању и изградњи, из 2023. године, прописују да грађевинска дозвола престаје да важи најкасније после пет година. Све док се не добије нова, на истој локацији се плаћа порез на имовину, као да је објекат у потпуности изграђен.</p> <p>Примена ових измена Закона ће допринети да проблеми незавршених објекта на углу Таковске и Косовске улице, затим у Улици деспота Стефана 39, на углу улица Јанка Цинцара и Цара Душана, али и у Улици Ђуре Ђаковића и други, почну да се решавају.</p> <p>Завршетком започетих пројеката оствариће се циљеви унапређења урбаног уређења ГО Стари град, али и унапређење квалитета живота становника у чијем непосредном окружењу су ти објекти, а доприноће се и поштовању рокова текућих пројеката градње стамбених и пословних објекта.</p>	Град Београд, ГО Стари град, надлежне грађевинске инспекције	Стална активност	
7.3.5.	Реконструкција Трга Николе Пашића	На једном од најпознатијих тргова Београда, на простору од око 8.000 квадрата у центру Београда, биће постављен нови камен црвенкасте боје, жардињере по ободу остају мање-више исте, само у модернијем дизајну, дрвеће неће бити посечено, постављају се нова расвета и клупе, споменик Николи Пашићу остаје на истој позицији, као и фонтана, која ће бити преобликована по узору на оригиналну од пре готово шест и по деценија.	Секретаријт за инвестиције, Град Београд	2024 – јануар 2025. године	5 милиона евра

		<p>Позиција фонтане се неће мењати, али ће бити једноставнија, издуженог облика, округлог проширења према споменику, без врела, које је у последњој реконструкцији из осамдесетих година прошлог века додато. Фонтана ће имати неколико режима функционисања и моћи ће да ради свих 365 дана у години. На њеном ободу ће моћи да се седи. Добиће више млазница него што их има сада. Када млазнице не буду укључене, у фонтани ће се стварати водено огледало.</p>			
7.3.6.	Реконструкција платоа испред БИТЕФ театра у склопу реконструкције пијаце Скадарлија, изградње подземне гараже и метро станице	<p>Пијачни плато ће бити према пројекту денивелисан и формира се горњи плато са приступом из зоне око Битеф театра и доњи трг – приступ из правца Скадарске улице. Трг је намењен различитим манифестацијама, посебним продајним изложбама, градским свечаностима...</p> <p>Средишњи простор пијаце је наткривен, функционално организован на начин да задовољава хигијенске услове модерног пијачног простора.</p> <p>У оквиру пијачне парцеле биће проширени тротоари са дрворедима дуж Скадарске и Ђорђа Јовановића, док ће по ободу пијаце према Улици цара Душана бити локали који ће моћи да раде и после затварања средишњег пијачног платоа.</p>	Секретаријат за инвестиције	2026-2028	
7.3.7.	Реконструкција улице Страхињића Бана, у делу између Пјарона де Мондезира и Риге од Фере	<p>Према плану, ради се о делу улице који се налази на парцели 555 КО Стари Град, чија је површина 2.746 метара квадратних. У том делу Страхињића Бана предвиђена је реконструкција коловоза, увођење бициклстичке стазе, као и реконструкција паркинг места. Идејно решење предвиђа и да се направи пјацета уз раскрсницу са улицом Пјарона де</p>	Град Београд	2024–2026.	

		Мондезира. Циљ уређења овог дела улице је остваривање веће површине за кретање и одмор пешака, умирење колског саобраћаја, уз увођење бициклистичке стазе и задржавање паркирања.			
7.3.8.	Реконструкција Палмотићеве улице	Пројектом ће се предвидети реконструкција, обнављање и модернизација коловозних трака и паркинг простора, и унапређење пешачких стаза. Почетак и завршетак радова се очекује 2025. или 2026. године. За 2024. је планирано пројектовање и прибављање дозвола.	Секретаријат за инвестиције Града Београда	2027–2028.	
7.3.9.	Реконструкција улице Тадеуша Кошћушка	У највећем делу задржава се постојеће стање, али ће бити доведено у коректно грађевинско стање. Повећава се ширина тротоара са минималних 1,40 на 3,5 метара, односно максималних 5,20 метара и на тај начин се фаворизују пешачка кретања у зони у којој постоји тенденција потпуног измештања моторног саобраћаја и претварања у пешачку зону. Идејним пројектом биће задржане све паркинг површине, укључујући и постојећу у зони раскрснице са Карађорђевом. Такође, на углу са Грачаничком улицом обезбеђен је простор за заустављање туристичких аутобуса.	Секретаријат за инвестиције Града Београда	2024. година	
7.3.10.	Претварање урбаних џепова у зелене оазе	На подручју Градске општине Стари град, као и у свим осталим општинама на подручју Града, регистровано је 81 сметилиште, односно дивље депоније, и груписани су у оквиру II фазе Катастра загађивача на територији Градске општине Стари град. Главнина таквих микролокација је дуж реке Саве и између Француске	ГО Стари град, ЈКП		

		<p>улице и Улице Деспота Стефана.</p> <p>Пројекат претварања урбаних цепова у зелене оазе има један од највиших приоритета деловања локалних планова озелењавања, с обзиром на то да се по свему уклапа у капацитете деловања локалне самоуправе. За такав обим површина није заинтересовано ниједно градско предузеће, јер имају веће пројекте на којима су ангажовани, за то нису неопходна средства која није могуће креирати у постојећем обиму буџета. Реализација послова може да буде фазна и може ујединити напоре и средства јавног и цивилног сектора и активне појединце или стамбене заједнице.</p>	<p>Градска чистоћа, ЈКП Градско зеленило</p>	<p>Сваке године</p>	
7.3.11.	Месечни Дан отворених врата и саветодавна подршка грађанима у вези са решавањем односа са професионалним управницима зграда и заштита права станара	<p>Значајан број становника Градске општине Стари град живи у зградама чијим газдовањем, одржавањем и одржавањем реда управљају професионална лица, којима се плаћа надокнада. Међутим, нестручност, немар и нерпрофесионализам нису ретке појаве у овој делатности, те су многи суграђани незадовољни што плаћају лошу услугу и што квалитет становања није заштићен већ ограничен и нарушен.</p> <p>Контролу издавања лиценци, професионалност у раду и поштовање одредби Закона о становању и одржавању зграда спроводи Привредна комора Србије, али често то није у стању да ради доволно ефикасно. Зато морамо у подршку да укључимо комуналну инспекцију, да отворимо врата грађанима за њихове замереке на рад управника, да пружимо адекватну саветодавну, а у крајњим исходима и правну заштиту, а на основу проверених информација и одговорног рада службеника комуналне инспекције.</p>	<p>Одељење за комуналне послове и</p>	<p>Стална</p>	

		По питању ширења знања о правима и могућностима заштите интереса станара зграда, о обавезама професионалних управника, организоваће се саветовања и трибине са грађанима, али и са професионалним управницима, како би се унапредила њихова способност да професионално обављају свој посао. Поред тога, сваког месеца ће се организовати дан отворених врата за саветовање грађана у овој области.	инспекцијски надзор ГО Стари град	активност	
7.3.12.	Благовремено спречавање дивље градње	<p>Ни након ступања на снагу последњег Закона о озакоњењу објекта 1. јануара 2015. године и чињенице да је „градња без грађевинске дозволе“ дефинисана као кривично дело, које терети више учесника, није заустављена, бар не у потпуности, такозвана дивља градња. Без интензивирања контроле градње на терену ова појава неће бити сузбијена. Постојећи број службеника и њихова могућност да обаве све своје задатке на терену и у канцеларији је ограничена. Чињеница да раде на озакоњењу, издавању дозвола и теренским контролама довољно говори о томе да најслабија карика попушта, а то је могућност да се систематично и у довољној мери спроводе теренске контроле градилишта и придржавање издатих дозвола и решења. Као продукт тога имамо чињеницу да и даље постоје објекти који се граде без адекватних дозвола и сагласности.</p> <p>Градња без грађевинске дозволе има вишеструке штетне последице, почев од нарушувања урбанистичког плана и уређености грађевинских и јавних површина, довођења у опасност становника тих зграда, али и њиховог општег окружења, а поред тога у значајној мери оштећује буџет ГО, како у фази</p>	Одељење за грађевинске послове, ГО Стари град; Секретаријат за инспекцију, надзор и комуникацију; БЕЛИ	Стална активност	

		<p>градње тако и касније, због неплаћања припадајућих дажбина.</p> <p>ГО Стари град ће примити у наредним годинама најмање два службеника са квалификацијама у области грађевинарства, архитектуре или права, који ће радити на пословима озакоњења и издавања грађевинских дозвола. На основу тога може се рећи да би у наредне 3–4 године сви предмети из ове области били решени. Овим би поред власника некретнине и инвеститора, остварила корист и сама ГО, имајући у виду већу наплату пореза на имовину, који је значајна ставка у њеном буџету.</p>		
--	--	--	--	--

7.4. Приоритетни циљ: Унапређење изграђености и коришћења енергетске инфраструктуре за одрживо урбано окружење

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
7.4.1.	Повезивање мрежа грејних подручја Новог Београда, Дунава (ДУ) и Коњарника (КО), узимајући у обзир планове ширења мреже, као и интеграцију скоро 80 MWh оптерећења нових	<p>Интерконекција мрежа грејних подручја Нови Београд, Коњарник и Дунав је везана за пројекат изградње топлодалековода од ТЕНТ-А до ТО Нови Београд, али и за оптимално коришћење постојећих топлотних извора.</p> <p>Реализација пројекта интерконекција мрежа довела би до повећања енергетске независности и сигурности функционисања система даљинског грејања Београдских електрана. Створила би се могућност за оптималан, усклађени рад топлотних извора, смањила би се употреба фосилних горива у топланама, а самим тим умањио и локални утицај на животну средину, кроз смањење емисије гасовитих продуката сагоревања у самом граду (превасходно се мисли на</p>	ЈКП Београдске електране	2028. година	

	потребача.	емисију азотних оксида). Реализацијом пројекта би се подигла енергетска ефикасност система даљинског грејања, поспешило добијање интегрисане дозволе за рад и побољшали услови како грејања тако и рада у самим постројењима за производњу топлотне енергије.			
7.4.2.	Подизање свести грађана о значају ширења обухвата и повећање броја прикључака на топловодну мрежу у сарадњи са Секретаријатом за заштиту животне средине, Секретаријтом за енергетику, са ЈКП Градске топлане и другим релевантним институцијама.	<p>Већински део подручја ГО Стари град је повезан на топлотну мрежу, 67.7%, тако да се сада спроводе радови на прикључивању одређеног броја потребача кроз прикључке новоизграђених објеката, а само мањи део ширења мреже се односи на прикључивање потребача који су се до сада грејали путем индивидуалних котларница, чија је енергетска ефикасност много мања, као и квалитет енергената које користе.</p> <p>Један од највећих загађивача ваздуха су индивидуалне котларнице зграда и кућа, тако да је у приоритетима заштите квалитета ваздуха повећање броја прикључака на централно грејање. За то је неопходно обезбедити инфраструктурне и техничке услове, али и свест и мотивацију грађана да то и учине.</p> <p>ГО Стари град ће спроводити активности промоције користи од прикључака на централно грејање, и подстицаје донаторе и градске институције да прикључке начине економски приступачнијим, са давањем субвенција, попуста или целокупним финансирањем трошкова прикључака.</p>	ГО Стари град, у сарадњи са ЈКП Београдске електране, градски Секретаријат за енергетику, Секретаријат за заштиту животне средине	Стална активност	
7.4.3.	Промоција и имплементација програма	У оквиру програма које спроводи Министарство рударства и енергетике у циљу повећања енергетске ефикасности и коришћења обновљивих извора			

	коришћења соларне енергије у објектима јавне намене (градска управа, вртићи, школе, домови здравља...) и у приватним кућама	енергије подстиче се уградња соларних панела на крововима зграда у приватним објектима, било за грејање или за производњу електричне енергије. С друге стране, велики потенцијал повећања учешћа производње соларне енергије се налази и у уградњи панела на јавне установе, којих је на подручју ГО Стари град највише у земљи. Координирана акција подстицања давања доброг примера другим институцијама и приватном сектору би могла да допринесе повећању броја и снаге соларних панела на подручју целе ГО Стари град.	ГО Стари град, Секретаријат за енергетику, Министарств о рударства и енергетике	Стална активност	
7.4.4.	Имплементација инсталације јавног осветљења са соларним напајањем (интегрисани систем), нарочито на јавним површинама – паркови, игралишта, приобаље...	Ширење употребе јавног осветљења са соларним напајањем је у складу са иницијативама за повећање енергетске ефикасности и коришћења обновљивих извора енергије, Министарства рударства и енергетике и Привредне коморе Србије. Имплементација инсталације јавног осветљења са соларним напајањем подразумева постављање интегрисаних система соларних напајања са фототелијама за производњу енергије који садрже светиљке са лед изворима светlostи. Већ сада се ови системи широко користе на издвојеним путевима, градским магистралним путевима или успореним тракама, парковима и осветљењу путева на јавним местима (живописна места, паркиралишта, тргови и друга јавна места). Оваква улагања су већ планирана у програму рада ЈКП Јавно осветљење. Иницијатива ГО Стари град да се овакав начин осветљавања примењује у приобалном делу Старог града, а посебно у оквиру изградње Линијског парка.	ЈКП Јавно осветљење, Министарство рударства и енергетике и Привредна комора Србије		

7.5. Приоритетни циљ: Унапређење услова паркирања и повећање капацитета јавних гаражак

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
7.5.1.	Изградња подземне гараже испод пијаце „Скадарлија“	<p>Чуверна Бајлонијева ће бити реконструисана, а испод ње изграђена подземна гаража са 305 паркинг места, а испред је планиран улаз у метро станицу. Ради се о једном од најсложенијих и најважнијих инфраструктурних пројекта на подручју ГО Стари град, који ће се реализовати у наредних неколико година.</p> <p>Улаз/излаз из гараже биће из Улице Ђорђа Јовановића, са наткривеним двотрачним рампама ширине по шест метара. Биће обезбеђена и места за електрична возила са пуњачима.</p> <p>Изградњом јавне гараже на три нивоа стварају се могућности за укидање паркирања на отвореном дуж улице Скадарске и Ђорђа Јовановића. Амбијент тих улица требало би да постане продужетак туристичке зоне „Скадарлије“.</p>	Секретаријат за инвестиције, ЈКП Паркинг сервис	До 2027. године	
7.5.2.	Изградња јавне гараже на локацији СРЦ „25. мај“	<p>Идејним решењем предвиђено је уклањање постојећег паркинга и изградња двоетажне подземне гараже, са идејом да се изврши повезивање партера са парковском површином потцелине 1.3 Линијског парка.</p> <p>Унутрашњи простор ће бити прилагођен новој намени, као и конструкција условљена новом функцијом и савременом технологијом изградње. Објекат је пројектован као низ простора за потребе паркирања моторних возила и паркирање бицикала, са електро пуњачима, како би се одговорило на предстојеће</p>	Секретаријат за инвестиције, ЈКП Паркинг сервис	До 2028.	

		<p>изазове раста електромобилности.</p> <p>Пројектовани капацитет нове гараже изниси 491 паркинг место, од чега је за особе са онвалидитетом предвиђено 25 паркнинг места.</p> <p>Ова гаража ће омогућити широком кругу корисника лако и комфорно посећивање локација поред Саве и Дунава, а посебно Линијског парка на чијем почетку је позиционирана.</p>			
7.5.3.	Завршетак изградње јавне гараже у Влајковићевој	<p>Подземна грађа је планирана испод парка у Влајковићевој улици. Према предатом пројекту, планирана су 284 паркинг места, на 10.000 метара квадратних, што је еквивалентно броју постојећих паркинг места на потезу где се налазе Влајковићева улица, Косовска, Мајке Јевросиме, Кондина и Палмотићева. Гаража ће бити изграђена на три нивоа и имаће један улаз и један излаз.</p> <p>Постојећи парк у Влајковићевој улици ће бити комплетно уређен, озелењен, са новим мобилијаром, са новим стаблима дрвећа, тако да ће бити многи садржајнији од постојећег.</p> <p>За завршетак радова је потребно 15 месеци од окончања археолошких истраживања и конзервирања ископина.</p>	Секретаријат за инвестиције, ЈКП Паркинг сервис	2024–2025.	
7.5.4.	Ширење система подршке саобраћају кроз	Ширење система подршке саобраћају кроз упућивање на слободна места у гаражама и на паркинзима на подручју целе ГО Стари град је један од пројеката који би требало да допринесе смањењу бесцртног и непотребног лутања возила по улицама Старог града.	Градски секретаријат за урбанизам и ЈКП Паркинг		

	упућивање на слободна места у гаражама и на паркинзима на подручју целе ГО Стари град	<p>Успешно реализацивање овог пројекта у централним општинама је допринело мотивацији да се он настави и да овом услугом возачима буде покривен већи део подручја града, а централне општине у потпуности.</p> <p>Пројекат укључује постављање сензора на сваком паркинг месту, који детектују да ли је аутомобил ту или није, шаље сигнал до табле и на тај начин добијају се прецизни подаци да ли постоје слободна паркинг места. Поред сензора, потребно је и постављање дигиталних табли за информисање возача, повезаних са сензорима у њиховој зони.</p>	сервис	До 2027. године	
--	---	---	--------	-----------------	--

7.6. Приоритетни циљ: Комунални ред као претпоставка урбаног комфора

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
7.6.1.	Иницијатива за преиспитивање броја и начина коришћења резервисаних паркинг места намењених инвалидима и јавним установама и повећање дисциплине коришћења постојећих места	<p>Гаражна и паркинг места намењена инвалидима могу да користе само инвалидна лица којима је дозволу за то издао надлежни секретаријат за социјалну заштиту.</p> <p>И поред увећања броја паркинг места намењених инвалидима у гаражама, постоје проблеми са могућностју да их користе они којима су та места намењена.</p> <p>Злоупotreба паркинга за инвалиде подлеже санкционисању, односно плаћа се казна за паркирање које је погрешно, у износу од 5.000 динара. Несавесном возачу уручује се прекршајни налог за плаћање казне; ако казну плати у року од осам дана, износ је дупло нижи, дакле 2.500 динара. У случају да Паркинг сервис однесе возило са паркинга за</p>	ЈКП Паркинг сервис, БЕЛИ, Одељење за комуналне послове и инспекцију, Секретаријат за саобраћај	2025-2026	

		<p>инвалиде, ту се трошкови увећавају за износ предвиђен за одношење аутомобила.</p> <p>Друга врста злоупотребе, која је још неприхватљивија, јесте систематско икоришћавање овог решења од стране лица која су без оправданог разлога прибавила сагласности или злоупотребљавају туђе дозволе за паркирање, што представља озбиљну социјалну девијацију, а и озбиљан комунални проблем. Имајући у виду да то није случај само на подручју ГО Стари град, већ и у целом граду, покренуће се иницијатива за измене регулативе у овој области и појачање контроле од стране комуналне милиције и инспекцијских органа.</p>		
7.6.2.	Контрола постављања и коришћења башти угоститељских објекта, као и тезги, киоска и других монтажних привремених објекта на јавним површинама	<p>Сваке године се израђује План постављања привремених објекта (башти угоститељских објекта, киоска, тезги, конзерватора за слодолед, средстава за оглашавање, жардињера, клупа за седење и др.) на јавним површинама на подручју Градске општине Стари град. На основу њега се спроводе конкурси за њихово коришћење од стране закупца, на основу чега се издају решења о постављању или уклањању тераса, тезги, привремених објекта. На овај начин Градска општина стиче одређена средства, која се затим користе за уређење и одржавање јавних површина, али и обезбеђује контролисани начин њиховог коришћења, а које спроводи одсек за инспекцијске послове Одељења за комуналне послове и комуналну инспекцију. Контрола се спроводи и у сарадњи и асистенцији са сервисом БЕЛИ и службеницима МУП.</p> <p>Строга и динамична контрола коришћења јавних површина је услов за унапређење комуналног реда у овој области. Број издатих решења за коришћење</p>	Одељења за комуналне послове и комуналну инспекцију, БЕЛИ, МУП РС	Стална активност

		јавних површина расте из године у годину, тако да је јасно да расте и потреба да се јача контрола њиховог коришћења.			
7.6.3.	Подизање свести и капацитета за сакупљање измета и отпада кућних лубимаца и изградња паркова и наменских простора за шетњу кућних лубимаца	Спровођење промоције комуналног реда међу власницима кућних лубимаца, подела кеса и других потрошних материјала власницима кућних лубимаца. Иницијатива према ЈКП Градско зеленило да покрене акцију проширења или увођења дела паркова и јавних површина намењених кућним лубимцима.	Одељења за комуналне послове и комуналну инспекцију, БЕЛИ	Стална активност	

8. Развојни приоритет: Одрживо и пријатно животно окружење

8.1. Приоритетни циљ: Унапређење одржавања зграда и квалитета становашта

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
8.1.1.	Спровођење програма „Стари град мисли на зграде“	ГО Стари град је најгушће насељено подручје у Републици Србији, са 31.861 стамбених јединица, према попису из 2022. године. Динамика градње нових објеката расте, и по спољашњем изгледу зграда и по квалитету становашта, али су многе зграде старе, а неке од њих значајно нарушеног спољашњег изгледа и унутрашње функционалности. У циљу унапређења услова становашта и заштите			

		старијих стамбених објеката, Градска општина Стари град је 2021. године покренула Програм „Стари град мисли на зграде”, који се спроводи у виду јавног конкурса намењеног стамбеним заједницама за бесповратно суфинансирање активности на унапређењу својства зграда на територији Градске општине Стари град. Средства за учешће у финансирању максимално износе до 90 одсто предрачуна потребних финансијских средстава, с тим да је максимални износ средстава по једној стамбеној заједници до 300.000,00 динара са ПДВ-ом. Као и до сада, очекује се да ће највећи број активности на зградама да буде у виду крчења улаза, затим опремање противпожарним апаратима, увођење видео-надзора и интерфона, поправка и замена лифотова, олука и санација заједничких просторија и дворишта, као и разни електро-монтажни радови. Тиме ће квалитет, енергетска ефикасност и безбедност живота у зградама бити знатно унапређени, што је и главни циљ пројекта.	Градска општина Стари град	Сваке године	60 милиона РСД
8.1.2.	Повећање енергетске ефикасности кроз замену старе столарије и других елемената зграда и кућа који доприносе енергетској ефикасности	Министарство рударства и енергетике и ове године расписује Јавни позив за доделу средстава за финансирање Програма енергетске санације породичних кућа и станова, који спроводе јединице локалне самоуправе, као и градске општине, ЈП 1/24, који ће чинити појединачни пројекти енергетске санације породичних кућа и станова, које спроводе јединице локалне самоуправе као и градске општине, а у циљу остваривања уштеде енергије, њеног рационалног коришћења, подршке социјално угроженим грађанима, као и остваривања циљева пројекта „Чиста енергија и енергетска ефикасност за грађане у Србији”. То обухвата повећање коришћења			

		<p>енергетске ефикасности, одрживог грејања и кровних соларних панела у домаћинствима јединица локалне самоуправе у Србији која учествују у њему.</p> <p>Предмет Јавног позива је финансирање Програма који обухвата следеће мере енергетске ефикасности:</p> <p>1) Унапређење термичког омотача путем:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) замене спољних прозора и врата и других транспарентних елемената термичког омотача, (2) постављања термичке изолације зидова, таваница изнад отворених пролаза, зидова, подова на тлу и осталих делова термичког омотача према негрејаном простору, (3) постављања термичке изолације испод кровног покривача. <p>2) Унапређење термотехничких система зграде заменом система или дела система ефикаснијим системом путем:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) замене постојећег грејача простора (котао или пећ) ефикаснијим, (2) замене постојеће цевне мреже или уградње нове мреже, грејних тела-радијатора и пратећег прибора, (3) уградње топлотних пумпи које користе енергију ваздуха, воде и земље (грејач простора или комбиновани грејач), (4) уградње електронски регулисаних циркулационих пумпи, (5) опремањем система грејања са уређајима за регулацију и мерење предате количине топлоте објекту (калориметри, делителни топлоте, баланс вентили). 	<p>Градска општина Стари град, Министарство рударства и енергетике, Секретаријат за енергетику Београд</p>	<p>Сваке године</p>	<p>5.600.000 РСД</p>
--	--	---	--	---------------------	----------------------

		<p>3) Уградња соларних колектора у инсталацију за централну припрему потрошне топле воде.</p> <p>4) Уградња соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергије за сопствене потребе, уградња двосмерног мernог уређаја за мерење предате и примљене електричне енергије и израда неопходне техничке документације и извештаја извођача радова на уградњи соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергије, који су, у складу са законом, неопходни приликом прикључења на дистрибутивни систем.</p> <p>5) Израда техничке документације.</p> <p>Програм ће се одвијати сваке године, а ГО Стари град ће учествовати у финансирању са до 25 одсто трошкова субвенција, спроводиће администрирање и контролу конкурса за становнике са њеног подручја, у складу са донетим правилником.</p>		
8.1.3.	Промоција и учешће у националном програму за подстицање постављања соларних панела на крововима стамбених зграда, кућа и	У оквиру програма које спроводи Министарство рударства и енергетике у циљу повећања енергетске ефикасности и коришћења обновљивих извора енергије, подстиче се уградња панела на крововима зграда, било за грејање или за производњу електричне енергије. Половину представава обезбеђују локалне самоуправе, док другу половину обезбеђује Министарство. Како је Градска општина Стари град у саставу Београда и учествоваће у заједничкој реализацији, средства која ће она издвајати из сопственог буџета ће покривати само четвртину	Градска општина Стари град,	

	индустријских објеката	<p>износа, док ће преосталу четвртину субвенција покривати буџет Града Београда.</p> <p>У случају спровођења више мера унапређења енергетске ефикасности у исто време, субвенције трошкова замене и реконструкције енергетских елемената зграда и уградње панела ће износити и до 65 одсто.</p> <p>До сада ГО Стари град није учествовала у овом програму, али је сагледана потреба да се укључи у овој програм доприноса одрживости урбане енергетике, и што је могуће више допринесе смањењу загађења ваздуха.</p> <p>Програм ће трајати пет година, а ГО Стари град ће учествовати у финансирању са 25 одсто трошкова субвенција, спроводиће администрирање и контролу конкурса за становнике са њеног подручја.</p>	Министарство рударства и енергетике, Секретаријат за енергетику Београд	Сваке године	
8.1.4.	Унапређење ефикасности рада комуналне полиције и инспекцијских органа на контроли спровођења Закона о становању и одржавању зграда, као и надзора над одржавањем јавних површина и	<p>Врло значајну подршку и подстицај у раду одсека за комуналне послове пружају сами грађани, који својим поднесцима и пријавама усмеравају пажњу и благовремено указују на комуналне прекршаје и непоштовање регулативе и обичаја одговорног коришћења јавних површина и објеката. Број пријава се креће око 700 годишње, од којих се половина поднесе кроз писарницу, али све већи је број оних које се достављају електронским путем, преко апликације „Грађанин-инспектор“ или сајта „Беоком сервис“, што је још један вид приближавања управе грађанима.</p> <p>Број решења и прекршајних налога се смањује (са 83 у 2021. на 45 у 2022. години), али не и комунални ред, тако да се очекује да се унапређењем сарадње са градским надлежним службама и агилнијим радом на</p>	Градска општина Стари град, Одељење за комуналне послове и комуналну инспекцију	Редовна активност службе Управе ГО Стари град	

	заштитом објекта	терену број издатих комуналних решења и прекршајних налога повећа, а тиме и ниво дисциплине грађана у спровођењу предметних законови, везаних за комунални ред.			
--	------------------	---	--	--	--

8.2. Приоритетни циљ: Развој урбаног окружења кроз заштиту и унапређење квалитета ваздуха

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
8.2.1.	Повећана доступност информација о стању квалитета ваздуха	<p>Мерење квалитета ваздуха је уређено Програмом контроле квалитета ваздуха на територији Београда, а на основу одлуке Градоначелника. На основу Програма се успоставља локална мрежа мерних станица и мерних места, обим, учесталост и врсте мерења за сваку календарску годину.</p> <p>Праћење загађења ваздуха у реалном времену у Београду, где постоји и приказ суспендованих честица PM2.5 и PM10 у реалном времену у сваком сату на неколико локација –мерних места, може се вршити преко портала: https://aqicn.org/city-serbia/beograd-vracar и https://www.iqair.com/serbia/central-serbia/belgrade/belgrade-stari-grad, тако да информације о стању квалитета ваздуха постоје, али не и навика да грађани користе ове могућности. Зато је неопходно унапредити оглашавање резултата мерења на јавним местима, на билбордима, на огласним таблама општинске Управе, а самим тим смањити тензије у вези са тим информацијама, као и неосновану забринутост или страх од прекомерног загађења и када га нема. Такође, у време повећане загађености треба објављивати мере за личну заштиту, за заштиту деце и старијих лица која бораве</p>	Секретаријат за заштиту животне средине Града Београда	Редовна активност	

		на отвореном.			
8.2.2.	Постављање фотобиореактора на више локација на подручју ГО Стари град	<p>ГО Стари град је са НЛБ Комерцијалном банком АД потписала уговор о донацији још једног фотобиореактора који је постављен Теразијама. Наставком овог програма поставиће се још неколико оваких уређаја на најпрометнијим деловима општине, са најмањим могућностима да се изврши озелењавање подручја.</p> <p>Постављање „Урбаног фотобиореактора“ је започело у оквиру пилот-пројекта који је финансиран од стране Уједињених нација, а ради се о постављању уређаја у најнасељејим деловима урбаних средина где понекад нема услова за озелењавање, а где су потребе за пречишћавањем ваздуха највеће. У свом раду уређај користи алге, које су четири стотине пута ефикасније од дрвета у уклањању CO₂, а због технологије рада често се именује и као „течно дрво“. Овај пројекат пружа пуну подршку развоју иновативних технологија. „ЛИОУИД 3“ је награђен као једно од 11 најбољих иновативних и климатски паметних решења у оквиру пројекта „Локални развој отпоран на климатске промене“, који Програм уједињених нација за развој (УНДП) спроводи у партнерству са Министарством заштите животне средине, уз финансијску подршку Глобалног фонда за животну средину (GEF).</p>	Градска општина Стари град у сарадњи са донаторима	2026. - 2030.	
8.2.3.	Повећање учсталости и обухвата прања улица	Повећање учсталости прања улица ће допринети смањењу ресуспензије суспендованих честица насталих у саобраћају и због дувања ветрова, као и смањењу температурних шокова за дрвореде и по тротоарима и шеталиштима. Потребно је интензивирати прање улица и тргова и са аспекта			

		<p>учесталости и са аспекта повећања третираних површина, што је добро и са становишта унапређења микроклиме у летњим месецима.</p> <p>Да би се то остварило, у плану је интензивирање сарадње са ЈКП Градска чистоћа, чији је возни парк за коришћење у ове сврхе проширен и модернизован, али се у току формирања коришћења мора водити рачуна о оптерећености улица ГО Стари град саобраћајем, кретањем пешака и великим површинама под трговима и отвореним просторима, на којима су ефекти прања највећи.</p>	<p>Градска општина Стари град у сарадњи са ЈКП Градска чистоћа</p>	<p>Сваке године, посебно у летњим месецима</p>	
8.2.4.	Проширење пешачких зона у ширем центру града	<p>Градска општина Стари град специфична је по развијености пешачког саобраћаја. Укупно 27 улица на овој територији има посебно организован режим рада, прилагођен пешацима. Неке од улица су у потпуности прилагођене пешацима, док је остатак улица делимично претворен у пешачке зоне. Такође, и подручје Калемегдана је једна туристичка атракција са нагласком на кретању пешака, а наслана се на већи број улица са претежно пешачким зонама.</p> <p>Улице попут Кнез Михаилове, Сремске, Чика Љубине, Лазе Пачуа, Марка Лека, 1.300 каплара, Ускочког сокачета, Ускочке, Делијске, Зетске и Емилијана Јовановића су у потпуности претворене у пешачку зону. Са друге стране, постоје улице које су у једном свом делу намењене саобраћају, а у другом пешацима и то су: Обилићев венац, Трг Републике, Змај Јовина, Вука Караџића, Краља Петра Првог, Рајићева, Цара Лазара, Николе Спасића, Ђуре Јакшића, Скадарска, Симића, Господар Јевремова, Рельина, Нушићева, Његошева и Андрићев венац.</p> <p>Неке од ових улица могу бити додатно, делимично</p>	<p>Градска општина Стари град у сарадњи са главним градским архитектом и Урбанистичким заводом Града Београда</p>	<p>2026. - 2030.</p>	

		<p>или потпуно, затварање за саобраћај, бар у ноћним сатима. Такође, неке нове могу бити додатно припајане пешачким зонама, као што су Сремска, Узун Миркова, Васе Чарапића (Студентски трг), као и друге улице према Савској падини.</p> <p>Центар града се постепено трансформише у пешачку зону, која се шири из дана у дан према плану поделе пешачке зоне на пет тематских подзона и коначног повезивање градског језгра са приобаљем Саве и Дунава – чиме би најзад био остварен деценијски сан свих Београђана да из центра града неометано силазе на реку.</p>			
8.2.5.	Уређење академског платоа	<p>Академски плато, односно просторна веза између Кнез Михаилове и Студентског трга, у чијем саставу се налази и споменик Петру Петровићу Његошу ускоро ће бити реконструисан. Последња већа реконструкција на Академском платоу била је 2012. године, када су уклоњене бетонске стазе, скинут слој земље и урађени су темељи за ограде око цветних леја, како су тада пренели медији. Један од најпознатијих и најпрометнијих пролаза у ужем центру града ће поново бити по мери и укусу свима који воле урбане минијатуре које имају велику функционалну и естетску вредност.</p> <p>Простор академског платоа биће попложен гранитним коцкама, имаћемо и неколико садница виших стабала, како бисмо створили сенку за пешаке у летњем периоду. Плато ће добити и декоративно осветљење, клупе на делу према згради Ректората, рампе за</p>	Град Београд	2026-2027	

		инвалиде и ново постолје споменика Петру Петровићу Његошу.			
--	--	--	--	--	--

8.3. Приоритетни циљ: Развој урбаног окружења кроз заштиту и унапређење квалитета вода и водених токова

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
8.3.1.	Обнова система цевовода градског водовода и канализације	Највећи недостатак постојећег система за снабдевање водом је старост цеви, услед чега долази делимично до контаминације воде, код већих оштећења, али пре свега долази до губитака воде у мрежи, који се процењују у неким деловима и на 50% од произведене количине. Тиме велике штете трпи надлежно предузеће, али се појављују и ризици од подривања објеката, путева итд., што доводи до штете и код корисника услуга водовода. Замена, подмлађивање система цевовода је редовно део плана реконструкција улица које спроводи ЈКП Београдски водовод и канализација (на пример Цара Душана), али се изводи и самостално (Косовска, Стевана Сремца, Цетињска, Хиландарска, Ђуре Даничића, Деспота Ђурђа, Скендер-бегова, Палмотићева, Тадеуша Кошћушка...). У наредним годинама, у оквиру најављених реконструкција улица вршиће се и замена водоводних и канализационих цеви са циљем смањења губитака воде и заштите квалитета испоручене воде.	ЈКП Водовод и канализација	Сваке године (фазно)	

8.4. Приоритетни циљ: Повећање урбаног комфорта кроз унапређење система заштите од буке

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
------------	----------------	----------------------------	---------------------	---------------------------------------	---------------------------

	Повећани мониторинг нивоа буке у угоститељским објектима	<p>Град Београд је спровео акустично зонирање на 17 општина.</p> <p>Министарство заштите животне средине усвојило је 2021. године нови Закон о заштити животне средине од буке, којим се омогућавају ванредна мерења нивоа буке од стране комуналне полиције. Такође, 2014. године ограничено је и радно време угоститељских објеката који се налазе унутар стамбених објеката, и на тај начин се изашло у сусрет многим грађанима који су на ове проблеме имали примедбе.</p> <p>Мерење акустичног загађења спроведено је на 11 локација по принципу три дневна и два ноћна мерења на сваких петнаест минута. Улица Страхињића бана доминира као мерно место са честим прекомерним нивоом дневне и ноћне буке.</p> <p>У сарадњи са градским комуналним инспекцијама потребно је унапредити поштовање привила рада угоститељских објеката, промовисати видове забаве и музике који не утичу на мир и благодети кућног расположења или забаве других, одржавати учсталост и доследност контроле буке у угоститељским објектима и на јавним местима.</p>	ГО Стари град, Одељење за комуналне послове и комуналну инспекцију, у сарадњи са Секретаријатом за инспекцију, надзор и комуникацију	Стална активност	
8.4.2.	Мониторинг нагазних рупа на коловозима и извештавање надлежног предузећа и секретаријата о потребама вршења санација на	<p>Поред комуналних и угоститељских активности, главни чинилац буке на територији ГО Стари град јесте и саобраћај. На осам од дванаест мерних места, еквивалентни ниво буке је премашио највиши дозвољени ниво спољне буке за припадајуће зоне, како за дан тако и за ноћ. Подаци о мерним местима и периодима прекорачења су доступни и на основу њих се могу дефинисати приоритети деловања.</p> <p>Неки од начина за смањење буке настале услед појачаног саобраћаја су санација нагазних рупа на</p>	ГО Стари град, Секретаријат за саобраћај и		

	коловозима у улицама са повећаним интензитетом саобраћаја	<p>коловозу, одржавање коловоза око сливника, одржавање квалитета хабајућег слоја на коловозима са повећаним протоком саобраћаја. Као посебна мера је спроведено адаптивно управљање протоком саобраћаја, популарно управљање „зеленим таласима“ коришћењем савремених сензорских система и семафорске сигнализације.</p> <p>У сарадњи са грађанима, Одељење за комуналне послове и инспекцијски надзор ће прослеђивати запажања и приговоре грађана о стању ударних рупа, недостајућим поклопцима на шахтама, улегнућима и рупама на путевима или након завршетка радова других јавних предузећа (ЈКП Водовод и канализација, ЈП ЕПС), а што захтева санацију дела или читаве саобраћајнице.</p> <p>Смањење буке која настаје због саобраћаја потребно је иницирати путем сарадње са Секретаријатом за саобраћај и градским јавним предузећем задуженим за одржавање саобраћајница, ЈП Београд пут.</p>	градско јавно предузеће задужено за одржавање саобраћајница, ЈП Београд пут	Стална активност	
8.4.3.	Надзор над применом регулативе која утврђује временски и просторни оквир у ком доставна возила имају дозволу за кретање	Снабдевање малопродајних и угоститељских објеката (продајних, магацинских) на територији Града Београда унутар и ван зоне обавља се са коловоза у времену од 20.00 до 7.00 часова, тако је уређено Решењем о режиму саобраћаја теретних и запрежних возила и снабдевању на територији града Београда. Теретна возила која нису у транзиту, чија највећа дозвољена маса прелази 3,5 тона, могу се кретати, зауставити и паркирати мимо утврђеног режима саобраћаја док траје утовар/истовар, али не дуже од 15 минута, и то на основу дозволе, у форми решења, коју издаје Секретаријат за саобраћај. За теретна возила која се крећу за потребе обављања	Одељење за комуналне послове и комуналну инспекцију у сарадњи са	Стална активност	

		<p>грађевинских послова ограничење кретања није на снази, уколико је градилиште на којем су ангажовани пријављено у редовном поступку.</p> <p>Унапређењем поштовања овог Решења смањиће се ниво буке у критичним деловима дана, али и олакшати пролаз пешака и других возила у најкритичнијим улицама ГО Стари град.</p> <p>Грађани, као и привредне организације, жале се да ова регулатива није потпуно поштована од стране предузетника и привредних организација, а што омета кућни мир и радно окружење становника и запослених на ГО Стари град. Уз адекватно реаговање, примену прекрајних мера и наплату казни повећали би се дисциплина и поштовање Решења о времену снабдевања и кретања, а тиме унапредили услови живота.</p>	градским Секретаријатом за инспекцију, надзор и комуникацију		
--	--	--	--	--	--

8.5. Приоритетни циљ: Развој циркуларне економије и повећање ефикасности система управљања отпадом

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
8.5.1.	Наставак активности на пројекту „Стари град мисли на рециклажу”, иницијативом за повећање обухвата класификације отпада приликом	На општини Стари град, највећа произведена количина отпада потиче из комерцијалног сектора (комерцијални отпад), а затим следи отпад који потиче из домаћинства. Отпад из приватних кућа и станова одлаже се у истим контејнерима као и отпад из ресторана, продавница, школа, хотела, и свих других пословних објеката. Самим тим, онемогућена је примарна класификација на рециклабилни отпад разних врста (папир, пластика, уља, стакло, метал...), а што је први корак до одговорног управљања отпадом, односно до рециклаже веће количине отпада.			

	одлагања	На општини Стари град су постављени класификациони контејнери за пролазнике, за ситан отпад и смеће, али број контејнера који су намењени одвојеном прикупљању отпада је врло мали. Постављено је 76 подземних контејнера за рециклабилни отпад, што је добар знак, али то није довољно. Постављена су два „зелена острва“ (окретница аутобуса и Булевар Деспота Стефана, број 56), која поседују контејнере, од којих један служи за одлагање папира, други за одлагање метала и трећи за одлагање ПЕТ амбалаже, што су прве тачке за процес селекције отпада који претходи рециклажи. Наставиће се	ГО Стари град, Одељење за комуналне послове и комуналну инспекцију, ЈКП Градска чистоћа, Секретаријат за заштиту животне средине	Стална активност	
8.5.2.	Наставак пројекта постављања паметних рециклажних аутомата за подстицање рециклаже пластичног, стакленог и алуминијумског амбалажног отпада	<p>Паметни рециклажни аутомати на Старом граду су иновативан начин реализације и подршке развоју свести и ефеката рециклаже. Градска општина Стари град прва је општина која је за грађане обезбедила два аутомата за храну намењену псима, а који истовремено служе за рециклажу амбалажног отпада. Уређаји су донација Хуманитарне организације „28. јун“.</p> <p>„Паметне рециклажне кутије“ представљају аутомате који испоручују храну и воду за псе у замену за пластичне и стаклене флаше и лименке. Уређаји су намењени да стимулишу одговорно понашање грађана на два начина, обезбеђивањем хране за њихове кућне љубимце у замену за одговорно одлагање отпада. Кућним љубимцима, али и псима луталицама се обезбеђује бољи живот, док се истовремено грађани подстичу да усвоје рециклажу као здраву навику.</p> <p>Аутомати, уз помоћ соларних панела постављених на њиховом врху, користе обновљиву енергију, а</p>	ГО Стари град у сарадњи са донаторима хране за кућне љубимце и рецикломата	2025-2031	

		<p>рециклирани отпад покрива трошкове хране. Аутомати такође садрже технологију која може да пружи аналитичке податке везане за употребу, као и да прати ниво хране, воде и отпада. Може чак и да говори, захваљује се корисницима на српском и енглеском језику што подржавају рециклажу и помажу животињама.</p> <p>Пројекат ће наставити да се реализује у сарадњи са донаторима хране за псе, али и испоручиоцима рециклиромата, а уз финансирање од стране одговорних компанија, које подржавају напоре за ширење свести и навика рециклирања што ширег спектра обновљивих ресурса.</p>			
8.5.3.	Координација и проширивање акције прикупљања и рециклаже батерија на све јавне институције на подручју ГО Стари град и сектор привреде	<p>Стварање навике код грађана да поштују правила управљања одлагањем отпада који има виши степен опасности по околину и здравље наставиће се подршком пројектима управљања посебним токовима отпада. То је започето прикупљањем батерија у општинском службеном центру, али треба проширити акцију на друге јавне институције, здравствене, образовне, као и склапати партнёрства са приватним компанијама које могу да допринесу успешности ове акције (ланци продавница, угоститељски објекти).</p> <p>Одговарајућа класификација отпада је предуслов за примену концепта управљања посебним токовима отпада, а посебно батерија, акумулатора, отпадних уља, отпадних гума, отпадних возила, отпадне електронске и електричне опреме, медицинског отпада.</p> <p>ГО Стари град ће радити на склапању споразума о прикупљању и безбедној рециклажи отпада, а затим креирати мрежу институција у којима ће се такав отпад прикупљати, као што је то сада случај са</p>	ГО Стари град у сарадњи са Секретаријатом за заштиту животне средине и партнёрским организацијама	Стална активност	

		батеријама.			
8.5.4.	„Општина без дивљих депонија“ – елиминисање дивљих депонија на отвореном простору и у неусловним објектима	<p>Неодговорно одлагање отпада, уз неагилно одношење смећа са јавних површина, као и запуштени јавни простори, допринели су томе да и данас има „дивљих депонија“ у непосредној близини најужег градског језгра. То је нешто што не прија никоме, и што се у координацији са градским службама чистоће и комуналног реда може елиминисати са подручја ГО Стари град.</p> <p>На основу приспелих пријава грађана о неодговорном одлагању, постојању сталних места неправилног складиштења и бацања отпада, комунални инспектори морају реаговати у складу са овлашћењима, издавати решења и налоге за отклањање, и изрицати одговарајуће прекршајне мере и казне. Уколико то превазилази њихова овлашћења и могућности, треба на основу сарадње са градским Секретаријатом за инспекцију, надзор и комуникацију да решавају проблеме, да извештавају о предузетим мерама и старају се о томе да се неодговорност према околини не понавља. Као извршилац чишћења простора и депонија ангажоваће се надлежно ЈКП, али очување реда је на инспекцијским, а често и полицијским органима, јер то представља дело против опште безбедности и јавног реда.</p>	Одељење за комуналне послове и инспекцију у сарадњи са Секретаријатом за инспекцију, надзор и комуникацију и ЈКП Градска чистоћа	Стална активност	
8.6. Приоритетни циљ: Одрживи развој урбане заједнице заснован на проширењу и заштити зелених површина					
Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
8.6.1.	Реализација пројекта	Будући Линијски парк обухватиће део територија градских општина Стари град и Палилула, тачније			

	„Линијски парк“	<p>простор између СЦ „Гале Мушкатировић“, регулације реке Саве до Бетон хале, регулације Булевара војводе Бојовића и Дунавске улице, регулације постојеће железничке пруге до Панчевачког моста, укључујући комплексе Топлане „Дунав“ и Марине „Дорћол“.</p> <p>Планом генералне регулације Београда из 2016. године створена је целина у којој преовлађују површине јавне намене, и то претежно јавне зелене површине и површине за спортске објекте и комплексе. Обухват парка је тематски подељен на десет целина, које се међусобно надовезују и обједињују културне, едукативне, спортско-рекреативне и комерцијалне садржаје, заједнички назване Линијски парк, по концепту и називу подсећајући на њујоршки <i>The High Line</i> парк.</p> <p>Парк је планиран као јединствена целина укупне површине око 22,8 хектара. Парк је неопходно уредити као зелени коридор, што подразумева да се обезбеди континуитет и повезаност садржаја и функција унутар ове јавне зелене површине непрекидним различитим формама вегетације.</p> <p>Целине означене * су позициониране на подручју ГО Палилула, али су кратко описане, како би се стекао увид у целину пројектованих и планом ДГР предвиђених решења.</p>	Секретаријат за инвестиције, Град Београд	2024-2027	83.713.000 €
8.6.2.	„Линијски парк“, целина 1: Пасареле и амфитеатар на отвореном	<p>Ова целина се простира од платоа код Пасареле до Бастиона Св. Јакова. Површина обухвата Целине 1 износи приближно 17.900 м². Концепт Целине 1 заснива се претежно на интеграцији културних и спортско-рекреативних садржаја.</p> <p>Простор унутар Бастиона Св. Јакова, поштујући</p>	Секретаријат за инвестиције,	До 2027.	

		његове историјске и археолошке специфичности, постаје галеријски. У непосредној близини Бастиона, налази се новопланирани амфитеатар на отвореном. Пешачке и бициклстичке стазе пројимају се дуж целе локације и формиране су у више нивоа. Посебна пажња је посвећена позиционирању и обради пешачких пасарела, које омогућавају атрактивне визуре са којих се пружа поглед на леву обалу Дунава и Велико ратно острво.	Град Београд	године	
8.6.3.	„Линијски парк”, целина 2: Кула Небојша као централна тачка	Границе Целине 2 чине са западне стране ушће Саве у Дунав, са севера – Тениски центар „Новак”, са источне – регулација улица – Булевар војводе Бојовића и Дунавска. Специфичност и стечену обавезу на овој локацији представља Кула Небојша која је саставни део овог решења. Површина од приближно 100.000 м ² некада је обухватала простор средњовековног пристаништа. Стазе су намењене пешачком саобраћају, простор је додатно оплемењен зеленим површинама које су пројектоване као жардињере. Бедем омогућује директан контакт корисника простора са воденом површином, па су, у складу са тим, предвиђени садржаји попут амфитеатра и летње позорнице. Пешачке стазе су решене кроз денивелисане структуре које се протежу дуж целе локације.	Секретаријат за инвестиције, Град Београд	До 2027. године	
8.6.4.	„Линијски парк”, целина 3: Уједињење кроз LINKPARK	Целина 3 обухвата локацију дуж Дунавске улице у границама које су одређене – регулацијом Дунавске улице на јужној страни, Улицом Тадеуша Кошћушког на источној страни, Дунавом и Спортским центром „Милан Гале Мушкировић“ на северној и северозападној страни, као и Тениским теренима			

		<p>„Новак“ на западној страни.</p> <p>Ова целина је интегрисала захтеве изграђеног урбанистичко комплекса К-Дистрикта. Креирана је у виду подужних структура које су инспирисане топографијом речног корита, оплемењене увођењем ароматичних башта, које укључују више од 20 врста ниског и високог растиња и успоставља праву зелену оазу за будуће посетиоце. Као посебна карактеристика ове целине истиче се реализација концепта названог ЛИНКПАРК, који функционално треба да обједини карактеристике других предложених целина, тако да истиче пет потеза, односно линија: пешачку путању кроз парк, линију предвиђену за вожњу бициклом, трим стазу, линију кретања потенцијалног трамваја, као облика одрживог јавног градског превоза, и ЕкоАуто линију – као форму друмског саобраћаја са аутомобилима који имају 0% карбонске емисије, и линију биодиверзитета – као новог елемента зелене инфраструктуре (везног парка).</p>	Секретаријат за инвестиције, Град Београд	До 2027. године	
8.6.5.	„Линијски парк“, целина 4: Интеграција топловода	<p>Простор Целине 4 простире се од подвожњака улице Тадеуша Кошћушка до подвожњака Дубровачке улице, и обухвата површину од око 36.000 м².</p> <p>Окосница овог решења је зелена зона са различитим садржајима, док су пешачке комуникације дате у различитим нивоима. Планирано је да се кретање на локацији одвија кроз примарне и секундарне комуникације, а садржаји су дефинисани кроз павиљоне, инсталације у простору, амфитеатре, игралишта за децу и сл. Целина је положена на новопројектованој траси топловода, која се нашла као стечена обавеза на локацији, што је препознато као потенцијал развоја простора, па су у складу са</p>	Секретаријат за инвестиције, Град Београд	До 2027. године	

		наведеним, интегрисали постојеће инфраструктурне инсталације у своје решење. У централном делу парка вешто су позициониране и водене површине које својим положајем не нарушавају примарне трасе пешачких комуникација.			
8.6.6.	„Линијски парк”, целина 5: Четврта природа	<p>Целина 5 протеже се на површини од приближно 32.000 м². Њена визура и функционалност базиране су на теоријском концепту „Четврта природа”, који је дефинисан као „висока комплексност повезивања природе и технологије, инфраструктуре и пејзажа приликом уређивања већих природних целина”.</p> <p>Предвиђена је градња пешачке и бициклистичке пасареле, које се у зони изнад Дунавске улице спајају. Ритмичност решења приликом усклађивања поменутих пасарела постигнута је на два начина: формом, тачније денивелацијом пасарела – њиховим раздвајањем у зони парка и карактеристичним луком, који је омогућио формирање нових визура и амбијенталних целина испод пасареле.</p> <p>Пројектом је предвиђена и тампон-зона између целина, обложена претежно високим растињем. Зелене површине пројектоване су у корелацији са пешачким и бициклистичким кретањем на овом потезу.</p>	Секретаријат за инвестиције, Град Београд	До 2027. године	
8.6.7.	„Линијски парк”, целина 6: Клупа и језеро	<p>Обухват наведене целине протеже се на површини од око 48.500 м².</p> <p>Концепт решења базиран је на успостављању читљивости простора формирањем јасних и недвосмислених пешачких и бициклистичких токова на локацији. У складу са наведеним, пројектована је аморфна структура дуж целе локације која</p>	Секретаријат за инвестиције, Град Београд	До 2027. године	

		представља својеврсни урбани мобилијар – тачније двострано оријентисану клупу. Обликовно, ова бетонска структура доприноси препознатљивости и атрактивности самог решења. Форма клупе је у функцији садржаја који је прате, тако да поред своје класичне употребе, омогућава корисницима и низ додатних активности које претежно подразумевају рекреацију и релаксацију на отвореном простору. Денивелацијом поменуте бетонске структуре омогућена је проточност на самој локацији, тј. спајање врта и главног шеталишта кроз портале који се издижу изнад земље, док хоризонтална пројекција клупе визуелно одваја ове две површине. Као други истакнути елемент приликом пројектовања овог простора, намеће се језеро неправилног облика, које досеже максималну дужину од 38 м и ширину од око 19 м.			
8.6.8.	„Линијски парк”, целина 7: Зелени кровови на музејима	Целина 7 протеже се на 27.000м ² и налази се у непосредној близини стамбено-пословног комплекса Нови Дорђол – који је у фази реализације, Дорђол плаца и Београдског маркета. У решењу се обликовно истичу новопројектовани објекат у функцији Музеја железнице и павиљон који је осмишљен као музеј на отвореном. Оба објекта поседују зелени кров, те су на овај начин визуелно инкорпорирани у само партерно решење. Денивелацијом зелених површина и њиховом комбинацијом са планираним водотоковима на локацији, формирају се атрактивни амбијентални простори од еколошке важности.	Секретаријат за инвестиције, Град Београд	До 2027. године	
8.6.9.	„Линијски парк”, целина 8: Оазе у	Целина 8 налази се јужно од Луке Београд и целом дужином своје северноисточне границе ослања се на планом предвиђене површине за становање. С обзиром на то да се на локацији тренутно налазе			

	контаминира- ном земљишту*	објекти индустрије, решења представљају одговор на изазове контаминираног земљишта и обухватају могућност процеса његове регенерације. Планом је предвиђено више врста савремених урбаних вртова, претежно у функцији едукације и комерцијалних делатности. У складу са наведеним, пројектовани су павиљони који својом формом и обликовањем наглашавају атрактивност овог потеза. Павиљони представљају неку врсту пунктара на локацији, који у интеграцији са воденим површинама и пажљиво бираним растињем чине праву оазу за будуће кориснике. Приликом позиционирања павиљона водило се рачуна о привилегованости објекта на локацији, тако да су слободне површине пројектоване у складу са постојећим тереном и са минималним изменама у нивелацији.	Секретаријат за инвестиције, Град Београд	До 2027. године	
8.6.10.	„Линијски парк”, целина 9: Трансформи- сани перон*	Граница Целине 9 обухвата простор некадашње Дунав станице и наслеђа се на Поенкареову улицу, површине од приближно 37.500 м ² . Стечених обавеза на предметној локацији није било, међутим, аутори су на своју иницијативу дали предлог задржавања објекта Дунав станице и објекта који су у непосредној близини самог перона, предвиђајући њихову реконструкцију и адаптацију како би могли да врше функцију музеја железнице. Сам перон некадашње станице трансформисан је у мултифункционални павиљон. Целина 9 структурирана је као линеарни парковски простор са пратећим садржајима који су претежно у функцији културе, едукације, спорта и рекреације. Приликом уређења зелених површина, акценат је стављен на валоризацију постојећег растиња, па су у складу са наведеним, аутори задржали адекватан	Секретаријат за инвестиције, Град Београд	До 2027. године	

		постојећи зелени фонд, употребујући га новим садницама.			
8.6.11.	„Линијски парк”, целина 10: Денивелиса-не дрвене пасареле*	Целина 10 протеже се дуж железничког коридора од улице Митрополита Петра до Панчевачког моста, са изузетно покренутим тереном од приближно 40.000 м ² , који достиже висинску разлику и до 10 м. У склопу поменуте локације налази се и велика површина намењена саобраћају. Ту је предвиђен плато на који се надовезује парк са обиљем слободних и зелених површина. На овај начин тежило се што бољем решењу фреквентности пешачког саобраћаја које условљавају постојеће и планирана станица метроа. Денивелисане дрвене пасареле намењене су пешачком саобраћају.	Секретаријат за инвестиције, Град Београд	До 2027. године	
8.6.12.	Наставак активности на Програму „Стари град мисли на животну средину”, спровођењем пројекта „Зелена мрежа Старог града”, „Посади свој хлад”, „Озелени Стари град”...	„Стари град мисли на животну средину” је програм у оквиру којег се реализовао низ пројекта у прошлости, попут „Зелене мреже Старог града”, „Посади свој хлад”, „Озелени Стари град”. Један од пројекта програма „Стари град мисли на животну средину” спроводи се већ трећу годину. У оквиру њега је до сада посађено преко 90 старијих садница стабала племенитог дрвећа, претежно на подручју Доњег Дорћола, дуж обале Мајора Драгутина Гавриловића, као и у Вениzelосовој улици. Овим пројектом се доприноси остварењу циљева и стратегије о пошумљавању града и подразумева се проактивни приступ локалне самоуправе када је реч о подизању зелених површина унутар градског језгра, укључујући паркове, мале скверове, баште и двореде, како би се повећао број засађеног дрвећа на територији града Београда.	ГО Стари град	Сваке године	

		Пројекат се реализује из средстава ГО Стари град, али и узstellе напоре да се реализацији прикључе и донаторске организације, појединци и удружења грађана.			
8.6.13.	Наставак активности на пројекту „Зелени кров моје школе“	<p>Зелени кров на тераси основне школе „Дринка Павловић“, површине 152 м², први је озелењени кров у оквиру програма „Зелени кров моје школе“, који ће се реализовати у наредних неколико година, на равним крововима школа, вртића и других јавних установа, који су погодни за овакву реконструкцију. Идеја је заснована на чињеници да се са повећањем флоре у одређеном региону, где је емисија штетних гасова велика, смањује њихово штетно деловање. Кроз смањену потрошњу енергије, подизање еколошке свести код деце, али и одраслих, очување биодиверзитета и укључивање младих у овакве пројекте, остварује се агенда зеленог града, какав треба да постане цео Београд, а посебно његова централна општина Стари град.</p> <p>Програм се реализује у сарадњи са Програмом Уједињених нација за развој (УНДП) и уз подршку Глобалног фонда за животну средину (GEF), који су за ову сврху донирали средства за први кров, а очекује се даљи наставак активности и финансирања, као и могуће проширење базе донатора у Програму.</p>	ГО Стари град	Сваке године	
8.6.14.	Активности на спровођењу „зелене агенде“ на подручју целог Града	Спровођење „зелене агенде“ укључује и пројекте озелењавања кровова, чиме се постиже виша енергетска ефикасност, али и обнављање природног окружења у најужем центру града.	Секретаријат за инвестиције, Град Београд, ГО Стари град	2026.	15 милиона евра

	Преуређење простора Теразијске терасе	Преуређење Теразијске терасе подразумева реконструкцију и планско уређење простора од Хотела Москва до Улице краљице Наталије, па све до улице Гаврила Принципа, односно обухвата потез од Хотела Москва до старе аутобуске станице. Због великог нагиба (18 метара) и неуређености, грађани су углавном избегавали пролазак кроз овај простор, а потенцијал његове визуре предела испред и иза реке Саве је често занемарен. Прва целина, до улице Краљице Наталије, имаће 8.000 квадрата. Парковски део терасе обухватиће и поплочани простор и део са стазама. Планирана је и изградња фонтане и дечјих игралишта, што ће додатно употпунисти и оплеменити простор. Други, средишњи део, од Улице краљице Наталије до Ломине, а посебно трећи сегмент, од Ломине до Улице Гаврила Принципа, биће разрађени након усвајања коначних планских решења у вези са постојећим саобраћајницама, али свакако ће тежити идеји каскадног спуштања у пределу од Теразија до Карађорђеве улице.	Град Београд	До 2025. године	
8.6.15.	Претварање урбаних џепова у зелене оазе	На подручју општине Стари град, као и у свим осталим општинама на подручју Града, регистровано је 81 сметилиште, односно дивље депоније, и груписани су у оквиру II фазе Катастра загађивача на територији општине Стари град. Главнина таквих микролокација је смештена дуж реке Саве и између Француске улице и Улице Деспота Стефана. Пројекат претварања урбаних џепова у зелене оазе има један од највиших приоритета деловања локалних планова озелењавања, с обзиром на то да се по свему уклапа у капацитете деловања локалне	ГО Стари град, ЈКП Градска чистоћа	Сваке године – фазно, до завршетка	3 милиона динара
8.6.16.					

		самоуправе. За такав обим површина није заинтересовано ниједно градско предузеће, јер имају веће пројекте на којима су ангажовани, за то нису неопходна средства која није могуће креирати у постојећем обиму буџета. Реализација послова може да буде фазна и може ујединити напоре и средства јавног и цивилног сектора и активне појединце или стамбене заједнице.			
--	--	---	--	--	--

9. Развојни приоритет: Одговорна управа

9.1. Приоритетни циљ: Унапређење капацитета и одговорности за пружање услуга управе

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
9.1.1.	Повећање ефикасности рада на поступцима озакоњења објекта	Позната је чињеница да је у ранијем периоду била дosta раширена пракса изградње и реконструкције објекта без грађевинске дозволе, плана и пријаве радова. То је кумулативно довело до тога да данас у Одељењу за грађевинске послове има преко 4.000 нерешених захтева за озакоњење објекта, који су пренети са нивоа градске управе на Управу Градске општине, а односе се на објекте до 400 м ² . Многи захтеви поднети су без комплетне документације и решеног имовинског статуса, што значајно успорава њихово решавање. Упркос свему томе, у претходном периоду је решено преко 1.000 поднетих захтева, што је од великог значаја како за власнике тих објекта			

		<p>тако и за саму Градску општину и за све јавне службе пред којима се власници објекта појављују као странке.</p> <p>Поред недостатака у комплетности поднетих захтева, препреке ефикаснијем раду на пословима озакоњења стоје и у броју службеника који могу компетентно да обављају послове озакоњења. Како је још увек на снази ограничавање запошљавања у јавном сектору, овај проблем је тешко решив, а још теже када се има у виду заинтересованост квалификованих извршилаца да раде у јавној управи. Главни проблем је однос зарада у јавном и приватном сектору.</p> <p>Управа ГО Стари град ће предузети све расположиве мере да се запосли још квалификованих службеника за рад на озакоњењу, а у исто време би се тиме повећао капацитет на благовременој обради приспелих захтева за издавање грађевинских дозвола и решења о пријави радова.</p> <p>ГО Стари град ће примити у наредним годинама најмање два службеника са квалификацијама у области грађевинарства, архитектуре или права, који ће радити на пословима озакоњења и издавања грађевинских дозвола. На основу тога може се рећи да би у наредне 3–4 године сви предмети из ове области били решени. Овим би поред власника непретнине и инвеститора, остварила корист и сама ГО, имајући у виду већу наплату пореза на имовину, који је значајна ставка у њеном буџету.</p>	<p>Одељење за грађевинске послове, ГО Стари град</p>	2025-2026	
9.1.2.	Повећање	Грађевинске дозволе се издају преко обједињене			

	капацитета за рад у области грађевинских дозвола и контроле поштовања издатих решења и дозвола	<p>електронске процедуре, за објекте до 1.500 м² БРГП, без обавезе да подносиоци захтева долазе у просторије ГО Стари град, а највећи број захтева се решава у законском року, чиме се подстиче грађевинска активност која доприноси естетеском и урбаним доживљају становника и посетилаца подручја општине.</p> <p>Број објеката који се граде у већим габаритима од оних за које је општина надлежна далеко је већи у последњим годинама, посебно од када су инвеститори активнији на подручју доњег Дорђола, приобаља, али и неких централних улица, с обзиром на привлачност тих локација, не само за грађане већ и за кориснике пословног простора.</p> <p>Ажураност пружања ових услуга има и велики економски значај, имајући у виду интересе инвеститора да што пре започну радове на изградњи, као и интересе будућих власника објекта, узимајући у обзир сигурност њихових улагања и почетак наменског коришћења завршених објеката. Закон, али и одговорност службеника, доводи до тога да се само у одређеним случајевима законски рокови не поштују, а главни узрок је недостатак службеника одговарајућих квалификација. Недостатак капацитета за обављање текућих предмета доводи до фрустрације и код грађана и код службеника, што ствара општу атмосферу конфликта управе и грађана, што није у интересу ниједној страни.</p> <p>ГО Стари град ће примити у наредним годинама најмање два службеника са квалификацијама у области грађевинарства, архитектуре или права, који</p>	Одељење за грађевинске послове, ГО Стари град	2025-2027. година	
--	--	---	---	-------------------	--

		ће радити на пословима издавања грађевинских дозвола и озакоњења. На основу тога може се рећи да би у наредне 3–4 године сви предмети из ове области били решени. Овим би, поред власника неректнине и инвеститора, остварила корист и сама ГО, имајући у виду већу наплату пореза на имовину, који је значајна ставка у њеном буџету.		
9.1.3.	Справођење обуке за праћење и учествовање на конкурсима за јавне набавке	Све институције јавног сектора, укључујући предузећа у власништву државе и локалних самоуправа, у обавези су спровођења Закона о јавним набавкама. Значајна средства се у јавном сектору троше на овај начин, а с друге стране, на конкурсима за јавне набавке се јавља све мање понуђача, због чега су услуге и добра која се набављају понекад скупља од тржишних цена. Један од разлога је неповерење у правичност, односно равноправност свих учесника у конкурсима, а други је слаба конкурентност и обученост понуђача да учествују у понудама. Ради унапређења конкурентности понуде и пословних прилика за предузетнике са подручја ГО Стари град, и ради повећања поверења у институције јавног сектора, након објављивања годишњег плана јавних набавки, спроводиће се јавне обуке за учешће понуђача на конкурсима за јавне набавке у институцијама ГО Стари град. Знања ће понуђачи моћи да искористе и за унапређење конкурентности у поступцима у другим сферама јавног сектора.	Одељење за финансије ГО Стари град, Управа за јавне набавке Републике Србије, представници јавних предузећа	Сваке године

9.2. Приоритетни циљ: Дигитализација услуга Управе као извор ефикасности, отворености приступа и једнакости

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
9.2.1.	Увођења услуга електронске управе у рад ГО Стари град	Увођење електронске управе један је од кључних процеса у оквиру реформе јавне управе, а посебно имајући у виду актуелне захтеве који су пред градовима и општинама у овој области (Електронска писарница, Регистар административних поступака, оптимизација и дигитализација услуга и сл.). Примена ће бити започета 2024. године. Е-писарница је портал Канцеларије за ИТ и електронску управу, који омогућава вођење канцеларијског пословања у електронском облику, односно пријем и размену докумената у електронском облику, потписивање/печатирање, доставу у јединствени електронски сандучић сваког грађанина који је регистрован на порталу. Грађани (физичка и правна лица) више не морају да испитују пред којим органом остварују права и измирују обавезе, јер прописи уређују да државна администрација води предмете централизовано. Тиме општинске управе у потпуности постају прва тачка сарадње грађана са било којом институцијом или органом државе, без директног контакта или потребе да иду на шалтере, да попуњавају уплатнице и да воде расправе са службеницима управе.	ГО Стари град, Одељење за општу управу, Канцеларија за ИТ и електронску управу	Стална активност	
9.2.2.	Подршка грађанима и фирмама да постану е-	Грађани могу да постану е-грађани, односно да се региструју на порталу е-управе и самостално, али с обзиром на старосни састав становника ГО Стари град, за многе је то сложен поступак, који ће много	ГО Стари град, Одељење за општу управу, Канцеларија за ИТ		

	грађани, односно корисници услуга електронске управе	лакше спровести уз подршку службеника Услужног центра, који су обучени за ове потребе. За оне који су корисници услуга електронске управе (еГрађани) и који су се поуздано идентификовали (имају квалификовани сертификат или сертификат на мобилном уређају) на Порталу еУправа омогућено је да, користећи само једну услугу – еПисарницу, велики број поступака спроведу електронским путем, једноставним избором услуге/поступка из Каталога поступака који је доступан путем услуге. Услуге еПисарнице омогућавају и праћање статуса предмета у реалном времену, што значи да чим се формира предмет и достави некоме у рад, странка то види кроз промену статуса предмета, па до завршетка поступка.	и електронску управу	Стална активност	
9.2.2.	Успостављање платформе, кол-центра, СМС система и интерактивне интернет презентације намењене за пријем предлога и сугестија грађана на општини Стари град	Напори на јачању и успостављању грађанске партиципације зависе од адекватног двосмерног система комуникације и преноса информација између грађана и Општине. Да би то постигла, Градска општина Стари град ће у наредном периоду спровести пројекте развоја нових услуга комуникације са грађанима као што су: платформа, кол-центар, СМС систем и интерактивна интернет презентација намењена за пријем предлога и сугестија грађана. Оваквим приступом ће се осигурати брза и ефикасна комуникација између Општине и грађана.	Градска општина Стари град	2026	
9.2.3.	Обука старијих становника за коришћење	Све већи број старијих је развио врло пристојне могућности комуникације путем друштвених и електронских канала комуникације, на шта треба	Управа ГО Стари град, Волонтерски		

	могућности електронске управе	<p>рачунати. Многи могу да приме решења и информације градске управе путем електронских сервиса, многа решења могу да им се шаљу у електронској форми, као и многа питања и одговори. Електронска комуникација са старијима треба да буде осмишљена тако да буде од користи и старијим грађанима и управи и јавним предузетима. Али да би била у потпуности икоришћена, електронска комуникација треба да буде промовисана, а њени корисници обучени и мотивисани да је користе.</p> <p>Обуку треба да спроводе службеници управе, као и млађи волонтери који учествују у раду Волонтерског сервиса Старог гарада. Ефекат обуке ће имати велики значај за смањење гужви и потреба за радом на терену, што ће повећати ефикасност рада Управе.</p>	центар Старог града, удружења и клубови пензионера, Канцеларија за ИТ и електронску управу	2025-2028	
9.2.4.	Израда електронског каталога јавних површина за постављање покретних продајних објеката	<p>Циљ израде овог каталога је да олакша предузетницима процес проналaska одговарајућег пословног простора и доступног места за постављање својих покретних продајних објеката. Овај каталог садржи детаљне информације о различитим локацијама у Градској општини Стари град, укључујући цене закупа, техничке спецификације, слике, контакт информације власника или закупца, услове закупа и рецензије корисника.</p> <p>Овај вид прихода је све издашнији и омогућује повећање финасирања одређених расхода пружања услуга грађанима, веће издавање за школе и вртиће и зато је битно да се ради на омогућавању да приходи ове врсте и даље расту.</p>	Одељење за комуналне послове и комуналну инспекцију ГО Стари град	2026	

9.3. Приоритетни циљ: Отвореност за рад и комуникација као основна услуга грађанима

Редни број	Назив пројекта	Опис активности и пројекта	Носилац реализације	Време почетка и завршетка реализације	Потребна средства – буџет
9.3.1.	Пријеми грађана	У циљу унапређења размене информација са становницима ГО Стари град, приближавања послова одељења корисницима, упознавања са процедурима и потребном документацијом за њихово спровођење, биће отворена врата сваког одељења Управе једном месечно, током целог дана, а без потребе да се грађани најављују и припремају за посету. Уколико буде велики одзив овој иницијативи, обезбедиће се додатни дани за ову врсту акције.	Управа ГО Стари град	Стална активност	
9.3.2	Укључивање локалне заједнице у јавне расправе и процесе доношења одлука о улагањима и коришћењу буџетских средстава	Општина Стари град је оријентисана ка својим грађанима и тежи да их што више укључи у процес доношења одлука о улагањима и коришћењу буџетских средстава Општине. У наредном периоду уложиће се значајни напори на унапређењу овог процеса – припремањем различитих материјала за анкетирање, потом на обавештавању јавности о свим корацима и акцијама укључивања грађана у буџетски процес, али и развојем активне комуникације Градске општине Стари град и грађана путем медија и вести на интернет презентацији ГО Стари град. Поред тога, ГО Стари град ће организовати и спроводити анкету и Локални буџетски форум, организоваће гостовања својих представника у медијима и спроводиће поступак израде презентације за Локални буџетски forum.	ГО Стари град	Стална активност	

9.3.3	„Председников дан отворених врата“	Председник ГО Стари град ће један дан недељно одржавати састанке са грађанима без потребе за најавама, како би омогућио становницима ГО да имају непосредан приступ информацијама којима располаже председник ГО, као и да би им се омогућило да поднесу своје иницијативе, уколико оне нису прихваћене у комуникацијама са другим представницима Управе ГО.	Председник ГО Стари град	Једном недељно	
9.3.4.	Уживо преноси седница	У предстојећем периоду, а у циљу веће транспарентности рада органа ГО Стари град, план је наставити са праксом уживо преноса седница Већа и Скупштине градске општине Стари град на веб-сајту Општине.	Веће ГО Стари град	Стална активност	

МЕТОДОЛОШКА ПОДРШКА ПРАЋЕЊУ И ОЦЕЊИВАЊУ ОСТВАРЕЊА ПРИОРИТЕТНИХ ЦИЉЕВА РАЗВОЈА

Једна од кључних карактеристика јавних политика, према Закону о планском систему, јесте да оне треба да буду тако формулисане да је могуће пратити ефекте њихове успешности, као и да је могуће мењати их и прилагођавати их на основу постигнутих резултата процене (члан 3. став 7. Закона о планском систему). Поред тога, измену јавних политика, а самим тим и План развоја је потребно сагледавати у светлу изменених јавних политика на вишем нивоима управе и регулативе, а посебно са становишта посебних мера и пројеката које ће предузимати виши нивои територијалне организације, у овом случају Град Београд, чије активности у великој мери условљавају промене и у Плану развоја Градске општине Стари град.

У складу са усвојеном динамиком да се оцена остварења постављених приоритетних циљева утврђује једном годишње, у првом кварталу, за претходну годину⁴, а на основу поднетих извештаја о раду Управе ГО Стари град, јавних и јавно-комуналних предузећа Града Београда, затим јавних установа чији је оснивач ГО Стари град, као и јавних установа и институција на подручју ГО Стари град, који су одређени као носиоци или партнери у спровођењу мера, активности и пројеката Плана развоја, као и институција града Београда, доносиће се закључак Координационог тима за спровођење Плана развоја, уз извештај који се подноси Већу ГО Стари град, као основа за предузимање мера на унапређењу нивоа остварења и доношења закључака о потребама за изменама у приоритетним циљевима и пројектима који из њих произилазе.

Сврха оваквог приступа је да се унапред поставе циљеви, мере исходи деловања на њиховом остваривању, да се израчунају одступања и да се информације о одступањима користе као повратна спрега за измене мера и активности које се предизимају. Или, једноставно, основна улога система мерења перформанси јесте ефикасније остваривање постављених циљева развоја кроз професионално и одговорно управљање улагањем и коришћењем јавних средстава и напора.

Једна од испољених особина успостављеног система циљева и показатеља њиховог остварења је боља комуникација и контрола циљева на нивоу свих који имају одговорност или мотивацију да допринесу остваривању стратешких циљева развоја. На тај начин ће сви напори бити координисани, а резултати бољи. Свима је јасније шта се од њих очекује, а одговорнима за спровођење плана развоја је једноставније да прате и контролишу активности и остварене учинке. Управљање је засновано на анализама података и чињеница, а не на

---

⁴ У складу са Законом о планском систему Републике Србије, члан 42. став 1.

субјективним перцепцијама успеха или неуспеха, користи или штете која је настала.

Укључивање више актера у остваривање једног циља, или бар неког од пројекта, каскадирање или декомпозиција стратешких циљева на више потциљева, корисни су са становишта могућности да се направи мрежа учесника и доприноса остваривању развојних приоритета, да општи напредак буде резултат мноштва појединачних, макар малих доприноса, чиме је принцип инклузије остварен не само у процесу планирања већ и остваривања Плана развоја.

Као методолошки алат за подршку процесу оцењивања остварења постављених циљева предлаже се коришћење форме која је дата у виду наредне табеле. Ова форма је у великој мери складу са Садржином Јединственог информационог система за планирање:

Табела 14: Форма годишњег извештаја о остварењу приоритетних циљева Плана развоја

Приоритетни циљ: назив приоритетног циља					
Показатељ учинка (остварења)	Почетна (базна) вредност	Остварена вредност за _____. годину	Очекивана (циљна) вредност (за 2030. годину)	Извор података	
Мера 1: наводе се само мере/активности/пројекти чија је реализација планирана у посматраној години или у свим годинама спровођења Плана развоја					
р. б.	Активност/ пројекат	Планирани рок за реализацију	Стварни рок за реализацију	Процењена вредност	Стварна вредност
Препоруке и предлози за измену Акционог плана:					
Развојни циљ 2 итд.:					

Очигледно, форма праћења остварења циљева високо кореспондира са формом планирања мера и пројекта за неки развојни период, што је и потпуно сврсисходно. Ова форма није само праћење шта је урађено, већ шта је урађено од планираног и шта је постигнуто од очекиваног.

На основу свеобухватно спроведене анализе остварења постављених приоритетних циљева, мера и активности, као и пројекта, Координациони тим може да донесе одлуку за измену усвојеног Акционог плана и да предложи форму и садржај измена надлежном органу на усвајање, а то је Скупштина ГО

Стари град. Након усвајања предложених измена, у току спровођења и извештавања о остварењу Плана развоја, извештавање о остварењу усвојених измена има исту форму, динамику и садржину као и за све друге предложене мере и активности.

Ако услед промењених околности или додатних иницијатива и могућности напретка долази до промена у мерама за остварење приоритетних циљева предвиђених документом јавних политика, потребно је да се изврши измена планског документа, али ако се мењају само активности у оквиру конкретне мере, доволно је да се промени акциони план, ако акциони план није интегрисан у сам документ јавне политике.

У случају измене акционог плана којим се битно не утиче на положај консултованих страна, као и у случају потребе за хитном изменом мера у документу јавних политика, односно активности у акционом плану, спровођење јавне расправе није обавезно⁵.

Након истека целокупног рока за спровођење Плана развоја, подноси се и усваја Завршни извештај о оствареним резултатима у форми такозване *ex-post* анализе, а све у складу са Законом о планском систему, чија је садржина одређена чланом 69. поменуте Уредбе. Предметна анализа је улазни документ за израду планског развојног документа за наредни плански период, у овом случају након 2031. године, односно за његову *ex ante* анализу.

---

⁵ УРЕДБА о методологији управљања јавним политикама, анализи ефекта јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика, „Службени гласник РС”, број 8 од 8. фебруара 2019. <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SIGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/vlada/uredba/2019/8/9/reg>